

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ЄВРОПЕЙСЬКИХ І СХІДНИХ МОВ ТА ПЕРЕКЛАДУ

Робота допущена до захисту:

Зав. Кафедри

Зінукова Наталія Вікторівна

д. пед. н., професор

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Магістра

на тему:

**«ОСОБЛИВОСТІ ЛОКАЛІЗАЦІЇ АНГЛОМОВНИХ
ІДІОМАТИЧНИХ ВИСЛОВІВ У СУЧАСНОМУ КІНЕМАТОГРАФІ (НА
МАТЕРІАЛІ СЕРІЇ ФІЛЬМІВ «НІКЧЕМНИЙ Я»)»**

Здобувачки 2-го курсу,
групи ПР-22-2м

Косьміни Ірини Олексіївни

ОПП «Переклад (англійська)»

Спеціальність 035 Філологія

Керівник кваліфікаційної роботи:

Зінукова Наталія Вікторівна

д. пед. н., професор

**Дніпро
2024**

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ЄВРОПЕЙСЬКИХ І СХІДНИХ МОВ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедри Зінукова Н.В.

д. пед. наук, професор

« 04 » вересня 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу

здобувачу денної форми навчання

освітнього ступеня «магістр» ОПШ «Переклад (англійська)» спеціальності

035 Філологія

Косьміні Ірині Олексіївни

Тема кваліфікаційної роботи _____

Керівник кваліфікаційної роботи

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи		Підписи
		за планом	фактично	
1	Закріплення керівника кваліфікаційної роботи	04.09.2023	04.09.2023	
2	Вибір та обговорення теми кваліфікаційної роботи	04.09. 2023	04.09. 2023	
3	Остаточне затвердження теми кваліфікаційної роботи	24.10. 2023	24.10. 2023	
4	Одержання завдання на кваліфікаційну роботу у наукового керівника	04.09. 2023	04.09. 2023	
5	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	18.09. 2023	18.09. 2023	
6	Виконання першого розділу	25.10. 2023	25.10. 2023	
7	Виконання другого розділу	30.11. 2023	30.11. 2023	
8	Виконання третього розділу	15.12. 2023	15.12. 2023	
9	Оформлення висновків і рекомендацій	30.12. 2023	30.12. 2023	
10	Оформлення роботи, одержання відгуку	08.01.2024	08.01.2024	
11	Попередній захист кваліфікаційної роботи	20.12.2023	20.12.2023	
12	Захист кваліфікаційної роботи	14-16.01. 2024	14- 16.01.2024	

Дата видачі завдання «04» вересня 2023 р.

Здобувачка: Косьміна Ірина Олексіївна

Керівник кваліфікаційної роботи: Зінукова Наталія Вікторівна, д. пед. н., професор

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р. Зав. кафедри

Н. В. Зінукова

ВІДГУК КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну роботу магістра за темою
**«ОСОБЛИВОСТІ ЛОКАЛІЗАЦІЇ АНГЛОМОВНИХ ІДИМАТИЧНИХ
ВИСЛОВІВ У СУЧАСНОМУ КІНЕМАТОГРАФІ (НА МАТЕРІАЛІ
СЕРІЇ ФІЛЬМІВ «НІКЧЕМНИЙ Я»»**

Здобувачки 2 курсу
ОПП «Переклад (англійська)»
Косьміни Ірини Олексіївни

Оцінка окремих складових кваліфікаційної роботи:

1. **Оформлення роботи** (не більше 10 балів) - _____
(відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим університетом вимогам: кількість сторінок; оформлення титульного листа, рисунків, таблиць, діаграм, посилань, списку літератури тощо)

2. **Своєчасність подання окремих елементів роботи керівнику** (кожний своєчасно поданий елемент дає по 5 балів, не більше 20 балів) - _____

3. **Теоретичний та аналітичний аспекти роботи** (не більше 25 балів) з них:

- **Структура та логічність побудови роботи** - _____
(відповідність змісту назви теми, наявність та зміст Вступу; виділення 3-4 глав, в кожній із яких – по 2-3 параграфи, наявність та зміст Висновків, логіка побудови роботи в цілому та в межах окремих розділів)

- **Фактичний матеріал** - _____
(наявність фактичного матеріалу, в тому числі зібраного здобувачем за допомогою лінгвістичного аналізу)

- **Використання лінгвістичних методів аналізу** - _____

- **Використання літератури** - _____
(масштаби представлення в роботі сучасних досліджень даної проблематики, критичність аналізу публікацій та підходів, представлених в літературі та інших інформаційних джерелах)

АНОТАЦІЯ

Косьміна І.О. «Особливості локалізації англомовних ідіоматичних висловів у сучасному кінематографі (на матеріалі серії фільмів «Нікчемний Я»)»

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню особливостей англомовних ідіоматичних висловів у сучасному кінематографі та проблемам їх перекладу в процесі локалізації фільмів. Актуальність даної теми пояснюється насамперед тим, що нині існує необхідність більш повного вивчення проблеми локалізації англомовних ідіоматичних висловів українською мовою в кіно.

У роботі досліджені теоретичні засоби вивчення ідіоматичних висловів як лінгвістичного явища, розглядається питання способів перекладу ідіоматичних висловів, а також дається визначення поняття «медіадискурс», вивчаються стратегії локалізації кінотексту. Також виконується класифікація ідіоматичних висловів у сучасному кінематографі, надається аналіз досліджуваного мовного феномену за основними способами перекладу. За результатами досліджень надана відсоткова статистика.

Робота складається із вступу, трьох розділів (теоретичного та двох аналітичних), висновків, списку використаних джерел та трьох додатків. У роботі використано 52 наукових джерела та 3 джерела ілюстративного матеріалу.

Ключові слова: *ідіоматичні вислови, класифікація ідіом, локалізація фільмів, способи перекладу ідіом, фразеологічна одиниця, описовий переклад, еквівалентний переклад, фразеологічний аналог, калькування, контекстуальна заміна.*

SUMMARY

Kosmina I.O. «Localisation peculiarities of English idiomatic expressions in modern cinematography (based on the series of films «Despicable Me»)»

The thesis is devoted to the study of the peculiarities of English idiomatic expressions in modern cinematography and the problems of their translation in the process of film localisation. The relevance of this topic is explained primarily by the fact that nowadays there is a need for a more detailed study of the English idiomatic expressions localisation problem in Ukrainian in cinematography.

The paper considers the theoretical means of studying the idiomatic expressions as a linguistic phenomenon, examines the issue of translation means of idiomatic expressions, defines the concept of "media discourse", and studies the strategies of film script localisation. The classification of idiomatic expressions in modern cinematography is also given, as well as an analysis of the studied linguistic phenomenon by the main means of translation. According to the research results, percentage statistics are provided.

The paper consists of an introduction, three chapters (theoretical and two analytical), conclusions, a list of sources used and three appendices. The paper includes 52 scientific sources and 3 sources of illustrative material.

Key words: *idiomatic expressions, classification of idioms, film localisation, translation means of idioms, phraseological unit, descriptive translation, equivalent translation, phraseological analogue, calquing, contextual substitution.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	1
РОЗДІЛ 1. ЛОКАЛІЗАЦІЯ ІДІОМАТИЧНИХ ВИСЛОВІВ У МЕДІАДИСКУРСІ.....	4
1.1. Специфіка медіадискурсу	4
1.2. Ідіоматичні вислови як лінгвістичне явище	9
1.3. Способи перекладу ідіоматичних висловів	19
1.4. Стратегії локалізації.....	24
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ 2. АНГЛОМОВНІ ІДІОМАТИЧНІ ВИСЛОВИ У СУЧАСНОМУ КІНЕМАТОГРАФІ (НА МАТЕРІАЛІ СЕРІЇ ФІЛЬМІВ «НІКЧЕМНИЙ Я») .	35
2.1. Традиційні ідіоми.....	35
2.2. Пари слів.....	43
2.3. Ідіоми з “it”	44
2.4. Алюзії.....	47
2.5. Архаїзми	52
2.6. Фразові дієслова	53
2.7. Сленг	59
Висновки до розділу 2	61
РОЗДІЛ 3. СПОСОБИ ПЕРЕДАЧІ ІДІОМАТИЧНИХ ВИСЛОВІВ У СЕРІЇ ФІЛЬМІВ «НІКЧЕМНИЙ Я»	63
3.1. Описовий переклад	63
3.2. Еквівалентний переклад.....	66
3.3. Фразеологічний аналог	68
3.4. Калькування.....	71
3.5. Контекстуальна заміна	74
3.6. Опущення.....	77
Висновки до розділу 3	79
ВИСНОВКИ	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	84
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	90
ДОДАТОК А	91
ДОДАТОК Б	104
ДОДАТОК В.....	127
ABSTRACT OF MASTER’S THESIS	128

ВСТУП

Актуальність теми дослідження визначається тим, що сучасний кінематограф є невід'ємною частиною культурного спадку суспільства та відображає культурні та мовні особливості різних націй і країн. У світовій кіноіндустрії англomовні фільми займають особливе місце і представляють глобальну культуру. Однак, незважаючи на загальну популярність таких фільмів, процес локалізації англomовних ідіоматичних висловів українською мовою в кіно залишається досить складним завданням. Це викликає необхідність дослідження особливостей локалізації англomовних ідіом у сучасному кінематографі.

Поняття ідіоматичності не є чітко визначеним. У вітчизняній лінгвістиці мовознавці є здебільшого послідовниками так званого «вузького» розуміння ідіоматичних одиниць, згідно з традиціями, започаткованими радянським вченим В. Виноградовим, в той час, як у британському та американському мовознавстві більшу популярність має «широкий підхід» до проблеми ідіом. До складу ідіом вони відносять не лише словосполучення, а й речення різного характеру; кліше, прислів'я, сленгові фрази, мовленнєві штампи, які об'єднує одна спільна риса - їхня ідіоматичність. Саме на класифікації «широкого підходу» і базується наше дослідження у другому та третьому розділах, оскільки вона на нашу думку є найповнішою, маючи змогу охопити найрізноманітніші прояви фразеологічних одиниць.

Вивченню ідіоматичних виразів, особливостей їх класифікації та перекладу присвятили свої праці багато вітчизняних та зарубіжних дослідників, зокрема Л.Г. Скрипник у праці «Фразеологія української мови», А.В. Кунін у своїй роботі «Англійська фразеологія: Теоретичний курс», родоначальник теорії фразеології швейцарський лінгвіст Ш. Баллі у роботі «Французька стилістика», Дж. Сейдл та У. Макморді у роботі «Ідіоми англійської мови та їх вжиток» розглядають термін "ідіома" у значенні цілої системи, та багато інших дослідників.

Об'єктом дослідження стали ідіоматичні вислови. Аналіз було проведено з метою порівняння ідіоматичних висловів, властивих англійській мові, і тих, якими останні були перекладені на українську мову в процесі їх локалізації, а також виявлення причин таких змін в процесі перекладу.

Предметом дослідження був обраний сучасний кінематограф на прикладі серії фільмів «Нікчемний Я», «Нікчемний Я-2» та «Нікчемний Я-3».

Мета даної кваліфікаційної роботи полягає в комплексному розгляді й аналізі застосування ідіоматичних висловів у процесі локалізації англomовного фільму українською мовою.

Відповідно до поставленої мети **завданнями** кваліфікаційної роботи є:

- проаналізувати підходи до дослідження локалізації у сучасному кінематографі;
- уточнити роль перекладу в процесі локалізації, виявити характерні особливості;
- визначити проблеми, що виникають в процесі перекладу ідіоматичних виразів у фільмах;
- класифікувати ідіоматичні вирази та визначити, який тип ідіоматичних виразів є найпоширенішим в сучасному кінодискурсі;
- проаналізувати та порівняти ідіоматичні вирази в англomовному оригіналі з українським перекладом;
- дослідити процес та технологію перекладу ідіоматичних виразів під час локалізації фільмів.

Наукова новизна роботи полягає у розгляді ідіоматичних висловів на матеріалі сучасного кінематографу англomовних країн та їх української локалізації, а також в аналізі концепцій перекладацьких трансформацій. Вибрана тема мало досліджена і представляє собою великий інтерес для тих хто вивчає аудіовізуальний переклад, що і стало причиною її розгляду.

Теоретичне значення роботи полягає в тому, що проведене дослідження та його результати можуть сприяти більш глибокому вивченню та опису ідіоматичних висловів в англійській мові та способам їх передачі українською. Також дана робота допомагає зрозуміти, як мова взаємодіє з культурним контекстом і яким чином це впливає на процес перекладу.

Практичне значення роботи полягає в можливості використання результатів дослідження та його матеріалів у процесі локалізації фільмів та серіалів, а також при підготовці до курсів з стилістики або теорії та практики перекладу.

Методи дослідження – в роботі застосовано описовий метод, метод зіставного аналізу, аналіз перекладацьких трансформацій та контрастивно-лінгвістичний аналіз, а також метод наукового спостереження, кількісний метод, статистичний метод оцінки даних та елементи стилістичного та контекстуального аналізу.

Апробація здійсненого дослідження, відбулась у рамках ІХ Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених «Молодь України в контексті міжкультурної комунікації», яка відбулася в Університеті імені Альфреда Нобеля у квітні 2023 року. За темою магістерської роботи було написано тези: «Localisation peculiarities of English idiomatic expressions in modern cinematography (based on the series of films «Despicable Me»)», які увійшли до збірки доповідей.

Структура: робота складається зі вступу, анотації, трьох розділів, висновків, трьох додатків та містить 52 наукових джерела та 3 джерела ілюстративного матеріалу. Для 2 та 3 розділів було відібрано 200 прикладів з перекладом, де присутній досліджуваний мовний феномен. Загальний об'єм тексту складає 76 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ЛОКАЛІЗАЦІЯ ІДІОМАТИЧНИХ ВИСЛОВІВ У МЕДІАДИСКУРСІ

1.1. Специфіка медіадискурсу

Друга половина ХХ – початок ХХІ століття характеризуються стрімким зростанням масової комунікації та нових інформаційних технологій. Динамічний розвиток традиційних ЗМІ та поширення впливу мережі Інтернет сприяли утворенню єдиного інформаційного простору, зітканого сукупністю багатьох медіапотоків. Мережа Інтернет та пов'язані з нею технології набувають статусу провідного засобу масової комунікації, важливого інформаційного ресурсу, який забезпечує функціонування та розповсюдження великих інформаційних масивів. Звісно, зростання засобів масової комунікації у геометричній прогресії не могло не позначитися на особливостях поширення слова та характері мовних змін [49].

Дослідження проблематики медіадискурсу стало актуальним у сучасній лінгвістиці через значущість відображуваних у ньому політичних, соціальних, філософських, культурних, тенденцій і дискурсознавчу орієнтацію мовознавчих студій. Ретельний аналіз цієї тематики спричинив виникнення низки робіт, які націлені саме на вивчення структури, тенденцій, функцій, прийомів, класифікацій, різноманітних підходів до трактування терміну «медіадискурс». Не тільки вітчизняні, а й зарубіжні науковці до сьогодні мають на меті «збудувати» міцну, ґрунтовну основу для подальшого вивчення особливостей медіадискурсу як активного елемента інформаційно-комунікативного простору [33].

Складний аналіз мас-медійного дискурсу відображений у роботах таких зарубіжних мовознавців, як А. Белла, Т. ван Дейка, Т. Добросклонської, А. Дюранта, Є. Кожемякіна, Д. Крістала, М. Макарова, П. Паршина, А. Полонського, Г. Солганіка, М. Талбот, Дж. Річардсона, Д. Таннен, Р. Фаулера, Н. Феерклафа. Серед вітчизняних учених важливим доробком для

медіадискурсивних досліджень стали наукові роботи лінгвістів А. Григораш, С. Єрмоленко, М. Жовтобрюха, Л. Кудрявцевої, О. Маковея, О. Мацько, Л. Пархонюк, О. Пономаріва, А. Приходька, К. Серажим, О. Сербенської, Л. Ставицької, І. Тирон та інших [41].

Медіадискурс входить до кола інтересів багатьох суміжних з лінгвістикою наук – соціолінгвістики, лінгвопрагматики, психолінгвістики, теорії тексту, дискурсології – і пояснюється, здебільшого, феноменальною природою масової комунікації. В рамках *соціології* дослідження медіадискурсу спрямовані на виявлення ідеологічної сутності, соціальної функції масової комунікації, її значення для суспільства. *Психологічний* аспект вивчення ЗМІ пов'язаний із аналізом питань опосередкованого спілкування, особливостей сприйняття інформації, механізмів впливу на аудиторію, маніпулювання нею. В *лінгвопрагматиці* основний акцент робиться на функціональній спрямованості медіадискурсу в глобальному розумінні. В *теорії комунікації* дискурс розглядається як динамічне поняття, яке здатне до розвитку [45].

Медіадискурс є складником мовленнєвого процесу, який сигналізує про розвиток суспільства, суспільний стан, стан груп людей і людини як окремого індивіда. Його ретельне вивчення дає змогу людям знайти та зрозуміти особливості мислетворення один одного, певних груп, які являють собою споживачів інформації, медіапродукту. Існування ЗМІ без споживача неможливе: сучасний соціум паралельно існує та стрімко розвивається разом із масовими комунікаціями, про що свідчать як позитивні, так і негативні зміни в суспільстві, соціальній думці [33].

У сучасній лінгвістиці існує два підходи до визначення поняття мас-медійного дискурсу. Відповідно до першого підходу, мас-медійний дискурс постає специфічним мовленнєво-мисленнєвим видом діяльності, характерним виключно для інформаційного мас-медійного простору. З огляду на це розуміння слід відрізнити мас-медійний дискурс від інших

типів дискурсу таких, як політичний, релігійний, науковий тощо. Різниця між ними визначається модифікацією параметрів дискурсу – використанням різних мовних практик та комунікативними ситуаціями його реалізації. Другий підхід трактує медіадискурс як будь-який вид дискурсу, що реалізується в медіапросторі та продукується ЗМІ. Звідси, можна говорити про політичний, релігійний, науковий медіадискурси, вважаючи, що для своєї реалізації дані типи інституціонального дискурсу потребують наявності набору відносно стійких правил формування, інтерпретації та трансляції масової інформації [49].

Аналізуючи вищезазначені трактування терміна «медіадискурс», звертаємо увагу на той факт, що медіадискурс є одним із головних типів загального дискурсу, але його варто розглядати як окремий аспект, бо медіадискурс – це не тільки процес комунікації, а й поняття багатозначне та багатоаспектне [33].

Основними видами медіадискурсу є: теледискурс, радіодискурс, комп'ютерний дискурс, рекламний дискурс, PR-дискурс та публіцистичний дискурс [47].

Видатний англійський мовознавець Алан Белл у праці «Approaches to Media Discourse» зазначає, що визначення медіатексту виходить за рамки традиційного погляду на текст як на послідовність слів. Воно є значно ширшим і включає голосові та звукові параметри, візуальні образи, тобто медіатексти втілюють технології, які використовуються для їх створення та поширення [2]. У зв'язку з цим важливим параметром медіатексту стає проблема сприйняття медіаматеріалу, яка становить завдання для багатьох комплексних досліджень. Сприйняття – це чуттєве відображення предметів та явищ об'єктивної дійсності в сукупності притаманних їм властивостей та особливостей при безпосередній дії на органи чуття. Термін перцепція (від лат. *perceptio*) — сприймання має два значення:

- 1) образ предмета, що виникає як результат процесу спілкування;
- 2) процес формування цього образу [48].

Одним із пріоритетних у вивченні медіадискурсу став когнітивний підхід, що зосереджується на медійній сутності не тільки відображати реальні події, але й інтерпретувати їх, аналізувати та впливати на свідомість. У сучасній українській комунікації це відбувається через властивості медіаканалів (від друкованих ЗМІ до інтернет-ресурсів), ідеологічні установки, культурну специфіку, візуалізацію тощо. Це створює своєрідний прецедент для інформаційної картини світу [45].

За словами М. Желтухіної, медіадискурс характеризується особливими ознаками, зокрема:

- 1) групова співвіднесеність (адресант поділяє погляди своєї групи);
- 2) публічність (відкритість, орієнтованість на масового адресата);
- 3) полемічна орієнтованість (створення протиріччя з подальшою дискусією);
- 4) інсценування і масова спрямованість (вплив на кілька груп одночасно);
- 5) інформаційна глобальність та всеохопність;
- 6) важливе місце в геокультурній картині світу. [29]

Зважаючи на те що передача інформації – це головне в медіадискурсі, його цілі полягають у такому:

- 1) опис ситуації та пояснення отриманої інформації;
- 2) регулювання дійсності адресантів. Засоби масової інформації мотивують сучасну людину до аналізу й формування суспільної думки, власних мотивів, результатом яких є відповідні дії реципієнтів;

3) вплив на свідомість адресантів через потік інформації, який залежно від простору й часу впливає на людину та спричиняє відповідний зворотній зв'язок;

4) прогнозування стану справ про ймовірні дії того чи іншого фактору, що має на меті стимулювання до запропонування результатів, висновків. [33].

На думку Б. Сковронєка, професора Краківського педагогічного університету, медіалінгвістика є підрозділом лінгвістики і базується на принципах культурної лінгвістики, когнітивної лінгвістики та когнітивного дискурс-аналізу, в яких мова медіа розглядається не просто як система знаків (лексика і граматики), а як елемент когнітивних структур, функціонування яких залежить від зовнішніх контекстів і особливостей, притаманних даному середовищу [7].

Твори кіномистецтва різних жанрів усе частіше перебувають у центрі лінгвістичних досліджень, адже кінодискурс володіє багатим арсеналом мовних і немовних засобів відображення реальної дійсності та передачі широкої гамми людських почуттів. Однак на сьогодні не розв'язана ціла низка питань, пов'язаних із розумінням кінодискурсу, його структурою і складовими компонентами, когнітивними механізмами продукування і внутрішніми зв'язками [35].

Лінгвістичний аспект кіно, тобто медіадискурс у кіно - це вербальний елемент аудіовізуального комунікативного явища, який відповідає критеріям кінематографічності та функціонує у відповідних технологічних, історичних, соціальних, культурних, ідеологічних контекстах, а також у контекстах, пов'язаних із сприйняттям фільму глядачами. Медіадискурс у кіно - це не лише лінгвістичний аспект конкретних фільмів, а й усі вербальні явища навколо них, наприклад, паратексти, що їх "оточують". Це може бути, наприклад, рекламний дискурс, різні форми кіножурналістики, кінокритики, промо-матеріали т. і. [7].

Кінодискурс соціально зумовлений, адже дискурс - це мовне вираження певної соціальної практики, яка упорядкована та систематизована особливим використанням мови. Продукування і сприйняття кінодискурсу відбувається на основі певних культурних кодів, які існують у свідомості його реципієнтів. Тому можна стверджувати про культурну зумовленість кінодискурсу. Наявність вербальних і невербальних кодів у структурі кінодискурсу й застосування специфічних кінематографічних кодів (кадр, світло, монтаж, ракурс тощо) засвідчує його складний полікодовий характер. Вербальні й невербальні складники кінодискурсу тісно інтегровані одна в одну, створюючи цілісний і закінчений образ. Кінофільм завжди спрямований на створення певного емоційного стану глядача, а експресивність кінодискурсу полягає в його здатності передавати певні емоції і викликати емоції у глядачів кінофільму, а також створювати символи, які є метафоричними [35].

1.2. Ідіоматичні вислови як лінгвістичне явище

Термін «ідіома» (гр. *ídiōma* — особливість, самобутній вираз). Стійкий неподільний зворот мови, що передає єдине поняття, зміст якого не визначається змістом його складових елементів. Ідіоми властиві лише одній мові і здебільшого не перекладаються іншими мовами [22, с. 89].

У передмові словника Дж. Сейдл та У. Макморді “English idioms and how to use them” (1983) професор Меднікова вказує: термін "ідіома" не є чітким. Її також називають спеціальною фразеологічною одиницею (далі – ФО), з очевидними стилістичними характеристиками (саме ідіомою) та іншими типами ФО. Це причина, чому Дж. Сейдл та У. Макморді розуміють термін "ідіома" у значенні цілої системи, у тому числі і в підручниках. Вони думають, що всі вони можуть розглядатися спеціально для англійської мови, а людям необхідно говорити англійською мовою як іноземною мовою.

Вітчизняна лінгвістика досягла великих успіхів у теоретичному розвитку, і їх класифікація ФО також відрізняється. Коли ми розмовляємо, у більшості випадків, наше мовлення є ідіоматичним, оскільки ми використовуємо характерні ідіоматичні вирази та словосполучення мови, які доводять свою особливість своїм синтаксисом та семантичною структурою [44].

Англійська мова має багату фразеологію. Фразеологія – надзвичайно складне явище, вивчення якого потребує свого методу дослідження, а також використання даних інших наук, а саме: фонетики, лексикології, граматики, стилістики, історії мови, філософії, країнознавства. Тому під час перекладу фразеологізмів рідною мовою потрібно підбирати вислови та мовні кліше, які відповідають саме менталітету та культурі мови перекладу.

Однозначного тлумачення термінів «фразеологія» і «фразеологізм» досі не запропоновано.

О. Кунін зазначає, що «фразеологія – це наука про фразеологічні одиниці, тобто про стійкі сполучення слів з ускладненою семантикою, які не утворюються за структурно-семантичними моделями змінних сполучень, що їх утворюють» [36, с. 5] Оскільки термін «фразеологізм» є предметом фразеології як науки, то мовознавці пояснюють його значення по-різному. Зазвичай такі поняття, як «фразеологічна одиниця» та «фразеологізм» мають подібне значення. Зокрема, В. Виноградов стверджує, що «ідіоми, або фразеологічні зрощення характеризуються семантичною неподільністю, абсолютною непохідністю значення цілого з його компонентів» [20, с. 124]. Н. Амосова виокремлює фраземи й ідіоми, «які мають цілісне значення і, на відміну від фразем, є одиницями постійного контексту» [12, с. 13]. В. Мокієнко розуміє поняття фразеологізму як «порівняно стійке, відтворюване, експресивне сполучення лексем, що має цілісне значення» [21].

Питання, що є предметом наукових дискусій у межах сучасної фразеологічної теорії, не отримують однозначної відповіді через велику

різноманітність мовного матеріалу, що належить до фразеологічних корпусів різних мов. Порушення цього питання викликало термінологічний різнобій, бо в різний час лінгвістами, переважно на основі семантико-структурних і синтаксично-структурних критеріїв, розрізнялися: фраземи, ідіоми, словесні ідіоми, фразеологічні одиниці, ідіофразеоматичні одиниці, фразеоматичні одиниці, фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності, фразеологічні сполучення, відтворювані зрощення тощо. Тож, до сьогодні відсутня єдність думок між дослідниками в питанні про обсяг і межі фразеології, до якої вони зараховують: 1) ідіоми - “ядро” фразеологічного складу, оскільки тільки вони еквівалентні словам щодо виконання цілісної номінативної функції; 2) фразеологічні сполучення - фразеологізми з аналітичним типом значення, які безпосередньо взаємодіють своєю структурою з одиницями лексико-семантичної системи мови; 3) паремії (прислів'я, приказки) - з притаманним їм прямим і переносним значенням; 4) мовленнєві штампи; 5) різнотипні кліше; 6) крилаті вирази. [13]

У. Вайнрайх визначає ідіому як фразеологічну одиницю, але зазначає, що не всі фразеологізми є ідіомами. Однією з головних рис ідіом, на його думку, є потенційна двозначність на тлі їхніх буквальних двійників. Отже, зі сфери ідіоматики вилучаються одиниці на зразок *spick and span*, *kith and kin*, *by and large* тощо, оскільки внаслідок своєї унікальної нерегулярності (*ill-formedness*) вони не здатні протиставлятися вільним словосполученням, що, по суті, усуває потенційну двозначність. Звідси і визначення ідіоми як фразеологічної одиниці, що складається щонайменше з двох полісемічних компонентів, у яких є можливим вибір зворотних контекстуальних підсмислів (*reciprocal contextual selection of subsenses*), тобто відтворення внутрішньої форми. Крім того, автор розмежовує два важливі поняття – стійкість та ідіоматичність, імпліцитно вказуючи на те, що стійкість, взята окремо, не може бути визначальною рисою ідіоми [11, с. 42, 68 – 71]. Отже, він вилучає фразеологічні сполучення (*collocations*) із розряду ідіом, стверджуючи, що

вони не мають нічого спільного з ідіомами, а є лише стійкими та всім відомими одиницями [40].

Ш. Баллі стверджував: «Вічна недосконалість людського розуму проявляється також у тому, що людина завжди прагне надихнути все, що її оточує. Вона не може уявити собі, що природа мертва й бездушна; її уява постійно наділяє життям неживі предмети, але це ще не все: людина постійно приписує всім предметам зовнішнього світу риси і прагнення, які властиві її особі» [15, с. 221]. Над проблемою фразеологічних одиниць працювали багато наукових діячів. Родоначальником теорії фразеології вважається швейцарський лінгвіст Шарль Баллі, який уперше визначив фразеологію як самостійний розділ лексикології. Була запропонована ціла низка класифікацій фразеологічних одиниць. І саме Ш. Баллі вперше дає характеристику фразеологізмів з погляду на їхню семантичну зроченість в «Короткому нарисі стилістики» (1905) [15]. Вчений виділяє три групи фразеологізмів: звичайні словосполучення, фразеологічні ряди і фразеологічні єдності. До звичайних словосполучень належать звороти, свобода вибору яких обмежена. [21].

Проблема класифікації фразеологізмів упродовж багатьох років знаходиться в центрі уваги мовознавців.

Класифікація - це перш за все наукова систематизація різноманітного фразеологічного матеріалу, сформульована за єдиним принципом, щоб виявити співвідношення загальних і диференціальних ознак одиниць, що складають фразеологічний фонд. Кожен тип класифікації повинен описуватися з одних і тих самих позицій і показувати наявність або відсутність певних ознак. Якщо ж один із типів одиниць класифікації не має протиставлення з іншими типами на основі єдиної ознаки, то таку класифікацію слід визнати хибною.

Важливою умовою класифікації фразеологізмів є повнота охоплення одиниць. Ті чи інші типи фразеологізмів належать до часткових, окремих

елементів, до яких призводить аналіз сукупного цілого. Вони повинні протиставлятися між собою, утворювати ряди із завершеним числом опозиції, хоч сама система (чи сума одиниць), яку вони репрезентують, відкрита. [16, с.83]

Однією з найвідоміших класифікацій фразеологічних одиниць у вітчизняному мовознавстві з точки зору їхньої семантики є класифікація, запропонована академіком В. Виноградовим. В її основі лежить ступінь видозміни значення слова в різних синтаксичних і стилістичних умовах фразоутворення. Маючи єдине значення в цілому, фразеологічні одиниці не є однаковими з погляду з'єднаності компонентів і співвіднесеності семантики всього вислову зі значенням його окремих складників-компонентів. Ураховуючи це, В. Виноградов розрізняє три групи фразеологічних одиниць: фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності та фразеологічні сполучення [27].

1. Фразеологічні зрощення – це тип абсолютно неподільних, нерозкладних стійких словосполучень, цілісне значення яких невмотивоване, тобто не впливає із значень слів-компонентів. Науковець стверджує, що перетворення словосполучення у фразеологічне зрощення відбувається з різних причин, серед яких важливе місце займає переосмислення, втрата прямого значення компонентами виразу, поява нового образу, емоційні та експресивні фактори.

2. Фразеологічні єдності – це стійкі словосполучення, що семантично неподільні і цілісні за значенням, але їх цілісне значення може бути вмотивованим, воно є результатом впливу лексичних значень слів-компонентів. У своєму компонентному складі фразеологічні єдності вміщують певний елемент, який сприяє мотивації значення фразеологізму в цілому. Тут граматичні стосунки між компонентами відносно легко розрізнити і звести до живих сучасних зв'язків.

3. Фразеологічні сполучення – це стійкі мовні звороти, які не є безумовними семантичними одиницями, оскільки характеризуються певною самостійністю складових частин. Одне із слів-складників фразеологічного сполучення семантично зумовлене й не може бути замінене іншим, а ті слова, які його характеризують, допускають взаємну заміну. Фразеологічні сполучення становлять тип фраз, що створені реалізацією зв'язаних значень слів. Складові частини фразеологічних сполучень можуть зберігати лексичні значення і входити до складу інших фразеологічно зв'язаних об'єднань слів, становлячи собою мінімальне утворення для нових смислових серій [19].

Класифікація В. Виноградова тривалий час займала панівне становище у дослідженні фразеології і застосовувалася найчастіше без будь-яких змін до вивчення фразеологічних одиниць. Іноді робилися спроби дещо удосконалити її.

Також мали місце неодноразові прагнення застосувати класифікацію В. Виноградова без змін або у дещо видозміненому вигляді на рівні фразеологізмів німецької мови. Але всі спроби виявилися безуспішними. Та це й закономірно, бо вона побудована на хибній основі [16].

Український мовознавець Л. Булаховський, класифікуючи сталі словосполучення з позиції їх семантики, виокремлює дві групи: ідіоми і фразеологічні одиниці. Ідіоми, – пише він, – це своєрідні вирази з певних мов, що за своїм ужитком і змістом є цілісними, звичайно не можуть бути точно передані іншими мовами й при перекладі вимагають добору відповідника зі схожим стилістичним забарвленням. Друга група – фразеологічні одиниці – це звичайні словосполучення, розкладні щодо змісту, але усталені в мові як матеріал широковживаної цитації (прислів'я, приказки, вдалі вислови письменників, що стали “крилатими”) [27].

Класифікація фразеологічних одиниць Б. О. Ларіна відома також як класифікація за історичною еволюцією семантики усталених словесних

сполук. Науковець вирізнив умови, які визначають розвиток вільних словосполучень у фразеологізми:

- 1) втрата реалії;
- 2) метафоризація;
- 3) деформація компонентного складу;
- 4) порушення первісної граматичної структури.

Відповідно до умов, учений розробив класифікацію, що показує умови розвитку вихідних словосполучень:

1. Перемінні словосполучення.
2. Стійкі метафоричні словосполучення.
3. Ідіюми [17].

Згідно із запропонованою А. Куніним класифікацією, фразеологічні одиниці утворюють дві основні групи відповідно до характеру їхнього функціонування в мовленні. Номінативні одиниці іменують предмети, явища, ознаки і можуть мати різну структуру (a bitter pill to swallow; a wolf in sheep's clothing; a cock-and-bull story; to stir up a hornets' nest; much cry and little wool; etc.). Номінативно-комунікативні фразеологічні одиниці виконують функції посилення мовлення та часто бувають близькі до вигуків, незважаючи на різноманітність структурних типів (birds of a feather; this cat won't jump; the fat's in the fire; etc.) [21].

Дослідниця української фразеології Л. Скрипник розподіляє всі фразеологічні одиниці на два граматико-структурні класи: сталі сполуки, організовані за моделлю словосполучення (співвіднесеність з окремим словом і функціонування в ролі члена речення), та стійкі фрази, що мають структуру простого або складного речення [46, с. 19–23]. До особливого розряду фразеологічних одиниць дослідниця зараховує стійкі одиниці мови, що мають

цілісне значення, а за складом компонентів є поєднанням одного повнозначного слова з одним або кількома службовими словами. Це твердження має як своїх прихильників, так і критиків. Низка дослідників (М. Шанський, С. Гаврін тощо) відмовляються зараховувати до складу фразеологічних одиниць такі утворення, оскільки вони, по-перше, мають лише один фразовий наголос, і, по-друге, не становлять словосполучення, оскільки складаються з одного повнозначного і одного службового слова, а фразеологічний зворот, на думку, М. Шанського, є поєднанням двох і більше повнозначних слів [27].

Що стосовно ідіоматики, то вона, як самостійна дисципліна досі не сформувалася, що свідчить про актуальність даного дослідження.

Можливо саме слово “фразеології” ще не стало справжнім терміном через те, що воно існує в мові, покриваючи собою різноманітні явища, іноді зливаючись із терміном “ідіоматика” або протиставляючись йому. Подібні утворення повинні входити до однієї лінгвістичної дисципліни – фразеології, предметом вивчення якої є фразеологічна одиниця.

Поняття ідіоматичності не є чітко визначеним. Деякі лінгвісти вважають, що термін ідіоматичність вимагає пояснення. Існувала точка зору, що словосполучення, яке не піддавалось дослівному перекладу, вважалось ідіоматичним. Звідси випливає, що якщо ідіоматичність розглядати як основну характерну рису ФО, то одні й ті ж словосполучення англійської мови можуть уважатись ідіоматичними тими людьми, які розмовляють українською мовою, і неідіоматичними – тими, чия рідна мова містить аналогічні словосполучення [32].

Проте слід зазначити, що в британському та американському мовознавстві більшу популярність має «широкий підхід» до проблеми ідіоми. До складу ідіом західні лінгвісти відносять не лише фразеологізми усіх типів, а навіть і приказки, прислів'я, крилаті вислови, цитати тощо. Так, Річард

Спіерс у передмові до «Словника американських ідіом» пояснює вибірку одиниць для даного видання таким чином: *«Every language has phrases or sentences that cannot be translated literally. Many clichés, proverbs, slang phrases, phrasal verbs, and common sayings offer this kind of problem. A phrase or sentence of this type is usually said to be idiomatic»*. Тобто спостерігається значне розширення поняття «ідіоми» порівняно з розумінням В. Виноградова, адже до складу ідіом віднесені не лише словосполучення, а й речення різного характеру; кліше, прислів'я, сленгові фрази, мовленнєві штампи, які об'єднують одна спільна риса - їхня ідіоматичність [52].

Словник ідіом Лонгмана пропонує досить складне визначення ідіом. Він описує їх як вирази, сенс яких є скоріше метафоричним, ніж буквальним, і додає, що ці вирази, як правило, незмінні або мають сталу форму [10, с. 3]. З вище зазначеного стає зрозумілим те, що ідіома – це стала форма використання певної сукупності слів, загальний переклад яких не відповідає кожному окремо. Сюди можуть входити як повнозначні слова, що називають предмет, подію, явище, та неповнозначні, що не відповідають на питання. Існують багато типів ідіоматичних висловів, серед яких: 1) традиційні (“spill the beans” – розбобтувати, розкривати секрет; “give up the ghost” – померати), під структурою таких виразів всі і розуміють сутність фразеологізмів. Багато з них навіть виглядають як повне речення: “your guess is as good as mine” – не маю жодної думки. Іноді можуть бути лише частиною речення, тобто словосполученням. Якщо головне слово – іменник, то зазвичай ідіома в реченні виступає додатком. 2) Пари слів – фразеологізми, в яких слова сполучені за допомогою “by, and, or”: “hammer and tongs” – з усієї сили. 3) Ідіоми з “it” – вислови, де “it” є фіксованою складовою, тобто не позначає слово, що йде перед ним: “live it up” – відриватися на вечірках. 4) Алюзії – фрази, які вживаються англійцями у розмові та не трактуються у словниках. 5) Архаїзми, які застосовуються і по сьогодні: “kith and kin” – рідні та близькі. 6) Фразові дієслова – вислови, що складаються з дієслова та одного чи декількох

дієприслівникових часток або прийменників: “put up with” – миритися; “make up” – складати [51].

Завдяки компаративному аналізу різних культур або внутрішньомовного узусу можна побачити відмінності у висловлюванні подібних думок, поведінці носіїв мов у певних мовних ситуаціях, що дає можливість виявити характерні риси іншомовної культури. Насамперед це відбувається на рівні доречного та вільного використання ідіоматичної лексики, оскільки природу ідіоматики можна зрозуміти тільки через порівняння мовних культур. Намагаючись влучно вживати ідіоми, треба пам'ятати, що вони є неподільними лексичними одиницями так само, як і слова, тобто їм притаманна семантична цілісність. При цьому було б доцільно розділити ідіоми на фразові (англ. wise man-знахар-букв. мудрець), фразо-лексичні (франц. dent-de-lion – кульбаба - букв. левовий зуб) та лексичні (англ. bulldog бульдог - букв. собака-бик) в залежності від способу написання, але враховувати, що зміст ідіоми як цілісного мовного звороту не може сприйматись як сума значень мовних одиниць, які входять до складу ідіоматичної лексеми. Можна сказати, що головною ознакою ідіом є контрастність між семантичною цілісністю та морфемною подільністю. Таким чином можна зробити висновок, що фразові та лексичні ідіоми утворюють спільний структурно-семантичний клас мовних одиниць. При цьому фразові ідіоми часто перетворюються в лексичні, не втрачаючи своєї ідіоматичності.

Незважаючи на певну градацію ідіом, треба зауважити, що між ними існує схожість з позиції семантики. Це, в першу чергу, стосується англійської мови, оскільки доволі слабо розвинений флексійний фонд цієї мови дає більш широку можливість лексичним компонентам утворювати складні слова (наприклад, blue stocking – фразеологізм; blue-stocking / bluestocking – складне слово) в протиположності флексійно оформленим лексемам інших мов (наприклад, слов'янських: буквально значення слова – синя панчоха, переносне – педантка). [18].

1.3. Способи перекладу ідіоматичних висловів

Дослідження фразеологізмів й ідіом завжди залишається актуальним. Англійська мова, як і інші мови світу, розвивається, змінюється і збагачується. На даний час широко використовуються як і старі фразеологізми й ідіоми, так і нові. Їх можна зустріти в творах класиків, сучасних письменників, і вони активно застосовуються у повсякденному житті. Незважаючи на те, що ідіоматичні та фразеологічні одиниці широко застосовуються в усному і писемному мовленні, існує ряд проблем із якими може стикнутися людина, використовуючи їх.

Фразеологічні та ідіоматичні одиниці користуються популярністю, додають забарвленості мовленню і здебільшого несуть за собою історію свого виникнення. Безсумнівно, проблема перекладу фразеологізмів й ідіом відноситься до одних із найактуальніших проблем дослідження мови. Більше того, ця проблема завжди залишатиметься актуальною, оскільки мова є живим організмом і розвиватиметься надалі [14].

Вивчення особливостей фразеологічних одиниць на сучасному етапі розвитку англійської мови є одним з актуальних питань лінгвістики. Фразеологічні одиниці характеризуються великим стилістичним потенціалом та неповторною образністю, завдяки чому їх використовують у всіх типах дискурсів, зокрема в медійному. Автори медійних творів прагнуть зробити їх цікавими та унікальними, в цьому їм допомагають фразеологізми. Проте надання унікальності фразеологізмам породжує складнощі в процесі їх перекладу [47].

Ідіоми привертають багато уваги в дослідженнях формульної мови через їхню особливу природу. Вони не функціонують як окремі одиниці, хоча й складаються з кількох слів. Крім того, ідіоми важко визначити або описати в точних термінах. Річардс та ін. (2002) визначають ідіому як "вираз, який

функціонує як єдине ціле і значення якого не може бути з'ясоване з його окремих частин" [6, с. 246]. Наприклад, ідіому "a bird told me that", яка означає, що "я дізнався цю інформацію своїм шляхом, і оскільки більше нічого не сказано, передбачає небажання розкривати джерело, якщо воно є, або те, що джерело повинно залишитися таємницею, не можна сприймати буквально так, як неначе б птах був агентом. Отже, значення ідіоми не має нічого спільного з окремими лексемами "bird, or tell" [5].

Узагальнюючи напрацювання лінгвістів щодо ідіом, можна визначити дві їхні основні характеристики: 1) ідіоми несуть певне культурне значення; 2) їх не можна зрозуміти, якщо розглядати лише значення окремих слів. Таке розуміння природи ідіом, у свою чергу, значною мірою впливає на вибір стратегій і тактик їхнього перекладу. Перш ніж узятися за пошук еквіваленту ідіоматичної одиниці, перекладач повинен цілковито розтлумачити її значення в мові оригіналу, звернутися до лінгвокультурних джерел для кращого розуміння, а потім уже здійснити переклад під призмою знання культури. Фахівець завжди повинен вміти розрізняти предметний компонент фразеологізму, тобто пряме, буквальне значення кожного слова, і образний компонент – переносне, справжнє значення фрази. У перекладі фразеологізмів основна увага приділяється саме образному компоненту – він має залишитися аналогічним оригіналу, а ось способи його вираження, вони ж предметні компоненти, можуть змінюватися [24].

З'ясовано, що у стилістичних цілях ідіоми можуть вживатися як без змін, так і в трансформованому вигляді, з іншим значенням і структурою або з новими експресивно-стилістичними властивостями. Найчастіше під трансформацією розуміється будьяке відхилення від загальноприйнятої норми, закріпленої у лінгвістичній літературі, а також імпровізована зміна в експресивно-стилістичних цілях.

Лінгвісти не мають єдиного погляду на способи трансформації ідіоматичних одиниць, але загалом трансформації можна розділити на п'ять

загальних груп: 1) семантичні трансформації; 2) лексичні трансформації; 3) синтаксичні трансформації; 4) морфологічні трансформації; 5) словотворчі трансформації [25].

Основні способи перекладу фразеологічних одиниць – це фразеологічний еквівалент, фразеологічний аналог, калькування, описовий переклад, контекстуальна заміна [34].

1. **Описове пояснення значення.** Якщо англійська ідіома не має в українській мові еквіваленту або аналогу, а дослівний переклад є малозрозумілим, перекладачеві необхідно відмовитись від передачі образності та використовувати описовий переклад - з поясненням змісту ідіоматичної одиниці за допомогою вільного сполучення слів. *If you want to be a member of this club, you are to abide by.* - *Якщо ти хочеш стати членом цього клубу, ти мусиш дотримуватися правил.* *I wouldn't offend you for all the tea in China.* - *Я б ніколи тебе не образив, якою б не була причина!* [37].

Можно перекладати описово різними методами:

- 1) Використовуючи одне слово-узагальнення: *“To keep a steel tongue in one’s head”* – *мовчати.*
- 2) Використання словосполучення: *“Four dollar question”* – *найважливіше питання;*
- 3) Переклад реченням або ширшим поясненням: *“Yes-man”* – *людина, що з усіма постійно згоджується, тільки підтакує.* [51].

2. **Еквівалентний переклад** - такі образні фразеологічні одиниці в рідній мові, які повністю відповідають по змісту якому-небудь англійському фразеологізму і які базуються на одному з них образі перекладаються за допомогою еквівалентів: *early bird* - *рання пташка;* *to stew in one's own juice* - *варитися у своєму соку;* *to be born under a lucky star* - *народитися під щасливою зіркою;* *to pour oil on the flames* - *підлити масла у вогонь* [37].

Така ситуація часто зустрічається тоді, коли мови відносяться до однієї мовної сім'ї/групи, коли у представників мов є спільні традиції, історія. Тобто ідіоми можуть мати одне спільне джерело походження. Серед таких слід виділити:

1) Грецька або інша міфологія: “Augean stables – авгієві стайні; “The Trojan horse” – троянський кінь; “Achilles heel” – Ахіллесова п'ята.

2) Стародавня історія: “The golden age” – золотий вік; “I came, I saw, I conquered” – прийшов, побачив, переміг.

3) Вислови зі священних джерел та Біблійські праці: “There is nothing new under the Sun” – нічого нового під Сонцем (відсутність нових ідей); “Prodigal son” – блудний син [51].

3. **Фразеологічні аналоги.** Кількість образних ідіом, які співпадають за змістом та образністю в обох мовах, порівняно невелика. Значно частіше виникає потреба використовувати українську ідіому, аналогічну за змістом англійській, але побудовану на іншому образі: *a drop in the bucket - капля у морі; a fly in the ointment - ложка дьогтю в бочці з медом; it is raining cats and dogs - ллє як з відра* [37].

При такому перекладі слід враховувати, що український образ повинен бути нейтральним щодо національного забарвлення: *Absence makes the heart grow fonder. – Відстань посилює почуття* [34].

Використання відповідного аналогу забезпечує такий же адекватний переклад англійської ідіоми, як і у випадку існування фразеологічного еквівалента: *Haven't seen him for ages. Last time he broke the bank at the casino and walked away with a lot of money. - Сто років його не бачив. У минулий раз він зірвав великий куш і пішов звідти з карманами, повними грошей* [37].

4. **Дослівний переклад (калькування)** ідіом. Іноді перекладач, намагаючись зберегти образність оригіналу при перекладі ідіоми, для якої

немає ні еквіваленту, ні аналогу в рідній мові, вдається до дослівної передачі образу. Такий спосіб може застосовуватись у випадку, коли в результаті калькування отримуємо вираз, образність якого легко сприймається реципієнтом та не порушує норми української мови. Дослівний переклад не є фразеологічним перекладом, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу, а кожного разу створює новий образний зворот, не властивий рідній мові, хоч і зрозумілий: *to grind (one, something) to powder* - розтерти, стерти на порошок (когось, щось); *to keep a dog and bark oneself* - тримати собаку, а лаяти самому, *love me, love my dog* - любиш мене, люби і мою собаку [37].

Також, якщо в перекладі є реалія, то вона повинна бути зрозумілою українському читачеві: *To carry coal to Newcastle*. – Ніхто не возить вугілля в Ньюкасл.

Перекладові слід надати форму фразеологізму: *Rome was not built in a day*. – Не зразу Рим будувався [34].

5. Контекстуальні заміни при перекладі полягають в спробі знайти таку українську ідіому, яка, не відповідаючи точно значенню англійської, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті: *fetch and carry for* - бути на побігеньках, *to work one's fingers to the bones* - працювати не покладаючи рук, *to pull foot* - рвати кігті (швидко мікати) [37].

Фразеологізми використовуються у спілкуванні, літературних творах та медійних творах. ЗМІ займаються формуванням масової свідомості та коректуванням суспільної думки, якщо вона різниться з офіційною. Медійні тексти є інструментами класового контролю, які висвітлюють певну подію, ураховують різні думки та займаються передачею офіційної думки за допомогою «закодованої знакової системи», яка являє собою мову преси, запроваджують певні цінності та змінюють інші.

Фразеологізми в медіатворах виникають відповідно до вимог часу та в процесі суспільнополітичного розвитку певної країни. Д. Сизонов вважає медійним фразеологізмом певну мовну універсалію, яка надає медійним творам експресивності та емоційності. Медіафразеологізм – це один із найвиразніших та дієвих лексичних одиниць у медійному дискурсі, якого використовують для емоційного впливу на читача. Фразеологічні одиниці надають медійним творам метафоричності, конотативності та експресивності. А сам фразеологізм набуває нового відтінку значення та може вживатися як прямо, так і модифіковано [47].

Наприклад, перекладаючи фільми «Нікчемний Я» та «Нікчемний Я-2», фахівці мають взяти до уваги не лише національний менталітет реципієнта, а й пам'ятати про його вік, оскільки більшість цільової аудиторії згаданих кінопраць складають саме діти [23].

1.4. Стратегії локалізації

Локалізація - це процес адаптації контенту, продуктів або послуг до культури та мови споживачів на цільовому ринку. Це набагато складніший процес, ніж просто переклад тексту. Він передбачає зміну форматів дат, мір і адрес, а також адаптацію до різних часових поясів, заміну зображень і піктограм, серед інших складних процесів.

Локалізація має безліч перевірених переваг. Вона покращує клієнтський досвід і допомагає не образити потенційних клієнтів. Це ключ до виходу на нові ринки, подолання культурних бар'єрів і формування лояльності клієнтів.

Зрештою, локалізація спрямована на адаптацію досвіду для клієнтів на новому цільовому ринку. Мета полягає в тому, щоб донести ідею та подолати комунікаційні бар'єри. Коротше кажучи, локалізація означає зробити контент доступним.

Доступ для всіх - це суть локалізації. Вона спрямована на розширення аудиторії, яка може зрозуміти певне повідомлення. У сучасному глобалізованому світі доступність є найвищою формою локалізації [1].

Рівень локалізації визначають такі чинники як популярність продукту серед споживачів; наявність чи відсутність конкурентів, які пропонують подібну продукцію; дефіцит продукції. Якщо продукція користується попитом серед споживачів і на ринку попит перевищує пропозицію, виробник не витратиме значні кошти на його локалізацію [42].

Аудіовізуальний переклад (АВП), хоча і є відносно новим явищем на теренах перекладознавства, однак протягом двох останніх десятиліть АВП полишив периферію цієї галузі прикладної лінгвістики та наблизився до її центру. Першою формою АВП можна вважати переклад титрів у “німому кіно”, однак потреби у такого роду перекладі значно зросли з появою звукового кіно у 1920-х (з метою забезпечити вимоги експорту, особливо для кіноіндустрії Сполучених Штатів). Численні форми перекладу було випробувано, навіть версії з перекладом на декілька мов однієї кінокартини. Зрештою субтитри та дубльований переклад виявилися найбільш ефективними формами. Вибір поміж цих двох форм визначався економічними, ідеологічними та прагматичними чинниками у країні цільової мови перекладу. Перші публікації, що досліджують АВП, відносяться до середини 1950-х та 1960-х рр., однак справжній інтерес до цієї галузі вперше спостерігаємо на початку 1990-х років минулого століття [28].

Переклад фільму кількома мовами - одна з гарантій його успіху.

Завдяки правильному перекладу фільму можна достукатися до сердець мільйонів людей по всьому світу. Незважаючи на те, що англійська мова вважається міжнародною, а китайська - найпоширенішою, люди вважають за краще дивитися кіно рідною мовою, щоб розуміти кожне слово, жарт та ідіому. Щоб досягти успіху, кінематографісти звертаються до професійних

перекладацьких послуг та обирають один із доступних методів локалізації своїх шедеврів [9].

У процесі перекладу фільму перед перекладачем постає багато завдань, зокрема: вибір стратегій і тактик для відтворення реалій, безеквівалентної лексики, інтертекстуальних елементів; адаптування реалій до культурних стереотипів глядача; укладання тексту в хронометраж, синхронізація із зображенням, що, відповідно, призведе до скорочення фраз; врахування соціального статусу, культурного рівня та віку героїв; відтворення специфічного гумору, сленгу, переклад назв фільмів.

Кінотекст розуміють як зв'язне, цільне і завершене повідомлення, що виражається за допомогою вербальних (лінгвістичних) й невербальних (іконічних та/або індексальних) знаків, які організовані відповідно до задуму колективного функціонально диференційованого автора за допомогою кінематографічних кодів, і яке зафіксоване на матеріальному носії і призначене для відтворення на екрані і аудіовізуального сприйняття глядачами. Лінгвістична система представлена письмовою (титри, написи) та усною (репліки акторів, пісні, закадровий текст тощо) складовими. Нелінгвістична система містить звукову частину (шум, музика) та відеоряд (образи, рухи, інтер'єр, пейзаж, спецефекти, реквізит). Усі елементи пов'язані між собою [38].

Виділяють такі основні види перекладу, як дубляж, закадровий переклад, субтитрування. Дубляж (dubbing) – це вид перекладу аудіовізуальних творів (фільмів, мультфільмів, телесеріалів, аніме тощо), за якого здійснюється повна заміна іншомовного мовлення акторів на іншу мову з метою трансляції цього твору у іноземних країнах.

Переклад синхронізується з мімікою акторів і артикуляцією (ліпсинг). При підборі акторів для дублювання враховується оригінальний голос, темперамент персонажа й голосовий вік. Важливим елементом дубльованого

кінофільму є відповідність звучання голосу акустичним умовам. Цей тип перекладу вважають дорожчим за субтитрування та закадровий переклад, однак є найбільш прийнятним для глядачів.

Закадровий переклад (voice-over) – це вид перекладу аудіовізуальних творів, за якого перекладені репліки акторів озвучення можна чути поверх оригінальної звукової доріжки твору.

Закадровий переклад може бути озвученим в один голос (це характерно для піратських копій фільму, або для документальних фільмів) або цілою командою професійних акторів. Виділяють також професійний (актори) та аматорський (не актори) закадровий переклад. Цей вид перекладу є найбільш популярним для телевізійних каналів і озвучення фільмів, які не виходять у кінотеатральний прокат. Він дешевший за дубляж і його можна виконати у коротші строки.

Субтитри (subtitling) – текстовий супровід відео на мові джерела, який дублює або доповнює звукову доріжку. У субтитрах відображене мовлення людей і персонажів у кадрі. Субтитри необхідні для тих, хто озвучує фільм, для глядачів із вадами слуху, для тих, хто вивчає мову оригіналу тощо. Субтитри можуть бути використані іноземцями як для створення синхронізації, так і для перекладу своєю мовою [39].

Вимоги до кіноперекладу різняться від однієї країни до іншої. Вибір конкретного типу перекладу кінопродукції значною мірою сприяє сприйняттю фільму цільовою аудиторією та залежить від місця культури, з якої походить оригінал, та культури, для якої призначений переклад, на міжнародній арені, грошової вартості, вподобань глядачів, традицій, а також історичних особливостей певного народу [30].

Було помічено, що менші регіони вибирають субтитри, коли йдеться про переклади фільмів. Під малими країнами ми маємо на увазі країни з населенням близько 10 мільйонів людей або навіть менше. Цей підхід відомий

як відносно дешевий. Таким чином, він також популярний серед незалежних кіновиробників, які не отримують достатнього бюджету на свої шедеври.

У таких країнах, як Іспанія та Португалія, субтитри часто застосовуються до іноземних телешоу. Крім того, багато країн сьогодні мають більше ніж дві офіційні мови, і це ще одна річ, яка робить субтитрування досить поширеним: мовні меншини особливо виграють від цього методу [9].

"Субтитри, які іноді називають титрами, - це транскрипція діалогу в кіно або на телебаченні тією самою або іншою мовою, представлена одночасно на екрані внизу" [3, с.7]. Субтитри слід розміщувати внизу екрана, щоб не заважати зображенню на екрані. Єдиний випадок, коли субтитри можуть змінювати своє положення - це коли в тій частині екрана, де вони розміщені, показують щось важливе. Крім того, субтитри складаються максимум з двох рядків, інакше субтитри займали б надто велику частину екрана, що було б дуже незручно. Крім того, три рядки було б важко прочитати за короткий проміжок часу. Більшість джерел стверджують, що в кожному рядку має бути максимум 35-40 символів [4].

Підводячи підсумок, плюси субтитрів включають:

- Порівняно низькі витрати (в середньому в 15 разів дешевше дубляжу);
- Мова оригіналу все ще звучить (це допомагає багатьом людям вивчати нові мови);
- Основний меседж сюжету передано набагато краще (основна ідея залишається незмінною, оскільки не важливо синхронізувати діалоги та губи акторів).

Звичайно, як і в будь-якій ситуації, використання субтитрів має певні недоліки:

- Цей метод уповільнює спостерігача (необхідність читати коментарі під час увімкнених діалогів може відвернути увагу глядача від сюжетної лінії);
- Потрібен обмежений простір (під час субтитрування перекладачі повинні відповідати декільком суворим умовам);
- Термін виготовлення стає довшим;
- Кольори, що накладаються, можуть стати перешкодою [9].

Кінопереклад схожий на переклад художньої літератури. Головним критерієм художнього перекладу є не тільки адекватність лексики та сюжету авторському тексту, але й збереження індивідуального стилю автора. Однією з головних рис художнього перекладу є використання різноманітних фігур мови засобів, які використовують, щоб максимально розкрити текст. До основних проблем письмового художнього перекладу відносять вилучення дослівного перекладу, або "кальки"; переклад стійких виразів; переклад гумору; збереження стилю та культурних особливостей певної епохи, збереження індивідуальності та адаптація під певну культуру [38].

Фактично, адаптивна модель перекладу, адаптивна теорія перекладу діє на суміжжі редактури перекладу, власне перекладу й теорії комунікації. Теорія комунікації розглядає проблеми адаптації певного повідомлення в межах однієї культури до різних адресатів, тому, з цієї точки зору, адаптація – це галузь перекладознавства [26].

Перекладаючи кінотекст, важливо зберегти оригінальний задум автора, розкрити образи персонажів. Перекладач повинен максимально точно та адекватно передати глядачеві інформаційно-емоційне повідомлення, відтворене у вербальному мовленні акторів, закадровому тексті, піснях, титрах і надписах. Для більш адекватного перекладу потрібно враховувати відеоряд, який несе додаткову інформацію про оригінал. Перекладач не може застосовувати описовий переклад чи перекладацький коментар через специфіку роботи з кінотекстом. У роботі з кінострічкою, через необхідність

підлаштовувати український текст під англійську артикуляцію, перекладач використовує заміни, скорочення та додавання фраз, пропуски. Усі ці прийоми викликані трансформацією структури тексту, неспівпадінням темпу репліки героя та тексту перекладу.

При перекладі кінотексту необхідно брати до уваги вік і культурний рівень того, хто говорить, образність складу й контекстуальне значення фраз [8]. Перекладачеві також необхідно підкреслити колорит іншомовної культури, який відображено у специфічному гуморі, грі слів, розмовній лексиці, слензі, інтонаціях героїв, і який є віддзеркаленням ідей режисера та сценариста кінофільму [38].

Одним із видів кінематографічного дискурсу є анімаційний дискурс. Оскільки останній має бути зрозумілим для цільової аудиторії, частиною якої є діти, необхідною умовою його перекладу є прагматична адаптація. Під цим поняттям розуміємо модифікацію тексту відповідно до мовних, стилістичних, культурних та когнітивних структур реципієнта. Прагматична адаптація стосується, зокрема, реалій, які відіграють ключову роль у передачі культурного та соціально-історичного контекстів. Перед перекладачем стоїть завдання визначити реалії та правильно перемістити їх у культуру цільової мови шляхом збереження, заміни, вилучення чи тлумачення. Отже, переклад анімаційних фільмів стає не лише засобом культурного збагачення, але й засобом впливу чужої країни, оскільки транслятор має враховувати й оцінювати усі можливі наслідки просування чужих цінностей у мову перекладу. З іншого боку, надмірна адаптація або цілісне перетворення неодноразово піддається критиці з боку перекладознавців через те, що не дає можливості реципієнту отримати цілісне уявлення про культуру мови оригіналу [50].

Серед специфічних рис, що притаманні саме мультфільмам виділяють такі: використання розмовної мови, використання «дитячої» мови, образна мова, каламбури та мовна гра із залученням візуального елемента, наявність

елементів інших мов і регіональних діалектів вихідної мови, культурні підтексти та інтертекстуальність, присутність виховного / навчального елемента, присутність романтичного елемента та використання пісень.

Мультсеріал має надзвичайний алюзивний потенціал, що, насамперед, націлений саме на дорослу аудиторію, адже процес «розгадування» зашифрованих натяків та підтекстів – це інтелектуальна забава, що приносить естетичне задоволення дорослому глядачеві. Багато алюзій створено суто завдяки відеоряду та/або аудіодоріжці, і в таких випадках перекладач не має можливості експлікувати чи пояснити приховані контексти своєму глядачеві [43].

Оскільки перекладати ідіоматичні вирази нелегко, перекладачі повинні навчитися розпізнавати їх і передавати відповідним еквівалентом з англійської мови на українську. Рішення, запропоноване Райтом в "Акбарі" (2013): "Ви повинні перекладати вираз цілком. Іноді ви зможете перекласти англійську ідіому ідіомою у вашій рідній мові. Однак ідіоми може не бути, і тоді вам доведеться просто пояснити значення". Ідіоматичні вирази не можна перекладати слово в слово, оскільки це може не мати сенсу, перекладач повинен перекласти вираз цілком. Існує можливість для перекладача перекласти ідіому з однієї мови ідіомою з іншої мови, якщо обидві мають схоже значення. Таким чином, коли немає подібних значень ідіом, перекладач повинен пояснити значення [8].

Утім, часто автори публікацій вдаються до мовленнєвої творчості та надають фразеологізмам нової форми або ж утворюють принципово нові фразеологічні одиниці.

Прикладом зміни структури фразеологічного звороту може слугувати наступний приклад:

Covid-19 reporting: When half a loaf is worse than no bread / Донівідь Covid-19: Коли синиця в руці гірша за журавля у небі.

У цьому випадку використовується інтерпретація фразеологізму *half a loaf better than no bread*, при цьому змінена його граматична форма, зокрема, використана антонімічна до вихідної конструкція *smth is worse than smth*. Інтерпретація фразеологізму привертає увагу читача вже своєю нестандартною формою, у той же час виражена за допомогою такого мовного засобу думка запам'ятовується та викликає емоційну реакцію.

Окрім того, в англomовному мас-медійному дискурсі використовуються фразеологічні новоутворення, суттєвими ознаками яких, на думку лінгвістів, є їхня відтворюваність, неподільність семантики, метафоричність, а також незалежність від контексту та відсутність у словниках. Аналіз показав, що фразеологічні неологізми в дискурсі мас-медіа здебільшого утворюються за принципом аналогії, наприклад, *game potato* (за аналогією до *couch potato*) в значенні «любитель відеоігор», або *mother-out-law* (за аналогією до *mother-in-law*) в значенні «мама колишньої дружини»:

What did your mother-out-law get you from Uzbekistan? / Що вам привезла колишня теща із Узбекистану?

До того ж, зустрічаються типові англійські okazіональні утворення, наприклад: *Better-late-than-never Admission* – Зізнання, зроблене за принципом «краще пізно, ніж ніколи» [31].

Висновки до розділу 1

Ідіоми та фразеологізми містять у собі найбільш барвисті, яскраві й виразні значення та образи національної мови та забезпечують більшу образність мовлення, полегшують сприйняття матеріалу читачем. Вивчення ідіом завжди займало важливе місце в лінгвістичній науковій думці. У сучасному світі спостерігається досить висока частотність використання фразеологічних та ідіоматичних одиниць в дискурсі мас-медіа, як культурно-

специфічних засобів, що розкривають національні концепти та цінності носіїв мови.

Серед вітчизняних та закордонних дослідників, які досліджували фразеологізми та особливості їх класифікації та перекладу, слід згадати Л. Г. Скрипник, А. В. Кунін, Ш. Баллі, Дж. Сейдл, У. Макморді, та ін.

Друга половина ХХ – початок ХХІ століття характеризуються стрімким зростанням масової комунікації та нових інформаційних технологій. Медіадискурс вивчається в лінгвістиці як мовленнєво-мисленнєва діяльність у медіапросторі, зокрема в контексті соціолінгвістики, лінгвопрагматики, психолінгвістики та дискурсології. Англійський мовознавець Алан Белл стверджує, що визначення медіатексту виходить за межі традиційного уявлення про текст, оскільки воно охоплює голосові та звукові параметри, візуальні образи та технології їх створення та поширення.

Поняття ідіоматичності не є чітко визначеним. У вітчизняній лінгвістиці мовознавці є здебільшого послідовниками так званого «вузького» розуміння ідіоматичних одиниць, згідно з традиціями, започаткованими радянським вченим В.Виноградовим, в той час, як у британському та американському мовознавстві більшу популярність має «широкий підхід» до проблеми ідіом. До складу ідіом вони відносять не лише словосполучення, а й речення різного характеру; кліше, прислів'я, сленгові фрази, мовленнєві штампи, які об'єднує одна спільна риса - їхня ідіоматичність. У словнику ідіом Лонгмана ідіоми описуються, як вирази, сенс яких є скоріше метафоричним, ніж буквальним, і додає, що ці вирази, як правило, незмінні або мають сталу форму.

Існують багато типів ідіоматичних висловів, але серед них виділяють:

1) Традиційні, під структурою таких виразів всі і розуміють сутність фразеологізмів. 2) Пари слів – фразеологізми, в яких слова сполучені за допомогою “by, and, or”. 3) Ідіоми з “it” – вислови, де “it” є фіксованою

складовою, тобто не позначає слово, що йде перед ним: “live it up”. 4) Алюзії – фрази, які вживаються англійцями у розмові та не трактуються у словниках. 5) Архаїзми, які застосовуються і по сьогодні: “kith and kin”. 6) Фразові дієслова – вислови, що складаються з дієслова та одного чи декількох дієприслівникових часток або прийменників: “put up with”, “make up”.

В свою чергу основними способами перекладу фразеологічних одиниць є фразеологічний еквівалент, фразеологічний аналог, калькування, описовий переклад, контекстуальна заміна.

Локалізація перебуває в стадії постійного розвитку. Складнощі, які виникають під час перекладу, потребують особливої уваги, адже відбувається постійний розвиток цієї сфери. Зазвичай, локалізація – це переклад та адаптація мультимедійного продукту для його розповсюдження серед аудиторії певної мови та певного регіону. Це передбачає переклад титрів, діалогів, коментарів, заголовків, субтитрів і різних графічних елементів, а також зміну форматів, адаптацію до часових поясів та заміну зображень, спрямовану на подолання комунікаційних бар'єрів і забезпечення доступності контенту для клієнтів.

Фразеологічні одиниці надають медійним творам метафоричності, конотативності та експресивності. А сам фразеологізм набуває нового відтінку значення та може вживатися як прямо, так і модифіковано. Тому перш ніж узятися за локалізацію ідіоматичної одиниці, перекладач повинен цілковито розтлумачити її значення в мові оригіналу, звернутися до лінгвокультурних джерел для кращого розуміння, а потім уже здійснити переклад під призмою знання культури та національного менталітету реципієнта.

РОЗДІЛ 2. АНГЛОМОВНІ ІДІОМАТИЧНІ ВИСЛОВИ У СУЧАСНОМУ КІНЕМАТОГРАФІ (НА МАТЕРІАЛІ СЕРІЇ ФІЛЬМІВ «НІКЧЕМНИЙ Я»)

Для аналізу ідіом за класифікацією було обрано підхід американських лінгвістів, також відомий як «широкий підхід», що передбачає наступні типи класифікації ідіом та ідіоматичних висловів:

1) **Традиційні ідіоми** – під структурою таких виразів всі і розуміють сутність фразеологізмів. Багато з них навіть виглядають як повне речення. Іноді можуть бути лише частиною речення, тобто словосполученням.

2) **Пари слів** – фразеологізми, в яких слова сполучені за допомогою “by, and, or”.

3) **Ідіоми з “it”** – вислови, де “it” є фіксованою складовою, тобто не позначає слово, що йде перед ним.

4) **Алюзії** – фрази, які вживаються англійцями у розмові та не трактуються у словниках.

5) **Архаїзми**, які застосовуються і по сьогодні.

6) **Фразові дієслова** – вислови, що складаються з дієслова та одного чи декількох дієприслівникових часток або прийменників.

7) **Сленг** - набір слів, які вживаються в рамках окремих груп людей чи субкультур та не мають загального визнання.

2.1. Традиційні ідіоми

No, no, no! *There he goes*. [додаток А, 2]; Law enforcement still *has no leads*. [додаток А, 3]; *Leaving everyone to wonder*, which of the world's villains is responsible for this heinous crime? [додаток А, 4]; *How you doing?* [додаток А, 5]; FYI, your dog has been leaving *little bombs* all over my yard. [додаток А, 6];

Anyway, *have a good one*. [додаток А, 7]; You've got *to be pulling on my leg!* [додаток А, 8]; I, too, have encountered great disappointment, but *in my eyes*, you will always be one of the greats. [додаток А, 10]; Apparently, it's *a big deal*. [додаток А, 12]; People are calling it *the crime of the century* and stuff like that. [додаток А, 13]; And you guys are *allright in my book*. [додаток А, 14]; That's *how I roll*. [додаток А, 15]; Next, we are going to steal, *pause for effect*, the moon! [додаток А, 18]; I've been *crunching some numbers*, and I really don't see how we can afford this. [додаток А, 19]; I'm not a *miracle worker*. [додаток А, 20]; *Sort of*. [додаток А, 23]; Okay, *I'm out of here*. [додаток А, 24]; Yes, please *have a seat*. [додаток А, 25]; *Go by the name of* Vector. [додаток А, 27]; Do you *have any idea* of the capital that this bank has invested in you, Gru? [додаток А, 29]; *Get the picture?* [додаток А, 31]; Now, maybe you'll *think twice* before you freeze someone's head! [додаток А, 32]; *So long*, Gru! [додаток А, 33]; *Come to papa!* [додаток А, 34]; *Like taking candy from a...* [додаток А, 35]; *Light bulb*. [додаток А, 36]; What *in the name of...* What? [додаток А, 37]; Just *release your grip*. [додаток А, 39]; *Don't make me laugh!* [додаток А, 40]; *Home sweet home*. [додаток А, 41]; *Wait a second...* [додаток А, 42]; *Sweet dreams*. [додаток А, 45]; Well, then it's going to be *a long night* for you, isn't it? [додаток А, 48]; So, good night, sleep tight, and *don't let the bed bugs bite*. [додаток А, 49]; *Pinkie promise?* [додаток А, 51]; *Pretty please?* [додаток А, 53]; *Oh, my gosh!* [додаток А, 54]; I *saw that with my own eyes*. [додаток А, 56]; Boo! *Better luck next time!* [додаток А, 57]; Gru, do you mind if I *have a quick word?* [додаток А, 59]; Let's *face reality*, Gru. [додаток А, 61]; Now, I know there have been *some rumors going around* that the bank is no longer funding us. [додаток А, 62]; Well, I am here to *put those rumors to rest*. [додаток А, 63]; And here, he's all dressed up in his *Sunday best*. [додаток А, 65]; I give you *the opportunity of a lifetime*, and you just blow it! [додаток А, 67]; And without a bedtime story, we'll just keep getting up and bugging you. *All night long*. [додаток А, 69]; This is *going on forever*. [додаток А, 71]; I did it *for your own good*. [додаток А, 72]; When I get in there, you are in for a *world of pain!* [додаток А, 74]; He is gonna *kick your butt*. [додаток А, 75]; This

time, *good triumphs*. [додаток А, 76]; Not *to pat myself on the back*, but, yes, it probably will be. [додаток А, 77]; Hey there, Gru. Mr. *Life of the Party!* [додаток А, 80]; So, I'm gonna go *out on a limb* here, but my friend Natalie is recently single, and... Oop. [додаток А, 81]; I'd do it again *in a heartbeat*. [додаток А, 82]; *Gave me a bit of a buzz*, actually. [додаток А, 83]; As you can see, *in the wrong hands*, the PX-41 serum could be the most devastating weapon on Earth. [додаток А, 85]; Okay, *I see where this is going*, with all the Mission: Impossible stuff, but no. [додаток А, 87]; So, *thanks, but no thanks*. [додаток А, 89]; Yeah, well, she is a *nut job*, and I'm not going on any date. [додаток А, 90]; I just have no interest in going on a date, that's all. *Case closed*. [додаток А, 92]; *Hold the horses*. Who are you texting? [додаток А, 93]; Gru's *back in the game*. [додаток А, 95]; And don't *go nuts* with the sprinkles! [додаток А, 96]; Well, it seems that because of your *checkered past*, everyone else refused to work with you. [додаток А, 99]; *Fire them at me*. [додаток А, 102]; He had a reputation for pulling off heists using only *his bare hands!* [додаток А, 104]; My mother is *beyond compare*. [додаток А, 105]; Wow! That was *something else*. [додаток А, 106]; Yeah! I do that *all the time*. [додаток А, 107]; Ha! Some *guard dog*. [додаток А, 108]; Oh! *Goodness*. [додаток А, 113]; *Are you out of your gourd?* [додаток А, 114]; And my dream is to one day *play video games for a living*. [додаток А, 116]; Look at this crazy *small world* we live in, eh? [додаток А, 117]; I *go with my gut*, and my gut tells me that this guy is El Macho. [додаток А, 118]; The kid *gives me the creeps!* [додаток А, 120]; Wow, looks like your date's *out for the count*. [додаток А, 125]; Huh, *tell me about it*. [додаток А, 126]; *It can only get better* from here, right? [додаток А, 127]; Oh, and, uh, just *between you and me?* [додаток А, 128]; *He's our man*. [додаток А, 129]; I *was framed!* [додаток А, 130]; There's much *more to us than meets the eye*. [додаток А, 137]; You *have not lost your touch*, my friend. [додаток А, 138]; I just need *to get some things off my plate* before we start taking over the world, that's all. [додаток А, 140]; *In the flesh*. [додаток А, 142]; Let's finally *put* this horrible jelly *to some good use*. [додаток А, 143]; Bratt was the biggest child actor of the 1980s, *striking a chord* with audiences all over the world. [додаток А, 146]; The show was

canceled. Hollywood rejected him and Bratt quickly plunged into a *downward spiral*. [додаток А, 148]; I don't even want to *waste another breath* about the guy. [додаток А, 150]; Thank you all for coming *in such short notice*. [додаток А, 152]; *Broke a little sweat* there. [додаток А, 153]; Guys! Listen to me and *read my lips!* [додаток А, 154]; 'Cause I have been *kicked to the curb*. [додаток А, 155]; No, no... you've *got to be kidding me*. [додаток А, 157]; Buddy, you're *not getting the hint*. [додаток А, 158]; But I really must *have a word with you*. [додаток А, 159]; Now, *feast your eyes on...* Dad's lair! [додаток А, 161]; Hey, you want to *take her out for a spin?* [додаток А, 162]; Able to withstand a nuclear blast, *armed to the teeth!* [додаток А, 163]; *Getting my sea legs*, matie! [додаток А, 165]; I thought you were going *to pee your pants!* [додаток А, 167]; Face it, Gru. Villainy *is in your blood*. [додаток А, 168]; Oh, a *bust in the gut*. [додаток А, 170]; Hey, hey, hey, *put the brakes on*. [додаток А, 171]; I guess you can say our plan was... *out of this world*. [додаток А, 172]; But a *piece of cake* for us, right, Brother? [додаток А, 173]; And I promise, you do not want *to mess with me!* [додаток А, 174]; I'll let someone else *burst her bubble*. [додаток А, 175]; Just *follow my lead*. [додаток А, 176]; You're going to be just fine. I *got your back*. [додаток А, 178]; And the best part is you are never ever *go behind my back* ever again! [додаток А, 181]; I got this *in spite of you*. [додаток А, 183]; Lucky is the best goat *in the whole wide world!* [додаток А, 184]; I've prepared *a front row seat* for you. [додаток А, 186]; I love it when a plan *comes together*. [додаток А, 187]; Ancient Egypt *held great promise*. [додаток А, 192]; Stealing the crown and all your *dreams come true*. [додаток А, 199];

1) You've got *to be pulling on my leg!* [додаток А, 8];

У реченні «You've got to *be pulling on my leg!*» використана ідіома «*pulling on my leg*», що відноситься до категорії традиційних ідіом за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, що формально відповідає рівню словосполучення.

У данному реченні автор використав цю ідіому в значенні «обманювати або дурити когось, зазвичай невинним чи жартівливим способом».

Аналізуючи використання цієї ідіоми в реченні, можна зауважити, що автор може виражати здивування, сумнів або невпевненість у правдивості того, що відбувається або розповідається. Також можливо, що автор використовує цю ідіому для створення жартівливого або легкого настрою в розмові.

2) *Get the picture?* [додаток А, 31];

Речення «*Get the picture?*» повністю складається з ідіоматичного виразу «*get the picture*», що відноситься до категорії традиційних ідіом за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, що формально відповідає рівню словосполучення.

Структурно речення відповідає типовому вживанню цієї ідіоми, де «*get the picture?*» виступає як вираз звернення, спрямований на перевірку розуміння чи усвідомлення. У данному реченні автор використав цю ідіому у формі запитання, щоб з'ясувати, чи зрозумів співбесідник раніше подану інформацію.

3) *Like taking candy from a...* [додаток А, 35];

Речення «*Like taking candy from a...?*» повністю складається з незакінченої ідіоми «*like taking candy from a baby*», що відноситься до категорії традиційних ідіом за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, що формально відповідає рівню речення.

У цьому реченні автор, порівнює якусь дію чи завдання з чимось настільки ж легким і невимушеним, як «відібрати цукерку у дитини».

4) So, good night, sleep tight, and *don't let the bed bugs bite*. [додаток А, 49];

У реченні «So, good night, sleep tight, and *don't let the bed bugs bite*.» використана ідіома «*don't let the bed bugs bite*», що відноситься до категорії традиційних ідіом за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, що формально відповідає рівню речення.

Ця ідіома використовується як безтурботний спосіб побажати комусь гарного нічного сну. Вигадлива форма фрази додає нотку гумору, символічно відганяючи неприємності або «клопів», які можуть завадити спокійному сну. Хоча в сучасному вживанні її часто розглядають як жартівливий елемент фольклору та виявлення турботи про чиєсь здоров'я.

5) Well, I am here to *put those rumors to rest*. [додаток А, 63];

У реченні «Well, I am here to *put those rumors to rest*.» використана ідіома «*put those rumors to rest*», що відноситься до категорії традиційних ідіом за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, що формально відповідає рівню словосполучення.

Ідіома використана в значенні «змусити когось перестати думати або вірити (у щось), показавши, що це неправда». В контексті нашого речення використовуються для вираження припинення спекуляцій, уточнення фактів чи заспокоєння ситуації.

6) So, *thanks, but no thanks*. [додаток А, 89];

У реченні «So, *thanks, but no thanks.*» використана ідіома «*thanks, but no thanks*», що відноситься до категорії традиційних ідіом за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, що формально відповідає рівню словосполучення.

Цей вираз вживається для відмови ввічливим чином, вказуючи, що дякуємо за пропозицію, але не хочете її приймати. Також іноді вживається з гумором, коли ви не дуже вдячні. В контексті нашого речення має місце саме друге значення.

7) *Hold the horses.* Who are you texting? [додаток А, 93];

У реченні «*Hold the horses.* Who are you texting?» використана ідіома «*Hold the horses*», що відноситься до категорії традиційних ідіом за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, що формально відповідає рівню словосполучення.

Ця ідіома вживається, щоб попросити когось зачекати, сповільнитися або зупинитися на мить, часто, коли ви думаєте, що хтось збирається зробити щось дурне.

У нашому реченні, використовується для того, щоб висловити здивування людині, до спрямоване звертання, попросити її зупинитися або призупинити те, що вона робить, а потім поставити додаткове запитання, щоб отримати більше інформації або роз'яснень.

8) He had a reputation for pulling off heists using only *his bare hands!* [додаток А, 104];

У реченні «He had a reputation for pulling off heists using only *his bare hands!*» використана ідіома «*with bare hands*», що відноситься до категорії традиційних ідіом за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця

ідіома є усталеною експресивною одиницею, що формально відповідає рівню словосполучення.

Цей вираз вживається для того, щоб підкреслити ідею, що якась дія була виконана без використання будь-яких інструментів або зброї та, що людина робить це не покладаючись ні на що окрім власних рук (сил).

У нашому реченні, використовується для того, щоб підкреслити кремезну фізичну силу людини яка здійснювала пограбування, не використовуючи при цьому ніякої зброї.

9) Guys! Listen to me and *read my lips!* [додаток А, 154];

У реченні «Guys! Listen to me and *read my lips!*» використана ідіома «*read my lips!*», що відноситься до категорії традиційних ідіом за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, що формально відповідає рівню словосполучення.

Ідіома вживається як дещо грубий спосіб попросити когось уважно слухати те, що ви говорите. А також використовується для підкреслення важливості того, що говорить людина, зазвичай в ситуації, коли важливо, щоб інші слухали та розуміли її слова.

10) Look at this crazy *small world* we live in, eh? [додаток А, 117];

У реченні «Look at this crazy *small world* we live in, eh?» використана ідіома «*small world*», що відноситься до категорії традиційних ідіом за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, що формально відповідає рівню словосполучення.

Ідіома використовується для вираження здивування, коли хтось зустрічає когось знайомого в несподіваному місці або дізнається, що має

спільного друга, знайомого тощо з іншою людиною. В контексті нашого речення вона використовується саме в значенні «спільного друга».

2.2. Пари слів

But try not to *toss and turn*. [додаток А, 47]; I have *pins and needles* that I'm sitting on. [додаток А, 50]; Their quest for a boss put the minions *front and center* for some of the civilization most historic moments. [додаток А, 191];

1) But try not to *toss and turn*. [додаток А, 47];

У реченні «But try not to *toss and turn*.» використана ідіома «*toss and turn*», що відноситься до категорії ідіоматичних пар слів за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, яка складається з двох слів сполучених за допомогою сполучника «and», що надає їм нового непрямого (ідіоматичного) значення.

Ідіома має значення «перевертатися з боку на бік або багато крутитися в ліжку, особливо через те, що ви не можете заснути». В контексті нашого речення вона використовується саме в цьому значенні.

2) I have *pins and needles* that I'm sitting on. [додаток А, 50];

У реченні «I have *pins and needles* that I'm sitting on.» використана ідіома «*on pins and needles*», що відноситься до категорії ідіоматичних пар слів за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, яка складається з двох слів сполучених за допомогою сполучника «and», що надає їм нового непрямого (ідіоматичного) значення.

Ідіома має значення «бути занепокоєним або схвильованим чимось, що має статися». В контексті нашого речення вона використовується саме в цьому значенні.

3) Their quest for a boss put the minions *front and center* for some of the civilization most historic moments. [додаток А, 191];

У реченні «Their quest for a boss put the minions *front and center* for some of the civilization most historic moments.» використана ідіома «*front and center*», що відноситься до категорії ідіоматичних пар слів за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, яка складається з двох слів сполучених за допомогою сполучника «and», що надає їм нового непрямого (ідіоматичного) значення.

Ідіома має значення «грати важливу роль у чомусь; перебувати в центрі уваги або на передньому плані». В контексті нашого речення вона використовується саме в цьому значенні.

2.3. Ідіоми з “it”

So, *how did it go*, girls? [додаток А, 22]; *How can I put it?* [додаток А, 30]; Okay, let's *get this over with*. [додаток А, 70]; *Does it matter?* [додаток А, 94]; *I got it!* Stop it! [додаток А, 97]; I'll let you *get it*. [додаток А, 98]; Ooh, then *let's get it*. [додаток А, 110]; You know, *tear it up*, see what happens! [додаток А, 121]; Gru, you've got to *let this go*. [додаток А, 156];

1) So, *how did it go*, girls? [додаток А, 22];

У реченні «So, *how did it go*, girls?» використаний ідіоматичний зворот «*how did it go*», що відноситься до категорії ідіом з “it” за класифікацією

«широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, у складі якої є безособовий займенник “it”, як фіксована складова, що не позначає слово, яке йде перед ним.

Ідіоматичний зворот «*how did it go*» використовується для запитання про те, як пройшла та які успіхи мала певна подія чи ситуація.

2) *How can I put it?* [додаток А, 30];

Речення «*How can I put it?*» є ідіоматичним питанням, що відноситься до категорії ідіом з “it” за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, у складі якої є безособовий займенник “it”, як фіксована складова, що не позначає слово, яке йде перед ним.

У ідіоматичному питанні «*How can I put it?*» безособовий займенник “it”, використовується для позначення чогось невизначеного, що може бути важко або непросто сказати чи висловити.

3) *Okay, let's get this over with.* [додаток А, 70];

У реченні «*Okay, let's get this over with.*» використаний ідіоматичний вираз «*get this (it) over with*», що відноситься до категорії ідіом з “it” за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, у складі якої є безособовий займенник “it”, як фіксована складова, що не позначає слово, яке йде перед ним.

У ідіоматичному виразі «*get it over with*» безособовий займенник “it” вказує на щось, що потрібно завершити або пережити, і часто використовується для позначення завдання або обов'язку, які можуть бути неприємними чи важкими.

4) *I got it!* Stop it! [додаток А, 97];

У реченні «*I got it!* Stop it!» використана ідіома «*I got it*», що відноситься до категорії ідіом з “it” за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, у складі якої є безособовий займенник “it”, як фіксована складова, що не позначає слово, яке йде перед ним.

У ідіоматичному виразі «*I got it*» безособовий займенник "it" використовується, щоб виразити розуміння або успіх в розв'язанні завдання.

5) You know, *tear it up*, see what happens! [додаток А, 121];

У реченні «You know, *tear it up*, see what happens!» використана ідіома «*tear it up*», що відноситься до категорії ідіом з “it” за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, у складі якої є безособовий займенник “it”, як фіксована складова, що не позначає слово, яке йде перед ним.

Ідіоматичний вираз «*tear it up*» має значення «бути відкритим і балакучим, навіть випивати час від часу, після довгих років відлюдництва і проживання у самоізоляції». У цьому виразі безособовий займенник “it” вказує на щось абстрактне чи невизначене.

У даному реченні вказує на те, щоб спробувати, поспілкуватись з якоюсь конкретною особою ближче, а вже потім щось вирішувати та формувати думку.

6) Gru, you've got to *let this go*. [додаток А, 156];

У реченні «Gru, you've got to *let this go*.» використана ідіома «*let this (it) go*», що відноситься до категорії ідіом з “it” за класифікацією «широкого підходу». За структурою ця ідіома є усталеною експресивною одиницею, у складі якої є безособовий займенник “it”, як фіксована складова, що не позначає слово, яке йде перед ним.

У цьому випадку безособовий займенник “it” вказує на щось, що потрібно відпустити чи припинити тримати в своїй увазі.

Ідіоматичний вираз «*let it go*» часто вживається у значенні припинити перейматися чимось, відпустити, не тримати образу чи перестати роздумувати про щось. У контексті даного речення вона вказує на необхідність відпустити чи забути про свій негативний досвід у минулому.

2.4. Алюзії

That's one small step for man, one giant leap for mankind. [додаток А, 26]; When we got adopted by a *bald guy*, I thought this'd be more *like Annie*. [додаток А, 43]; *Any relation to persons living or dead is completely coincidental.* [додаток А, 78]; Okay, I see where this is going, with all *the Mission: Impossible* stuff, but no. [додаток А, 88]; *Earth to Dave!* [додаток А, 101]; There must be the *standard 6 feet of space* between you and boys. [додаток А, 135]; Son of a *Betamax!* [додаток А, 149]; Next time I see Bratt, I will *moonwalk* all over his stupid face! [додаток А, 151]; Bye bye, *Wonder Twins*. [додаток А, 189]; *Make love, not war!* [додаток А, 194];

1) *That's one small step for man, one giant leap for mankind.* [додаток А, 26];

Речення «*That's one small step for man, one giant leap for mankind.*» містить алюзію тому відноситься до категорії алюзій за класифікацією «широкого підходу».

В даному випадку речення "*That's one small step for man, one giant leap for mankind*" є алюзією через те, що це непрямий посил на історичну подію, а саме перший крок людини на Місяць. Це висловлення було сказане астронавтом Нілом Армстронгом під час його історичного кроку на поверхню Місяця під час місії Apollo 11 в 1969 році.

Вираз "*one small step for man, one giant leap for mankind*" став класичним і символічним висловлюванням, яке відзначило величезне досягнення та прогрес людства в освоєнні космосу. У нашому випадку використання цього вислову є алюзією, оскільки воно вказує на цю важливу історичну мить та викликає асоціації з подією, що сталася в минулому.

2) When we got adopted by a *bald guy*, I thought this'd be more *like Annie*.
[додаток А, 43];

Речення «*When we got adopted by a bald guy, I thought this'd be more like Annie.*» містить алюзію виражену через слова «*Annie*» та «*bald guy*», тому відноситься до категорії алюзій за класифікацією «широкого підходу».

У нашому реченні згадано «*Annie*», яка є персонажем з однойменного мюзиклу про сироту, яка потрапляє до багатой сім'ї. А також згадано «*bald guy*», який також є персонажем з цього фільму.

Таким чином, використано алюзію, щоб висловити свої очікування чи сподівання на те, як виглядатиме їхня нова сім'я після усиновлення. Використано паралелі для порівняння свої ситуації з ситуацією героїні "*Annie*".

3) *Any relation to persons living or dead is completely coincidental.*

[додаток А, 78];

Речення «*Any relation to persons living or dead is completely coincidental.*» містить алюзію тому відноситься до категорії алюзій за класифікацією «широкого підходу».

В даному випадку, фраза "*Any relation to persons living or dead is completely coincidental*" може бути інтерпретована як алюзія до реальних подій або осіб, вказуючи, що автор намагається звернути увагу на можливі аналогії чи порівняння з реальними ситуаціями. Або також це може бути парадоксальне висловлювання, що наголошує на випадковості чи абсурдності подій, які можуть бути вигаданими в творі.

Отже, в даному контексті фраза може використовуватися як алюзія до реальності або як інструмент для створення парадоксального ефекту.

4) Okay, I see where this is going, with all *the Mission: Impossible* stuff, but no. [додаток А, 88];

Речення «Okay, I see where this is going, with all *the Mission: Impossible* stuff, but no.» містить відсилку на фільм «*the Mission: Impossible*», що може бути інтерпретовано як ідіоматизм та буде відноситись до категорії алюзій за класифікацією «широкого підходу».

У даному реченні використана алюзія до популярної серії фільмів "*Mission: Impossible*", які часто асоціюються із складними, неймовірними місіями. Така алюзія вказує на розуміння автора щодо того, в який бік може розвиватися ситуація.

Наше речення може бути інтерпретоване як порівняння з ситуаціями, що відбуваються у фільмах "*Mission: Impossible*".

5) *Earth to Dave!* [додаток А, 101];

Речення «*Earth to Dave!*» є ідіоматичним та відноситься до категорії алюзій за класифікацією «широкого підходу».

Речення "Earth to Dave!" є ідіоматичним в тому сенсі, що воно використовується як стійкий вираз, а не буквальне описання. У даному випадку воно може мати алюзивний характер.

Фраза "Earth to [додаток А, name]!" або подібні конструкції використовуються для того, щоб висловити стурбованість тим, що важко привернути чиюсь увагу або вивести з роздумів. У цьому контексті можна сприймати як алюзію, бо спочатку фраза виникла та використовувалась у космічній галузі, а вже потім перейшла до вживання і у побуті.

6) There must be the *standard 6 feet of space* between you and boys. [додаток А, 135];

Речення «There must be the *standard 6 feet of space* between you and boys.» містить алюзію тому відноситься до категорії алюзій за класифікацією «широкого підходу».

Згадані у реченні "стандартні 6 футів відстані" можуть бути відсилкою на встановлені медичні рекомендації або вимоги, щодо соціального дистанціювання для запобігання розповсюдженню мікробів від однієї людини до іншої.

7) Son of a *Betamax!* [додаток А, 149];

Речення «Son of a *Betamax!*» містить алюзію тому відноситься до категорії алюзій за класифікацією «широкого підходу».

У реченні використано алюзію на формат запису Betamax, який був конкурентом формату VHS для відеозапису вдома у 1970-80-х роках.

В контексті нашого речення вислів "*Son of a Betamax!*" може використовуватися для висловлення роздратування чи невдоволення відносно чогось, що вважається застарілим, застосовується неефективно або вже не актуальне, схоже на те, як Betamax став застарілим та програв у конкуренції VHS.

8) Next time I see Bratt, I will *moonwalk* all over his stupid face! [додаток А, 151];

Речення «Next time I see Bratt, I will *moonwalk* all over his stupid face!» містить алюзію тому відноситься до категорії алюзій за класифікацією «широкого підходу».

У цьому реченні міститься алюзія «moonwalk», або місячну ходу, що є танцювальним рухом, який став відомим завдяки Майклу Джексону, який використовував цей рух у своїх виступах.

У даному контексті вживання терміну "moonwalk" може бути іронічним чи гіперболічним, бо мовець буквально виказує бажання пройтися цим танцювальним рухом по обличчю свого супротивника.

9) Bye bye, *Wonder Twins*. [додаток А, 189];

Речення «Bye bye, *Wonder Twins*.» містить алюзію тому відноситься до категорії алюзій за класифікацією «широкого підходу».

У цьому реченні використано термін "Wonder Twins", що є посиланням на персонажів близнюків з популярного у 1980-х американського анімаційного серіалу "Super Friends".

У даному контексті згадка про "Wonder Twins", має іронічний або жартівливий характер, проводячи паралель за схожістю на цих персонажів. Автор використовує алюзію для створення гумористичного ефекту.

10) *Make love, not war!* [додаток А, 194];

Речення «*Make love, not war!*» містить алюзію тому відноситься до категорії алюзій за класифікацією «широкого підходу».

Гасло "*Make love, not war!*" може розглядатися як алюзія в широкому розумінні та з огляду на обраний контекст, оскільки воно асоціюється з конкретним періодом та рухом в історії.

2.5. Архаїзми

Toodle pip and cheerio, Mr. Gru. [додаток А, 131]; They say if a *maiden* pure of heart goes into the Crooked Forest, the unicorn will come...and be hers forever. [додаток А, 166];

1) *Toodle pip and cheerio*, Mr. Gru. [додаток А, 131];

У речення «*Toodle pip and cheerio*, Mr. Gru.» міститься архаїчний вираз «*Toodle pip and cheerio*», що відноситься до категорії архаїзмів за класифікацією «широкого підходу».

Вираз «*Toodle pip and cheerio*», є архаїчними та використовуються в англійській мові як розмовний спосіб виразу прощання, особливо в британській англійській.

2) They say if a *maiden* pure of heart goes into the Crooked Forest, the unicorn will come...and be hers forever. [додаток А, 166];

У реченні «They say if a *maiden* pure of heart goes into the Crooked Forest, the unicorn will come...and be hers forever» міститься архаїзм «*maiden*», що відноситься до категорії архаїзмів за класифікацією «широкого підходу».

Термін "maiden" в даному контексті може бути розглянутий як архаїзм, оскільки використовується в його старовинному, поетичному або літературному значенні, яке може бути менш типовим для сучасного мовлення.

У даному випадку використання "maiden" для опису дівчини викликає асоціації з казковим стилем, що робить його архаїчним у певному контексті.

2.6. Фразові дієслова

Justin, you *get back* here right now! [додаток А, 1]; Agnes, *come on*. [додаток А, 9]; *Simmer down*! [додаток А, 11]; Something that will *blow* this pyramid thing *out of* the water! [додаток А, 16]; To *pull off* the true crime of the century. [додаток А, 17]; *Check out* my new weapon. [додаток А, 28]; Things have been so lonely since my wife, Debbie, *passed on*. [додаток А, 38]; Do the effects *wear off*? [додаток А, 44]; Yes, but they are very old and highly unlikely to *blow up*. [додаток А, 46]; Girls, *welcome back* to the fortress of Vector-tude! [додаток А, 52]; But all you gotta do to win it is *knock down* that little spaceship there. [додаток А, 55]; *Knocked over*! [додаток А, 58]; I told you to *stay out of here*! [додаток А, 60]; I have *fired up* my resume. [додаток А, 64]; *Send him in*. [додаток А, 66]; I'm *not kidding around*. [додаток А, 68]; He *gave us up*. [додаток А, 73]; Right, *bring him in*! [додаток А, 79]; Second, after I did do that, I *put it back*! [додаток А, 84]; The plan is to *set you up* undercover. [додаток А, 86]; But not me. I *stepped up*. [додаток А, 100]; He had a reputation for *pulling off* heists using only his bare hands! [додаток А, 103]; *Get it off* of me! [додаток А, 109];

You *coming out*? [додаток А, 111]; Or am I gonna *go in*? [додаток А, 112]; Um, I'll *catch up with* you guys later. [додаток А, 115]; Lock him up, *lock up* the son. [додаток А, 119]; He's *chopping* his head *off*! [додаток А, 122]; There's no way you're *getting out of* this! [додаток А, 123]; I'm gonna *rip that thing off* your head. [додаток А, 124]; I'm still *figuring it out*. [додаток А, 132]; Well, it *turns out*, you're right. [додаток А, 133]; Well, she's *moving away*. [додаток А, 134]; Soon I will *unleash them on* the world. [додаток А, 139]; El Macho's *onto you*. [додаток А, 141]; The show starred young Balthazar Bratt as a child prodigy and criminal mastermind *bent on* world domination. [додаток А, 145]; The show was canceled. Hollywood rejected him and Bratt quickly *plunged into* a downward spiral. [додаток А, 147]; Oh, I was thinking, while Gru and I *catch up* on some brother stuff, you girls should go with Fritz. [додаток А, 160]; You know, still *figuring out* this mom thing. [додаток А, 164]; *Look out!* [додаток А, 177]; Will you please *shut up*? [додаток А, 179]; Hey, guys. *Hold on!* [додаток А, 180]; You did nothing but *screwed up* the whole time. [додаток А, 182]; Oh, *look out!* [додаток А, 185]; You're about to be *blasted back to* the 80s. [додаток А, 188]; *Hang on*, girls! I got you! [додаток А, 190]; And they *were off*. [додаток А, 193]; *Move aside*, men. [додаток А, 195]; Glad we *came along* before some weirdos picked you up. [додаток А, 196]; Glad we came along before some weirdos *picked you up*. [додаток А, 197]; Didn't my speech inspired anyone *to rise up* and prove themselves worthy? [додаток А, 198]; Well, maybe I'll *settle them down* with a bedtime story. [додаток А, 200];

1) *Simmer down!* [додаток А, 11];

Речення «*Simmer down!*» складається з вислова «*simmer down*», що відноситься до категорії фразових дієслів за класифікацією «широкого підходу». За структурою це усталене сполучення, що складається з дієслова «*simmer*» та одного прийменника «*down*», які разом набувають нового

специфічного значення, що відрізняється від значення окремих його компонентів.

В реченні «*Simmer down!*» фразове дієслово «*simmer down*» використовується як заклик до заспокоєння, зменшення емоційної напруги та припинення агресивної поведінки.

2) ***Check out*** my new weapon. [додаток А, 28];

У реченні «***Check out*** my new weapon.» використаний вислів «*check out*», що відноситься до категорії фразових дієслів за класифікацією «широкого підходу». За структурою це усталене сполучення, що складається з дієслова «*check*» та одного прийменника «*out*», які разом набувають нового специфічного значення, що відрізняється від значення окремих його компонентів.

В реченні «***Check out*** my new weapon.» фразове дієслово «*check out*» використовується у значенні запрошення чи рекомендації оглянути або роздивитися щось, і це стало усталеним виразом в англійській мові.

3) ***Knocked over!*** [додаток А, 58];

Речення «***Knocked over!***» складається з вислова «*knock over*», що відноситься до категорії фразових дієслів за класифікацією «широкого підходу». За структурою це усталене сполучення, що складається з дієслова «*knock*» та одного прийменника «*over*», які разом набувають нового специфічного значення, що відрізняється від значення окремих його компонентів.

Фразове дієслово «*knock over*» має значення влучання у щось чи повалення чогось, і використовується, наприклад, у випадках, коли об'єкт впав чи був вдарений і перекинувся.

В реченні «*Knocked over!*» фразове дієслово «*knock over*» використовується як радісний вигук, після вдалого влучання в об'єкт.

4) I'm not *kidding around*. [додаток А, 68];

У реченні «I'm not *kidding around*.» використано вислів «*kidding around*», що відноситься до категорії фразових дієслів за класифікацією «широкого підходу». За структурою це усталене сполучення, що складається з дієслова «*kidding*» та одного прийменника «*around*», які разом набувають нового специфічного значення, що відрізняється від значення окремих його компонентів.

Фразове дієслово «*kidding around*» використовується для опису дій, коли люди грають, жартують чи розважаються без серйозних намірів.

В реченні «I'm not *kidding around*.» значення, змінюється на протилежне, бо перед фразовим дієсловом «*kidding around*» стоїть частка «*not*», тому разом вони створюють фразу, яка вказує на те, що мовець каже серйозно та не жартує чи не має наміру.

5) He's *chopping* his head *off*! [додаток А, 122];

У реченні «He's *chopping* his head *off*!» використано вислів «*chop off*», що відноситься до категорії фразових дієслів за класифікацією «широкого підходу». За структурою це усталене сполучення, що складається з дієслова «*chop*» та одного прийменника «*off*», які разом набувають нового специфічного значення, що відрізняється від значення окремих його компонентів.

Фразове дієслово «*chop off*» означає відділення частини тіла або об'єкта за допомогою сильного та різкого руху.

В контексті речення «He's *chopping* his head *off!*» фразове дієслово «*chop off*» має жартівливе значення.

б) I'm still *figuring* it *out*. [додаток А, 132];

У реченні «I'm still *figuring* it *out*.» використано вислів «*figure out*», що відноситься до категорії фразових дієслів за класифікацією «широкого підходу». За структурою це усталене сполучення, що складається з дієслова «*figure*» та одного прийменника «*out*», які разом набувають нового специфічного значення, що відрізняється від значення окремих його компонентів.

Фразове дієслово «*figure out*» означає розуміти, з'ясувати, вирішувати або знаходити відповідь на щось, що може бути неявним, невизначеним або складним.

В контексті речення «I'm still *figuring* it *out*.» фразове дієслово «*figure out*» вживається у значенні розмірковування над якимось питанням.

7) Soon I will *unleash* them *on* the world. [додаток А, 139];

У реченні «Soon I will *unleash* them *on* the world.» використано вислів «*unleash on*», що відноситься до категорії фразових дієслів за класифікацією «широкого підходу». За структурою це усталене сполучення, що складається з дієслова «*unleash*» та одного прийменника «*on*», які разом набувають нового специфічного значення, що відрізняється від значення окремих його компонентів.

Фразове дієслово «*unleash on*» означає розпочати щось потужне або раптово вивільнити насильницьку силу, яку неможливо контролювати. В контексті речення «Soon I will *unleash* them *on* the world.» фразове дієслово «*unleash on*» вживається у цьому значенні.

8) Hey, guys. **Hold on!** [додаток А, 180];

У реченні «Hey, guys. **Hold on!**» використано вислів «*hold on*», що відноситься до категорії фразових дієслів за класифікацією «широкого підходу». За структурою це усталене сполучення, що складається з дієслова «*hold*» та одного прийменника «*on*», які разом набувають нового специфічного значення, що відрізняється від значення окремих його компонентів.

Фразове дієслово «*hold on*» може означати примушення себе продовжувати робити те, що ви робите, або залишатися там, де ви є, хоча це важко або неприємно. В контексті речення «Hey, guys. **Hold on!**» фразове дієслово «*hold on*» вживається саме у цьому значенні.

9) **Move aside**, men. [додаток А, 195];

У реченні «**Move aside**, men.» використано вислів «*move aside*», що відноситься до категорії фразових дієслів за класифікацією «широкого підходу». За структурою це усталене сполучення, що складається з дієслова «*move*» та одного прийменника «*aside*», які разом набувають нового специфічного значення, що відрізняється від значення окремих його компонентів.

Фразове дієслово «*move aside*» означає переміщення чого-небудь вбік чи в сторону, або прохання до когось посунутись. В контексті речення «**Move aside**, men.» фразове дієслово «*move aside*» вживається саме у цьому значенні.

10) I told you to **stay out of here!** [додаток А, 60];

У реченні «I told you to **stay out of here!**» використано вислів «*stay out of*», що відноситься до категорії фразових дієслів за класифікацією «широкого

підходу». За структурою це усталене сполучення, що складається з дієслова «*stay*» та двох прийменників «*out*» і «*of*», які разом набувають нового специфічного значення, що відрізняється від значення окремих його компонентів.

Фразове дієслово «*stay out of*» вказує на те, щоб утримуватися від входу або не втручатися в певне місце чи ситуацію. В контексті речення «I told you to *stay out of here!*» фразове дієслово «*stay out of*» вживається саме у цьому значенні.

2.7. Сленг

Hey, *chillax*. [додаток А, 21]; That's *bonkers!* [додаток А, 91]; I'm just *chilling* with the guac, from my chip hat. [додаток А, 136]; I'm actually kind of *freaking out* up here! [додаток А, 144]; *Get your mojo back*. Become Gru again! [додаток А, 169];

1) Hey, *chillax*. [додаток А, 21];

У реченні «Hey, *chillax!*» міститься сленгове слово «*chillax*», що відноситься до категорії сленгу за класифікацією «широкого підходу».

Слово «*chillax*» є сленговим терміном і поєднує в собі два слова: «*chill*» (відпочивати, розслабитися) і «*relax*» (розслабитися).

Використання такого слова в реченні є прикладом вживання сленгу, оскільки це не є стандартним чи офіційним словом, але доволі поширеним в неформальному мовленні.

2) That's *bonkers!* [додаток А, 91];

У реченні «That's *bonkers!*» міститься сленгове слово «*bonkers*», що відноситься до категорії сленгу за класифікацією «широкого підходу».

Слово «*bonkers*» є сленговим терміном і використовується для вираження невідповідності, незвичайності або абсурдності чогось.

У реченні «That's *bonkers!*» воно використовується для висловлення враження від чогось дивного чи непередбачуваного і є прикладом вживання сленгу, оскільки це не є стандартним чи офіційним словом, але доволі поширеним в неформальному мовленні.

3) I'm just *chilling* with the guac, from my chip hat. [додаток А, 136];

У реченні «I'm just *chilling* with the guac, from my chip hat.» міститься сленгове слово «*chilling*», що відноситься до категорії сленгу за класифікацією «широкого підходу».

Вираз «*chilling*» є сленговим терміном. У даному контексті він використовується для вираження того, що особа просто розслабляється, відпочиває або насолоджується моментом.

Використання слова «*chilling*» є прикладом вживання сленгу, оскільки це не є стандартним чи офіційним словом, але доволі поширеним в неформальному мовленні.

4) I'm actually kind of *freaking out* up here! [додаток А, 144];

У реченні «I'm actually kind of *freaking out* up here!» міститься сленговий вираз «*freaking out*», що відноситься до категорії сленгу за класифікацією «широкого підходу».

Вираз «*freaking out*» використовується як сленговий спосіб виразити стан тривоги, хвилювання або стресу. У даному контексті він

використовується для того, щоб виразити, що особа почувається дуже напружено чи нервово.

Використання виразу «*freaking out*» є прикладом вживання сленгу, оскільки це не є стандартним чи офіційним словом, але доволі поширеним в неформальному мовленні.

5) *Get your mojo back*. Become Gru again! [додаток А, 169];

У реченні «Get your *mojo* back. Become Gru again!» міститься сленгове слово «*mojo*», що відноситься до категорії сленгу за класифікацією «широкого підходу».

Слово «*mojo*» у даному реченні є сленгом і використовується для вказівки на внутрішню силу чи енергію, які допомагають людині віднайти у собі ефективність, впевненість чи успіх.

У даному контексті вираз використовується для підбадьорення або заохочення, до повернення втраченої сили та повернення до себе колишнього.

Висновки до розділу 2

Отже, після аналізу 200 англомовних ідіоматичних висловів у сучасному кінематографі за класифікацією «широкого підходу», ми отримали наступні результати: традиційні ідіоми становлять 119 одиниць (59,5%), фразові дієслова - 52 одиниці (26%), алюзії - 10 одиниць (5%), ідіоми з "it" - 9 одиниць (4,5%), сленгові вирази - 5 одиниць (2,5%), пари слів - 3 одиниці (1,5%), а архаїзми - 2 одиниці (1%) (див. Додаток В, діаграма 1).

Загалом можна зробити висновок, що в сучасному кінодискурсі найпоширенішими є традиційні ідіоматичні вирази (59,5%) та фразові дієслова (26%). У той час як інші категорії, такі як пари слів, ідіоми з "it", алюзії,

архаїзми та сленгові вирази, складають меншість (14,5%). Найменш уживаною ідіоматичною категорією виявилися архаїзми (1%), що було очікувано, враховуючи жанрові особливості обраного матеріалу для дослідження.

РОЗДІЛ 3. СПОСОБИ ПЕРЕДАЧІ ІДІОМАТИЧНИХ ВИСЛОВІВ У СЕРІЇ ФІЛЬМІВ «НІКЧЕМНИЙ Я»

Основні способи перекладу фразеологічних одиниць – це фразеологічний еквівалент, фразеологічний аналог, калькування, описовий переклад, контекстуальна заміна. А також іноді трапляються випадки відсутності перекладу ідіоми (опущення), що можливо не мала великого впливу на сенс сказаного. Отже, маємо 6 категорій для аналізу перекладу ідіом:

1. Описовий переклад.
2. Еквівалентний переклад.
3. Фразеологічний аналог.
4. Калькування.
5. Контекстуальна заміна.
6. Опущення (відсутність перекладу ідіоми)

3.1. Описовий переклад

1) *Leaving everyone to wonder*, which of the world's villains is responsible for this heinous crime? - А **усіх цікавить питання**: котрий з відомих лиходіїв світу скоїв цей жахливий злочин? [додаток А, 4]

Ідіому «*leaving everyone to wonder*» було передано описовим способом перекладу на українську, як «**усіх цікавить питання**». При перекладі не зберіглась образність ідіоми, але було передано зміст за допомогою вільного сполучення слів.

2) And you guys are *allright in my book*. - І я вами *надзвичайно задоволений*. [додаток А, 14]

Ідіому «*allright in my book*» було передано описовим способом перекладу на українську, як «*надзвичайно задоволений*». При перекладі не зберіглась образність ідіоми, але було передано зміст за допомогою вільного сполучення слів.

3) Do you *have any idea* of the capital that this bank has invested in you, Gru? - Та ви хоч *здогадуєтесь*, який капітал цей банк вклав у вас, Гру? [додаток А, 29]

Ідіому «*have any idea*» було передано описовим способом перекладу на українську, як «*здогадуєтесь*». При перекладі не зберіглась образність ідіоми, але було передано зміст за допомогою одного слова-узагальнення.

4) *Get the picture?* - *Зрозуміли?* [додаток А, 31]

Ідіому «*Get the picture*» було передано описовим способом перекладу на українську, як «*Зрозуміли*». При перекладі не зберіглась образність ідіоми, але було передано зміст за допомогою одного слова-узагальнення.

5) But try not to *toss and turn*. - Хоча *крутитися* я не раджу. [додаток А, 47]

Ідіому «*toss and turn*» було передано описовим способом перекладу на українську, як «*крутитися*». При перекладі не зберіглась образність ідіоми, але було передано зміст за допомогою одного слова-узагальнення.

6) I saw *that with my own eyes*. - Я *бачив*, як вона влучила. [додаток А, 56]

Ідіому «*saw that with my own eyes*» було передано описовим способом перекладу на українську, як «*бачив*». При перекладі не зберіглась образність ідіоми, але було передано зміст за допомогою одного слова-узагальнення.

7) And here, he's all dressed up in his *Sunday best*. - А це наш Гру одягнув *святковий костюмчик*. [додаток А, 65]

Ідіому «*Sunday best*» було передано описовим способом перекладу на українську, як «*святковий костюмчик*». При перекладі не зберіглась образність ідіоми, але було передано зміст за допомогою вільного сполучення слів.

8) This is *going on forever*. - Ця казочка *безкінечна*. [додаток А, 71]

Ідіому «*going on forever*» було передано описовим способом перекладу на українську, як «*безкінечна*». При перекладі не зберіглась образність ідіоми, але було передано зміст за допомогою одного слова-узагальнення.

9) I did it *for your own good*. - Від цього *усі виграють*. [додаток А, 72]

Ідіому «*for your own good*» було передано описовим способом перекладу на українську, як «*усі виграють*». При перекладі не зберіглась образність ідіоми, але було передано зміст за допомогою вільного сполучення слів.

10) Well, it seems that because of your *checkered past*, everyone else refused to work with you. - Через ваше *минуле* всі інші відмовилися працювати з вами. [додаток А, 99]

Ідіому «*checkered past*» було передано описовим способом перекладу на українську, як «*минуле*». При перекладі не зберіглась образність ідіоми, але було передано зміст за допомогою одного слова-узагальнення.

3.2. Еквівалентний переклад

1) *Home sweet home*. - *Дім, милий дім*. [додаток А, 41]

Ідіому «*home sweet home*» було передано за допомогою еквівалентного перекладу на українську, як «*дім, милий дім*». При перекладі англійської ідіоми були повністю збережені образність та зміст завдяки вдало підібраній українській ідіомі відповіднику.

2) *Sweet dreams*. - *Солодких снів*. [додаток А, 45]

Ідіому «*Sweet dreams*» було передано за допомогою еквівалентного перекладу на українську, як «*Солодких снів*». При перекладі англійської ідіоми були повністю збережені образність та зміст завдяки вдало підібраній українській ідіомі відповіднику.

3) *Oh, my gosh!* - *Боже мій!* [додаток А, 54]

Ідіому «*Oh, my gosh!*» було передано за допомогою еквівалентного перекладу на українську, як «*Боже мій!*». При перекладі англійської ідіоми були повністю збережені образність та зміст завдяки вдало підібраній українській ідіомі відповіднику.

4) This time, *good triumphs*. - Цього разу *добро перемогло*. [додаток А, 76]

Ідіому «*good triumphs*» було передано за допомогою еквівалентного перекладу на українську, як «*добро перемогло*». При перекладі англійської ідіоми були повністю збережені образність та зміст завдяки вдало підібраній українській ідіомі відповіднику.

5) Gru's *back in the game*. - Грю *знову в грі*. [додаток А, 95]

Ідіому «*back in the game*» було передано за допомогою еквівалентного перекладу на українську, як «*знову в грі*». При перекладі англійської ідіоми були повністю збережені образність та зміст завдяки вдало підібраній українській ідіомі відповіднику.

6) He had a reputation for pulling off heists using only *his bare hands*! - Він прославився тим, що завжди скоював злочини *голими руками!* [додаток А, 104]

Ідіому «*his bare hands*» було передано за допомогою еквівалентного перекладу на українську, як «*голими руками*». При перекладі англійської ідіоми були повністю збережені образність та зміст завдяки вдало підібраній українській ідіомі відповіднику.

7) Ha! Some *guard dog*. - Ха! *Сторожовий пес*. [додаток А, 108]

Ідіому «*guard dog*» було передано за допомогою еквівалентного перекладу на українську, як «*Сторожовий пес*». При перекладі англійської ідіоми були повністю збережені образність та зміст завдяки вдало підібраній українській ідіомі відповіднику.

8) Guys! Listen to me and *read my lips!* - Народ! Послухайте мене, *читайте по губам!* [додаток А, 154]

Ідіому «*read my lips*» було передано за допомогою еквівалентного перекладу на українську, як «*читайте по губам*». При перекладі англійської ідіоми були повністю збережені образність та зміст завдяки вдало підібраній українській ідіомі відповіднику.

9) Able to withstand a nuclear blast, *armed to the teeth!* - Витримує ядерний вибух, *озброєна до зубів!* [додаток А, 163]

Ідіому «*armed to the teeth*» було передано за допомогою еквівалентного перекладу на українську, як «*озброєна до зубів*». При перекладі англійської ідіоми були повністю збережені образність та зміст завдяки вдало підібраній українській ідіомі відповіднику.

10) Face it, Gru. Villainy *is in your blood.* - Визнай, Грю, лиходійство у *тебе в крові.* [додаток А, 168]

Ідіому «*is in your blood*» було передано за допомогою еквівалентного перекладу на українську, як «*у тебе в крові*». При перекладі англійської ідіоми були повністю збережені образність та зміст завдяки вдало підібраній українській ідіомі відповіднику.

3.3. Фразеологічний аналог

1) Well, I am here to *put those rumors to rest.* – Я хотів би *покласти чуткам край.* [додаток А, 63]

Ідіому «*put those rumors to rest*» було перекладено на українську за допомогою фразеологічного аналогу «*покласти чуткам край*». При перекладі англійської ідіоми був використаний український відповідник, аналогічний за змістом англійській ідіомі, але побудований на іншому образі.

2) Hey there, Gru. Mr. *Life of the Party!* - Привітулі, Грю, містере *родзинка вечірки!* [додаток А, 80]

Ідіому «*life of the party*» було перекладено на українську за допомогою фразеологічного аналогу «*родзинка вечірки*». При перекладі англійської ідіоми був використаний український відповідник, аналогічний за змістом англійській ідіомі, але побудований на іншому образі.

3) I just have no interest in going on a date, that's all. *Case closed.* - Я просто взагалі не ходжу на побачення от і все. *Кінець історії.* [додаток А, 92]

Ідіому «*case closed*» було перекладено на українську за допомогою фразеологічного аналогу «*кінець історії*». При перекладі англійської ідіоми був використаний український відповідник, аналогічний за змістом англійській ідіомі, але побудований на іншому образі.

4) *Are you out of your gourd?* - *Ти з дуба на кактус упала?* [додаток А, 114]

Ідіому «*Are you out of your gourd?*» було перекладено на українську за допомогою фразеологічного аналогу «*Ти з дуба на кактус упала?*». При перекладі англійської ідіоми був використаний український відповідник, аналогічний за змістом англійській ідіомі, але побудований на іншому образі.

5) The kid *gives me the creeps!* - Від сина *у мене мурашки!* [додаток А, 120]

Ідіому «*gives me the creeps*» було перекладено на українську за допомогою фразеологічного аналогу «*у мене мурашки*». При перекладі англійської ідіоми був використаний український відповідник, аналогічний за змістом англійській ідіомі, але побудований на іншому образі.

6) *I was framed!* - Але *мене підставили!* [додаток А, 130]

Ідіому «*I was framed*» було перекладено на українську за допомогою фразеологічного аналогу «*мене підставили*». При перекладі англійської ідіоми був використаний український відповідник, аналогічний за змістом англійській ідіомі, але побудований на іншому образі.

7) You *have not lost your touch*, my friend. - А ти *не втратив хист*, мій друже. [додаток А, 138]

Ідіому «*have not lost your touch*» було перекладено на українську за допомогою фразеологічного аналогу «*не втратив хист*». При перекладі англійської ідіоми був використаний український відповідник, аналогічний за змістом англійській ідіомі, але побудований на іншому образі.

8) *Get your mojo back*. Welcome Gru again! - *Повернути свою іскру*. Побути колишнім Грю! [додаток А, 169]

Ідіому «*get your mojo back*» було перекладено на українську за допомогою фразеологічного аналогу «*повернути свою іскру*». При перекладі англійської ідіоми був використаний український відповідник, аналогічний за змістом англійській ідіомі, але побудований на іншому образі.

9) I guess you can say our plan was... *out of this world*. - Можна сказати наш план виявився... *космічних масштабів*. [додаток А, 172]

Ідіому «*out of this world*» було перекладено на українську за допомогою фразеологічного аналогу «*космічних масштабів*». При перекладі англійської ідіоми був використаний український відповідник, аналогічний за змістом англійській ідіомі, але побудований на іншому образі.

10) I'll let someone else *burst her bubble*. - Хай хтось інший *виллє на неї відро води*. [додаток А, 175]

Ідіому «*burst her bubble*» було перекладено на українську за допомогою фразеологічного аналогу «*виллє на неї відро води*». При перекладі англійської ідіоми був використаний український відповідник, аналогічний за змістом англійській ідіомі, але побудований на іншому образі.

3.4. Калькування

1) FYI, your dog has been leaving *little bombs* all over my yard. - Щоб ти знав, твоя собацяра засмітила *бомбочками* мій газон. [додаток А, 6]

Ідіому «*little bombs*» було перекладено на українську за допомогою калькування, як «*бомбочками*». В результаті калькування було отримано вираз, образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст. Переклад не є фразеологічним, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу.

2) I, too, have encountered great disappointment, but *in my eyes*, you will always be one of the greats. - Я теж відчуваю страшенне розчарування, однак у *моїх очах* ви завжди будете неперевершеним. [додаток А, 10]

Ідіому «*in my eyes*» було перекладено на українську за допомогою калькування, як «у *моїх очах*». В результаті калькування було отримано вираз, образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст. Переклад не є фразеологічним, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу.

3) Apparently, it's a *big deal*. - Теж мені, *велике діло*. [додаток А, 12]

Ідіому «*big deal*» було перекладено на українську за допомогою калькування, як «*велике діло*». В результаті калькування було отримано вираз, образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст. Переклад не є фразеологічним, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу.

4) People are calling it *the crime of the century* and stuff like that. - Преса розписала це як *злочин століття* і типу того. [додаток А, 13]

Ідіому «*the crime of the century*» було перекладено на українську за допомогою калькування, як «*злочин століття*». В результаті калькування було отримано вираз, образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст. Переклад не є фразеологічним, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу.

5) Next, we are going to steal, *pause for effect*, the moon! - Отже, ми з вами вкрадемо...*Пауза для ефекту*. Місяць! [додаток А, 18]

Ідіому «*praise for effect*» було перекладено на українську за допомогою калькування, як «*пауза для ефекту*». В результаті калькування було отримано вираз, образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст. Переклад не є фразеологічним, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу.

б) *Pinkie promise?* - *Мізничик обіцяє?* [додаток А, 51]

Ідіому «*pinkie promise*» було перекладено на українську за допомогою калькування, як «*мізничик обіцяє*». В результаті калькування було отримано вираз, образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст. Переклад не є фразеологічним, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу.

7) Okay, I see where this is going, with all *the Mission: Impossible* stuff, but no. - Ага, уже ясно про що мова, як у «*Місія неможлива*», але ні. [додаток А, 88]

Ідіому (алюзію) «*the Mission: Impossible*» було перекладено на українську за допомогою калькування, як «*Місія неможлива*». В результаті калькування було отримано вираз, образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст. Переклад не є фразеологічним, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу.

8) So, *thanks, but no thanks*. - Тому *дякую, але ні, дякую*. [додаток А, 89]

Ідіому «*thanks, but no thanks*» було перекладено на українську за допомогою калькування, як «*дякую, але ні, дякую*». В результаті калькування

було отримано вираз, образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст. Переклад не є фразеологічним, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу.

9) *Earth to Dave!* - *Земля – Дейву!* [додаток А, 101]

Ідіому (алюзію) «*Earth to Dave*» було перекладено на українську за допомогою калькування, як «*Земля – Дейву*». В результаті калькування було отримано вираз, образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст. Переклад не є фразеологічним, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу.

10) People are calling it *the crime of the century* and stuff like that. -
Преса розписала це як *злочин століття* і типу того. [додаток А, 13]

Ідіому «*the crime of the century*» було перекладено на українську за допомогою калькування, як «*злочин століття*». В результаті калькування було отримано вираз, образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст. Переклад не є фразеологічним, бо не використовує готові ідіоми в мові перекладу.

3.5. Контекстуальна заміна

1) You've got *to be pulling on my leg!* - О, *не дадуть спокійно поспідати!* [додаток А, 8]

Ідіому «*to be pulling on my leg*» було перекладено на українську за допомогою контекстуальної заміни «*не дадуть спокійно поснідати*». При перекладі був знайдений відповідник, який, не відповідаючи точно значенню англійської ідіоми, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті.

2) Something that will ***blow this pyramid thing out of the water!*** - Проти мого плану ***усі ці піраміди - дитяча забавка!*** [додаток А, 16]

Ідіому «*blow this pyramid thing out of*» було перекладено на українську за допомогою контекстуальної заміни «*усі ці піраміди - дитяча забавка*». При перекладі був знайдений відповідник, який, не відповідаючи точно значенню англійської ідіоми, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті.

3) ***So long, Gru!*** - ***Tu з носом, Гру!*** [додаток А, 33]

Ідіому «*so long*» було перекладено на українську за допомогою контекстуальної заміни «*ти з носом*». При перекладі був знайдений відповідник, який, не відповідаючи точно значенню англійської ідіоми, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті.

4) I told you ***to stay out of here!*** - Я ж просив ***не заходити!*** [додаток А, 60]

Ідіому «*to stay out of here*» було перекладено на українську за допомогою контекстуальної заміни «*не заходити*». При перекладі був знайдений відповідник, який, не відповідаючи точно значенню англійської ідіоми, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті.

5) So, I'm gonna go *out on a limb* here, but my friend Natalie is recently single, and... Оор. - Слухай, може з мого боку це **марна надія** та моя подруга Наталі щойно розлучилася і... ой. [додаток А, 81]

Ідіому «*out on a limb*» було перекладено на українську за допомогою контекстуальної заміни «це **марна надія**». При перекладі був знайдений відповідник, який, не відповідаючи точно значенню англійської ідіоми, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті.

6) As you can see, *in the wrong hands*, the PX-41 serum could be the most devastating weapon on Earth. - Як бачити, сироватка PX-41 **в злочинних руках** може бути найжахливішою зброєю на землі. [додаток А, 85]

Ідіому «*in the wrong hands*» було перекладено на українську за допомогою контекстуальної заміни «**в злочинних руках**». При перекладі був знайдений відповідник, який, не відповідаючи точно значенню англійської ідіоми, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті.

7) That's *bonkers!* - **Та ні в якому разі!** [додаток А, 91]

Ідіому «*bonkers*» було перекладено на українську за допомогою контекстуальної заміни «**та ні в якому разі**». При перекладі був знайдений відповідник, який, не відповідаючи точно значенню англійської ідіоми, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті.

8) And don't *go nuts* with the sprinkles! - Не **переборщить** з пудрою. [додаток А, 96]

Ідіому «*go nuts*» було перекладено на українську за допомогою контекстуальної заміни «**переборщить**». При перекладі був знайдений

відповідник, який, не відповідаючи точно значенню англійської ідіоми, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті.

9) Wow! That was *something else*. - Bay! Це був *букет емоцій*. [додаток А, 106]

Ідіому «*something else*» було перекладено на українську за допомогою контекстуальної заміни «*букет емоцій*». При перекладі був знайдений відповідник, який, не відповідаючи точно значенню англійської ідіоми, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті.

10) *In the flesh*. - *При повній зброї*. [додаток А, 142]

Ідіому «*in the flesh*» було перекладено на українську за допомогою контекстуальної заміни «*при повній зброї*». При перекладі був знайдений відповідник, який, не відповідаючи точно значенню англійської ідіоми, з достатньою точністю передає її зміст у даному контексті.

3.6. Опущення

1) *Check out* my new weapon. - Це моя нова зброя. [додаток А, 28]

Ідіому «*check out*» не було передано при перекладі речення, бо вона не мала великого впливу на зміст сказаного. Тому перекладач спростив англійське речення використавши опущення ідіоми при перекладі.

2) What *in the name of*...What? - Що це з комп'ютером? Що? [додаток А, 37]

Незакінчену ідіому «*in the name of God*» не було передано при перекладі речення, бо вона не мала великого впливу на зміст сказаного. Тому перекладач спростив англійське речення використавши опущення ідіоми при перекладі. Замість цього був доданий вираз «що це з комп'ютером» за контекстом дій у мультфільмі.

3) When we got adopted by a ***bald guy***, I thought this'd be more ***like Annie***.
- Хоч він і садюга-стоматолог, усі зуби він нам не вирве. [додаток А, 43]

Ідіому (алюзію) «*bald guy...like Annie*» не було передано при перекладі речення, бо вона не була зрозуміла українському реципієнту. Тому перекладач використавши опущення ідіоми при перекладі. Замість цього частина речення була замінена на вираз «садюга-стоматолог, усі зуби він нам не вирве» за контекстом подій у мультфільму.

4) Okay, let's ***get this over with***. - Ясно. Читаємо казочку. [додаток А, 70]

Ідіому «*get this over with*» не було передано при перекладі речення, бо вона не мала великого впливу на зміст сказаного. Тому перекладач спростив англійське речення використавши опущення ідіоми при перекладі. Замість цього був доданий вираз «Читаємо казочку» за контекстом дій у мультфільмі.

5) I'd do it again ***in a heartbeat***. - Готова повторити. [додаток А, 82]

Ідіому «*in a heartbeat*» не було передано при перекладі речення, бо вона не мала великого впливу на зміст сказаного. Тому перекладач спростив англійське речення використавши опущення ідіоми при перекладі.

6) Oh! ***Goodness***. - О! А що? [додаток А, 113]

Ідіому «*Goodness*» не було передано при перекладі речення, бо вона не мала великого впливу на зміст сказаного. Тому перекладач спростив англійське речення використавши опущення ідіоми при перекладі. Замість цього був доданий вираз «А що?» за контекстом дій у мультфільмі.

7) I'm just *chilling* with the guac, from my chip hat. - Я попиваю гуакамоле, їм самбреро. [додаток А, 136]

Ідіому «*chilling*» не було передано при перекладі речення, бо вона не мала великого впливу на зміст сказаного. Тому перекладач спростив англійське речення використавши опущення ідіоми при перекладі. Замість цього був доданий вираз «попиваю гуакамоле, їм самбреро» за контекстом дій у мультфільмі.

Висновки до розділу 3

Отже, виконавши аналіз 200 англомовних ідіоматичних висловів у сучасному кінематографі за основними способами їх перекладу (див. *Додаток Б*), ми отримали наступні показники: описовим перекладом було передано 83 одиниці (41,5%), контекстуальною заміною - 57 одиниць (28,5%), фразеологічним аналогом - 22 одиниць (11%), еквівалентним перекладом – 19 одиниць (9,5%), калькуванням – 12 одиниць (6%), опущенням – 7 одиниць (3,5%) (див. *Додаток В, діаграма 2*).

Загалом можна зробити висновок, що в сучасному кінодискурсі найпоширенішими способами перекладу англомовних ідіоматичних висловів є описовий переклад (41,5%) та контекстуальна заміна (28,5%). В той час як найменш уживаними виявилися калькуванням (6%) та опущення (3,5%).

ВИСНОВКИ

У ході дослідження присвяченого особливостям локалізації англomовних ідіоматичних висловів у сучасному кінематографі було виявлено що: поняття ідіоматичності надзвичайно складне та не є чітко визначеним. Ідіоми та фразеологізми містять у собі найбільш барвисті, яскраві й виразні значення та образи національної мови та забезпечують більшу образність мовлення, полегшують сприйняття матеріалу читачем. Тому, вивчення фразеології завжди займало важливе місце в лінгвістичній науковій думці.

Над проблемою фразеологічних одиниць працювали багато наукових діячів. Серед вітчизняних та закордонних дослідників, які досліджували фразеологізми та особливості їх класифікації та перекладу, слід згадати Л. Г. Скрипник, А. В. Кунін, Ш. Баллі, Дж. Сейдл, У. Макморді, та ін.

Розглянувши теорії відомих лінгвістів, що вивчали проблеми фразеології, та запропоновані ними класифікації фразеологічних одиниць, в роботі для аналізу ідіом за класифікацією був виділений підхід американських лінгвістів, також відомий як «широкий підхід». Було виявлено типи ідіоматичних висловів, які виділяють найбільше серед інших при класифікації ідіом за «широким» підходом, а саме: 1) Традиційні, під структурою таких виразів всі і розуміють сутність фразеологізмів; 2) Пари слів сполучені за допомогою “by, and, or”; 3) Ідіоми з “it”, де “it” є фіксованою складовою; 4) Алюзії; 5) Архаїзми; 6) Фразові дієслова.

Ми встановили, що перш ніж узятися за локалізацію ідіоматичної одиниці, перекладач повинен цілковито розтлумачити її значення в мові оригіналу, звернутися до лінгвокультурних джерел для кращого розуміння, а потім уже здійснити переклад під призмою знання культури та національного менталітету реципієнта.

В свою чергу в своїй роботі ми дослідили основні способи перекладу фразеологічних одиниць, якими є фразеологічний еквівалент, фразеологічний аналог, калькування, описовий переклад та контекстуальна заміна.

Для поглиблення дослідження було також проаналізовано особливості медіадискурсу. Зокрема було з'ясовано, що медіадискурс вивчається в лінгвістиці як мовленнєво-мисленнєва діяльність у медіапросторі. Було також взято до уваги, що визначення медіатексту виходить за межі традиційного уявлення про текст, оскільки воно охоплює голосові та звукові параметри, візуальні образи та технології їх створення та поширення.

У другому розділі ми дослідили ідіоматичні вирази у серії фільмів «Нікчемний Я», «Нікчемний Я-2» та «Нікчемний Я-3». Ми проаналізували ідіоми наявні у кінотексті за класифікацією британських та американських лінгвістів, також відому як класифікація «широкого підходу», що передбачає наступні типи класифікації ідіом та ідіоматичних висловів: традиційні ідіоми, пари слів, ідіоми з "it", алюзії, архаїзми, фразові дієслова, сленг.

Для аналізу стилістичних особливостей фільму було відібрано та проаналізовано 200 прикладів, серед яких 119 традиційних ідіом (59,5%), 52 фразових дієслова (26%), 10 алюзій (5%), 9 ідіом з "it" (4,5%), 5 сленгових виразів (2,5%), 3 пари слів (1,5%) та 2 архаїзми (1%).

З отриманих результатів можна зробити висновок, що в обраному кінотексті найпоширенішими є традиційні ідіоматичні вирази, що становлять 59,5% та фразові дієслова - 26%. У той час як інші категорії, такі як пари слів, ідіоми з "it", алюзії, архаїзми та сленгові вирази, складають меншість. Найменш уживаною ідіоматичною категорією виявилися архаїзми, всього лише 1%, що доволі очікувано, враховуючи спрямованість обраного фільму на молодого глядача, якому архаїзми можуть бути невідомі та незрозумілі.

У третьому розділі проаналізовано офіційний український переклад серії фільмів «Нікчемний Я» від студії дубляжу LeDoyen.

У результаті, проаналізувавши переклад усіх 200 прикладів, наведених раніше в другому розділі, ми отримали такі результати: описовий переклад було використано 83 рази (41,5%), контекстуальна заміна - 57 разів (28,5%), фразеологічний аналог - 22 рази (11%), еквівалентний переклад – 19 рази (9,5%), калькування – 12 рази (6%), а також 7 разів ідіома не була передана при перекладі (3,5%).

Загалом можна зробити висновок, що в проаналізованому перекладі кінотексту найпоширенішим способом перекладу англомовних ідіоматичних висловів є описовий переклад (41,5%). Це пояснюється тим, що він дає перекладачам більше можливостей виразно передати різноманітні аспекти значення ідіоми при цьому не намагаючись зберегти образність, що водночас полегшує і роботу перекладача і сприйняття перекладу реципієнтом.

На другому місці за вживаністю є контекстуальна заміна (28,5%), що також спрощує процес перекладу, бо перекладач може замінити ідіому висловом, який краще вписується в контекст сюжету фільму або скористатись тим, що відбувається на екрані в момент висловлювання. Такий переклад забезпечує збереження сенсу та емоційного відтінку ідіоми, такий як гумор, сарказм або іронія, оскільки враховує конкретний контекст, в якому вона вживається.

Найменш уживаним виявилось калькування (6%), бо рідко коли в результаті використання цього способу перекладу можна отримати вираз образність якого є зрозумілою та легко сприймається україномовним реципієнтом, не порушує норм української мови та передає зміст ідіоми закладений у мові оригіналу. Також 3,5% ідіом при перекладі були опущені, бо не мали важливого значення для передачі інформації, тому локалізатори використали саме цей прийом.

Беручи до уваги все вищевказане, вважаємо важливим відзначити, що тема передачі ідіоматичності у процесі української локалізації англійського

кінематографу для української аудиторії залишається актуальною темою, бо є важливою складовою для розвитку галузі локалізації медіапродукту в Україні та вимагає подальших ретельних всебічних досліджень у майбутньому. Також можемо зробити висновок, що локалізацію ідіоми можна вважати успішною та якісною за умов, що переклад враховує передачу змісту, звучить природньо в мові перекладу, підтримує емоційний відтінок, такий як гумор, сарказм або іронія, а також враховує характеристики цільової аудиторії та залишається зрозумілим.

Подальші роботи можуть бути спрямовані на дослідження взаємодії мови з сучасним культурним контекстом та чинників, що впливають на процес передачі ідіоматичних виразів у кінематографі, а також можуть надати можливість використання результатів таких досліджень та їх матеріалів у процесі локалізації кіно та медіапродукту або при підготовці до курсів з стилістики або теорії та практики перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Accessibility: The Ultimate Form of Localization [Електронний ресурс]. (2023). Globalization and Localization Association (GALA). – URL: <https://www.gala-global.org/knowledge-center/professional-development/articles/accessibility-ultimate-form-localization> (дата звернення: 17.12.2023)
2. Bell, A. (1996). *Approaches to Media Discourse*. London: Blackwell Publishers.
3. Cintas, J.D. (2008). *The Didactics of Audiovisual Translation*. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.
4. Mohseni, A., & Rezaee Mozafar, H. (2013). Strategies Employed in Translation of Idioms in English Subtitles of Two Persian Television Series. *Journal of Language and Translation*, 3(3), 27-32.
5. Abdelaal, N., & Alazzawie, A. (2019). Translation strategies in the translation of idioms in Shakespeare's *Romeo and Juliet*. *Utopía y Praxis Latinoamericana*, 24(Esp.5), 275-290. Universidad del Zulia.
6. Richards, JC (2002). *Longman Language Teaching and Applied Linguistics*. Pearson Education
7. Skowronek, B. (2016). Research of language in film: media linguistic approach. *Media Linguistics*, 2(12), 7–12.
8. Sutrisno, B., Lestri, N.P. and Rachmawati, B. (2023). Strategies Used in Translating Idiomatic Expressions in the Subtitle of "Beauty And The Beast" Movie. *Journal of English Language and literature*, 8(2), 277-290.
9. The most popular approaches to translating and localizing movies [Електронний ресурс]. (2019). TechNut. – URL: <https://blogs.ubc.ca/technut/2019/10/01/the-most-popular-approaches-to-translating-and-localizing-movies/>
10. Long, T.H. (1979). *Longman Dictionary of English Idioms*. Harlow: Longman.

11. Weinreich U. (1969) Problems in the Analysis of Idioms. The Substance and Structure of Language. Berkeley: University of California Press, 23-81.
12. Амосова Н. Основы английской фразеологии. Ленинград : Изд-во Ленингр. ун-та, 1963. 208 с.
13. Арделян О. Проблеми дослідження ідіоматики в сучасній лінгвістиці / Олена Арделян // Наукові записки. Сер.: Філологічні науки. – 2015. – Вип. 137. – С. 40-44.
14. Бай М.-О. Особливості перекладу англійських фразеологізмів й ідіоми / наук. кер. Н. Пасічник // Магістерський науковий вісник Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка. – 2022. – Вип. 38. – С. 30-32.
15. Балли Ш. Французская стилистика / Ш. Балли ; [пер. с фр. К. А. Долинина]. – М. : Изд-во иностр. лит., 1961. – 392 с.
16. Баран Я.А., Зимомря М. І. Теоретичні основи фразеології : навчальний посібник. Ужгород : Ужгородський державний університет, 1992. 176 с.
17. Буріменко А.В. Класифікація фразеологізмів на позначення погоди в англійській мові / А.В. Буріменко, І.А. Салата // Актуальні питання філології і методики викладання мов : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 26-27 квітня 2018 р., м. Кривий Ріг / редкол.: С.І. Ковпик (голова), С.М. Амеліна, В.А. Гаманюк, Н.П. Тропіна, О.Б. Каневська (відп. ред.), О.І. Гамалі, Н.Д. Соловйова. – Кривий Ріг, 2018. – С. 38-46.
18. Василенко І.О. Лексична ідіоматика як міжкультурний феномен / І.О. Василенко, І.Ю. Струтинська // Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Сер. : Педагогічні та історичні науки. – 2014. – Вип. 120. – С. 24-34.
19. Виноградов В.В. Лексикология и лексикография / В.В. Виноградов. – М.: Наука, 1977. – 114 с.

- 20.Виноградов В. Об основных типах фразеологических единиц в русском языке. Избранные труды. Лексикология и лексикография. М. : Наука, 1977. С. 140-161.
- 21.Власенко Л.В. Фразеологічні одиниці та їх класифікація / Власенко Л.В., Тригуб І.П. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. – 2019. – № 39 том 3. – С. 10-13.
- 22.Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985. 89 с.
- 23.Гарбар Н.І. Специфіка у перекладі анімаційних фільмів «Нікчемний я» та «Нікчемний я-2». / Н.І. Гарбар // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер. «Філологічна». – 2014. – Вип. 49. – С. 171-174.
- 24.Глінка Н. Фразеологічний та нефразеологічний способи перекладу ідіоматичних одиниць з кольоровим компонентом. / Наталія Глінка, Ольга Америкідзе, Анастасія Урсул // *Advanced Linguistics*. – 2023. – № 11. – С. 29-35.
- 25.Голдін В. Переклад ідіоматичних одиниць побутової тематики. / В. Голдін // Магістерський науковий вісник. – 2016. – Вип. 24. – С. 14-16.
- 26.Демецька В.В. Адаптація як поняття перекладознавства й культурології / В.В. Демецька // Вісник СумДУ. Серія Філологія. – 2007. – №1. Том 2. – С. 96-102.
- 27.Денисова А.С. Проблема дослідження класифікацій фразеологічних одиниць у лінгвістиці / Денисова А.С. // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. – 2015. – Випуск VI. – С.13-21.
- 28.Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбіера та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О.А. Кальниченко та Л.М. Черноватого. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 560 с. (Серія UTTU Series).
- 29.Желтухіна М.Р. О содержании дискурса масс-медиа / М.Р. Желтухіна // Вісн. Луганського пед. ун-ту ім. Т. Шевченка. Серія "Філологічні науки". – Луганськ, 2007. – № 11(128), Ч. 1. – С. 27–40.

30. Журавель Т.В. Кінопереклад як вид аудіовізуального перекладу і його становлення в Україні та світі / Журавель Т.В. // Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія "Філологічні науки". Мовознавство. – 2018. – № 10 – С. 35-38.
31. Кереченко С.М. Використання фразеологізмів у сучасному англomовному мас-медійному дискурсі / Кереченко С.М., Баранова С.В. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. – 2020 – № 45 том 1. – С. 147-150.
32. Комар Л. Ідіоматичність смислу фразеологічних одиниць / Л. Комар // Молодь і ринок. – 2010. – № 11. – С. 154-157.
33. Коритнік Д.Ю. Медіадискурс як різнопланове явище сучасних медіадосліджень / Д.Ю. Коритнік, С.В. Баранова // Нова філологія. – 2020. – № 80. Т. I. – С. 266-271.
34. Кревсун Я. Основні шляхи перекладу фразеологічних одиниць. / Я. Кревсун ; наук. кер. О.А. Кириченко // Перекладацькі інновації : матеріали V Всеукраїнської студентської науковопрактичної конференції, м. Суми, 12-13 березня 2015 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. – Суми : СумДУ, 2015. – С. 71-72.
35. Крисанова Т. Основні підходи до розуміння поняття «кінодискурс» / Т. Крисанова // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. – Луцьк, 2014. – № 4. – С. 98-102.
36. Кунин А. Английская фразеология : Теоретический курс. – М.: Высшая школа, 1970. 344 с.
37. Курилко О.В., Сидорук Г. І. Особливості англійської ідіоматики в перекладацькому аспекті. URL: http://www.rusnauka.com/41_FPN_2015/Philologia/6_201910.doc.htm
38. Лукьянова Т.Г. Жанрово-стилістичні особливості перекладу субтитрів (на матеріалі англomовних художніх фільмів) / Т.Г. Лукьянова // Філологічні трактати. – 2012. – Т. 4, № 2. – С. 50-55.

39. Лукьянова Т.Г. Основи англо-українського кіноперекладу : навчальний посібник для студентів 4 курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» денної форми навчання факультету іноземних мов. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012
40. Мосейчук О.М. Підходи до вивчення ідіоматики та фразеології / О.М. Мосейчук, І.В. Усова // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. – 2019. – Вип. 1. – С. 77-82.
41. Мірошніченко І.Г. Сучасні підходи до типології мас-медійного дискурсу. / І.Г. Мірошніченко // Сучасний мас-медійний простір: реалії та перспективи розвитку : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. – Вінниця, 2016. – С. 227–231.
42. Міщенко А. Локалізація та інтернаціоналізація перекладу у контексті міжкультурної комунікації / Алла Міщенко // Серія: філологічні науки. – 2012. – Випуск 104 (1). – С.151-158.
43. Підгрушна О.Г. Мовні та позамовні аспекти локалізації мультсеріалів українською мовою (на прикладі англomовного мультсеріалу *My Little Pony: Friendship Is Magic*) / Підгрушна О.Г. // Закарпатські філологічні студії. – 2022. – Випуск 25. Том 2. – С. 107-116.
44. Сейдл Дж., Макморди У. Идиомы английского языка и их употребление / Дж. Сейдл. – М.: Высшая школа, 1983. – 266 с.
45. Сизонов Д.Ю. Медіатекст та медіадискурс у сучасному медійному просторі. / Сизонов Дмитро Юрійович // *Studia Linguistica*. – 2013. – Вип. 7. – С. 389-393.
46. Скрипник Л.Г. Фразеологія української мови : [монографія] / Л.Г. Скрипник. – К. : Наукова думка, 1973. – 270 с.
47. Ушенко Д.О. Особливості перекладу фразеологічних одиниць у медіадискурсі / Ушенко Д.О., Гнедкова О.Г. // *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. – 2020. – Том 31 (70), № 4, Ч. 3 – С. 92-98.

48. Чайковська О.Ю. Особливості сучасного медіатексту / О.Ю. Чайковська // Сучасні дослідження з іноземної філології. - 2014. - Вип. 12. - С. 225-230.
49. Черниш О.А. Сутнісні характеристики понять “медіадискурс” та “медіатекст” у сучасній медіа лінгвістиці. / О.А. Черниш // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченко, 2013. – Вип. 118. – С. 309–313.
50. Шахновська І.І. Прагматична адаптація під час перекладу англомовних анімаційних фільмів / Шахновська І.І., Кондратьєва О.В. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. – 2019. – № 40 том 3. – С.96-99.
51. Ювковецька Ю.О. Мовні відмінності й особливості перекладу ідіоматичних виразів. / Ювковецька Ю.О., Тонконог І.В. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. – 2019. – № 42 том 3. – С.101-104.
52. Яблочнікова В. Ідіоматичні вирази англійської мови та особливості їх перекладу / В. Яблочнікова // Південний архів. Філологічні науки. – 2017. – Вип. 66. – С. 218-220.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Coffin, C., Renaud, P. (Directors). (2010). *Despicable Me* [Motion Picture]. Illumination Entertainment.
2. Coffin, P., & Renaud, C. (Directors). (2013). *Despicable Me 2* [Motion Picture]. Illumination Entertainment.
3. Coffin, P., Balda, K. (Directors). (2017). *Despicable Me 3* [Motion Picture]. Illumination Entertainment.

Ідіоматичні вирази у серії фільмів «Нікчемний Я», «Нікчемний Я-2» та «Нікчемний Я-3» та їх офіційний український переклад від студії дубляжу LeDoyen

	Оригінал	Переклад
1.	Justin, you <i>get back</i> here right now!	Афанасій, <i>зупинися</i> , я сказала!
2.	No, no, no! <i>There he goes.</i>	Ні, ні, ні, хабібі! <i>Упало.</i>
3.	Law enforcement still <i>has no leads.</i>	Правоохоронці, як завжди, <i>безсилі.</i>
4.	<i>Leaving everyone to wonder,</i> which of the world's villains is responsible for this heinous crime?	А <i>усіх цікавить питання</i> : котрий з відомих лиходіїв світу скоїв цей жахливий злочин?
5.	<i>How you doing?</i>	<i>Що нового?</i>
6.	FYI, your dog has been leaving <i>little bombs</i> all over my yard.	Щоб ти знав, твоя собацюра засмітила <i>бомбочками</i> мій газон.
7.	Anyway, <i>have a good one.</i>	Ну, Фред, <i>тримайся!</i>
8.	You've got <i>to be pulling on my leg!</i>	О, <i>не дадуть спокійно поспідати!</i>
9.	Agnes, <i>come on.</i>	Агнес, <i>ходімо.</i>
10.	I, too, have encountered great disappointment, but <i>in my eyes,</i> you will always be one of the greats.	Я теж відчуваю страшенне розчарування, однак <i>у моїх очах</i> ви завжди будете неперевершеним.
11.	<i>Simmer down!</i>	<i>Цитьте</i> , я сказав!
12.	Apparently, it's <i>a big deal.</i>	Теж мені, <i>велике діло.</i>
13.	People are calling it <i>the crime of the century</i> and stuff like that.	Преса розписала це як <i>злочин століття</i> і типу того.

14.	And you guys are <i>allright in my book</i> .	І я вами <i>надзвичайно задоволений</i> .
15.	That's <i>how I roll</i> .	Це вам <i>не абищо</i> .
16.	Something that will <i>blow this pyramid thing out of the water!</i>	Проти мого плану <i>усі ці піраміди - дитяча забавка!</i>
17.	To <i>pull off</i> the true crime of the century.	<i>Скоїти</i> найбільший злочин століття.
18.	Next, we are going to steal, <i>pause for effect</i> , the moon!	Отже, ми з вами вкрадемо... <i>Пауза для ефекту</i> . Місяць!
19.	I've been <i>crunching some numbers</i> , and I really don't see how we can afford this.	<i>Я підрахував наші видатки</i> , і не розумію, де нам узяти на це гроші.
20.	I'm not a <i>miracle worker</i> .	Я не мільйонер. І навіть не <i>чаклун</i> .
21.	Hey, <i>chillax</i> .	Е, <i>спокенція</i> .
22.	So, <i>how did it go</i> , girls?	<i>Як наша торгівля?</i>
23.	<i>Sort of</i> .	<i>Майже</i> .
24.	Okay, <i>I'm out of here</i> .	Ну все, <i>оревуар</i> .
25.	Yes, please <i>have a seat</i> .	Так, він вас викличе.
26.	<i>That's one small step for man, one giant leap for mankind</i> .	<i>Маленький крок для людини, велетенський стрибок для людства</i> .
27.	<i>Go by the name of</i> Vector.	<i>Моє ім'я</i> Вектор.
28.	<i>Check out</i> my new weapon.	Це моя нова зброя.
29.	Do you <i>have any idea</i> of the capital that this bank has invested in you, Gru?	Та ви хоч <i>здогадуєтесь</i> , який капітал цей банк вклав у вас, Гру?
30.	<i>How can I put it?</i>	<i>Як би пояснити?</i>
31.	<i>Get the picture?</i>	<i>Зрозуміли?</i>

32.	Now, maybe you'll <i>think twice</i> before you freeze someone's head!	Тепер ти <i>знатимеш</i> , як заморожувати мені макітру!
33.	<i>So long</i> , Gru!	<i>Ти з носом</i> , Ґру!
34.	<i>Come to papa!</i>	<i>Ти долітався!</i>
35.	<i>Like taking candy from a...</i>	<i>Йди до татка</i> , мій ма...
36.	<i>Light bulb.</i>	<i>Ідея</i> - бомба.
37.	What <i>in the name of...</i> What?	Що це з комп'ютером? Що?
38.	Things have been so lonely since my wife, Debbie, <i>passed on</i> .	Я почуваюсь дуже самотньо, відколи ма шері, Деббі, <i>померла</i> .
39.	Just <i>release your grip</i> .	Давай, <i>відпускай</i> .
40.	<i>Don't make me laugh!</i>	<i>Ну й насмішив!</i>
41.	<i>Home sweet home.</i>	<i>Дім, милий дім.</i>
42.	<i>Wait a second...</i>	<i>Секунду...</i>
43.	When we got adopted by a <i>bald guy</i> , I thought this'd be more <i>like Annie</i> .	Хоч він і садюга-стоматолог, усі зуби він нам не вирве.
44.	Do the effects <i>wear off</i> ?	Цей ефект <i>тимчасовий</i> ?
45.	<i>Sweet dreams.</i>	<i>Солодких снів.</i>
46.	Yes, but they are very old and highly unlikely to <i>blow up</i> .	Ві, але вони у мене давно і швидше за все не <i>вибухнуть</i> .
47.	But try not to <i>toss and turn</i> .	Хоча <i>крутитися</i> я не раджу.
48.	Well, then it's going to be a <i>long night</i> for you, isn't it?	Ну, тоді <i>ця ніч тягнутиметься цілу вічність</i> .
49.	So, good night, sleep tight, and <i>don't let the bed bugs bite</i> .	Тож тримайтесь, висипляйтесь і <i>від клопів відбивайтесь</i> .
50.	I have <i>pins and needles</i> that I'm sitting on.	<i>Аж свербить</i> усе тіло від нетерплячки.
51.	<i>Pinkie promise?</i>	<i>Мізничик обіцяє?</i>

52.	Girls, <i>welcome back</i> to the fortress of Vector-tude!	Дівчата, <i>радий вітати</i> вас у фортеці Векторія!
53.	<i>Pretty please?</i>	<i>Зводіть, ну зводіть.</i>
54.	<i>Oh, my gosh!</i>	<i>Боже мій!</i>
55.	But all you gotta do to win it is <i>knock down</i> that little spaceship there.	Та його дуже легко виграти. <i>Підстрельте</i> той крихітний зореліт.
56.	<i>I saw that with my own eyes.</i>	<i>Я бачив</i> , як вона влучила.
57.	Boo! <i>Better luck next time!</i>	Бу! <i>Пощастить наступного разу!</i>
58.	<i>Knocked over!</i>	<i>Я влучив!</i>
59.	Gru, do you mind if I <i>have a quick word?</i>	Ґру, дозвольте вас <i>на одне слово?</i>
60.	I told you <i>to stay out of here!</i>	Я ж просив <i>не заходити!</i>
61.	Let's <i>face reality</i> , Gru.	Це <i>сувора реальність</i> , Ґру.
62.	Now, I know there have been <i>some rumors going around</i> that the bank is no longer funding us.	Я знаю про <i>окремі чутки у наших лавах</i> , що банк відмовився фінансувати нас.
63.	Well, I am here to <i>put those rumors to rest.</i>	Я хотів би <i>покласти чуткам край.</i>
64.	I have <i>fired up</i> my resume.	Я вже <i>виклав</i> своє резюме.
65.	And here, he's all dressed up in his <i>Sunday best.</i>	А це наш Ґру одягнув <i>святковий костюмчик.</i>
66.	<i>Send him in.</i>	<i>Запросіть.</i>
67.	I give you <i>the opportunity of a lifetime</i> , and you just blow it!	Я дав тобі <i>унікальний шанс</i> , а ти провалив усе!
68.	I'm <i>not kidding around.</i>	Мені вже <i>не до жартів.</i>

69.	And without a bedtime story, we'll just keep getting up and bugging you. <i>All night long.</i>	Ну, а без цікавої казочки ми взагалі заважатимемо вам <i>до ранку.</i>
70.	Okay, let's <i>get this over with.</i>	Ясно. Читаємо казочку.
71.	This is <i>going on forever.</i>	Ця казочка <i>безкінечна.</i>
72.	I did it <i>for your own good.</i>	Від цього <i>усі виграють.</i>
73.	He <i>gave us up.</i>	Він нас <i>віддав.</i>
74.	When I get in there, you are in for a <i>world of pain!</i>	Ти рано радієш. Ти відчуєш, що таке <i>боляче!</i>
75.	He is gonna <i>kick your butt.</i>	Ти уже <i>надів підгузок?</i>
76.	This time, <i>good triumphs.</i>	Цього разу <i>добро перемогло.</i>
77.	Not to <i>pat myself on the back</i> , but, yes, it probably will be.	Скажу <i>без зайвої скромності</i> : так, я в цьому впевнений.
78.	<i>Any relation to persons living or dead is completely coincidental.</i>	<i>Схожість героя на особу живу чи мертвоу - це абсолютна випадковість.</i>
79.	Right, <i>bring him in!</i>	Ясно, <i>привезіть його.</i>
80.	Hey there, Gru. Mr. <i>Life of the Party!</i>	Привітулі, Грю, містере <i>родзинка вечірки!</i>
81.	So, I'm gonna go <i>out on a limb</i> here, but my friend Natalie is recently single, and... Oop.	Слухай, може з мого боку це <i>марна надія</i> та моя подруга Наталі щойно розлучилася і... ой.
82.	I'd do it again <i>in a heartbeat.</i>	Готова повторити.
83.	<i>Gave me a bit of a buzz</i> , actually.	<i>Я</i> навіть <i>кайф</i> отримала.
84.	Second, after I did do that, I <i>put it back!</i>	По-друге, я одразу <i>повернув його на місце!</i>
85.	As you can see, <i>in the wrong hands</i> , the PX-41 serum could be	Як бачити, сироватка PX-41 <i>в злочинних руках</i> може бути найжахливішою зброєю на землі.

	the most devastating weapon on Earth.	
86.	The plan is to <i>set you up</i> undercover.	Наш план такий, <i>запустити</i> вас під прикриттям у крамницю в торговому центрі.
87.	Okay, <i>I see where this is going</i> , with all the Mission: Impossible stuff, but no.	Ага, <i>уже ясно про що мова</i> , як у «Місія неможлива», але ні.
88.	Okay, I see where this is going, with all <i>the Mission: Impossible</i> stuff, but no.	Ага, уже ясно про що мова, як у « <i>Місія неможлива</i> », але ні.
89.	So, <i>thanks, but no thanks</i> .	Тому <i>дякую, але ні, дякую</i> .
90.	Yeah, well, she is a <i>nut job</i> , and I'm not going on any date.	Ні, у тьоті Джейл <i>турса в голові</i> , я не йду на побачення.
91.	That's <i>bonkers!</i>	<i>Та ні в якому разі!</i>
92.	I just have no interest in going on a date, that's all. <i>Case closed</i> .	Я просто взагалі не ходжу на побачення от і все. <i>Кінець історії</i> .
93.	<i>Hold the horses</i> . Who are you texting?	<i>Не так швидко</i> . З ким переписуєшся?
94.	<i>Does it matter?</i>	<i>Це має значення?</i>
95.	Gru's <i>back in the game</i> .	Грю <i>знову в грі</i> .
96.	And don't <i>go nuts</i> with the sprinkles!	Не <i>переборщить</i> з пудрою.
97.	<i>I got it!</i> Stop it!	<i>Достатньо!</i> Зупинися!
98.	I'll let you <i>get it</i> .	<i>Краще не лізти</i> .
99.	Well, it seems that because of your <i>checkered past</i> , everyone else refused to work with you.	Через ваше <i>минуле</i> всі інші відмовилися працювати з вами.
100.	But not me. I <i>stepped up</i> .	Окрім мене. Я <i>не боюся роботи</i> .

101.	<i>Earth to Dave!</i>	<i>Земля – Дейву!</i>
102.	<i>Fire them at me.</i>	<i>Вали по одному.</i>
103.	He had a reputation for <i>pulling off</i> heists using only his bare hands!	Він прославився тим, що завжди <i>скоював</i> злочини голими руками!
104.	He had a reputation for pulling off heists using only <i>his bare hands!</i>	Він прославився тим, що завжди скоював злочини <i>голими руками!</i>
105.	My mother is <i>beyond compare.</i>	З моєю мамою <i>ніхто не зрівняє.</i>
106.	Wow! That was <i>something else.</i>	Вау! Це був <i>букет емоцій.</i>
107.	Yeah! I do that <i>all the time.</i>	Так! Я роблю це <i>щодня.</i>
108.	Ha! Some <i>guard dog.</i>	Ха! <i>Сторожовий пес.</i>
109.	<i>Get it off</i> of me!	<i>Заберіть її!</i>
110.	Ooh, then <i>let's get it.</i>	О, то <i>дістаньте.</i>
111.	You <i>coming out?</i>	<i>Вийдете</i> самі?
112.	Or am I gonna <i>go in?</i>	Чи мені <i>заходити?</i>
113.	Oh! <i>Goodness.</i>	О! А що?
114.	<i>Are you out of your gourd?</i>	<i>Ти з дуба на кактус упала?</i>
115.	Um, I'll <i>catch up with</i> you guys later.	Ем, я <i>підійду до</i> вас пізніше.
116.	And my dream is to one day <i>play video games for a living.</i>	Моя мрія <i>заробляти відеоіграми на життя.</i>
117.	Look at this crazy <i>small world</i> we live in, eh?	<i>Світ тісний</i> , погодьтесь, аміго.
118.	I <i>go with my gut</i> , and my gut tells me that this guy is El Macho.	У мене <i>чуйка</i> , а моя чуйка каже, що цей дядько Ель Мачо.
119.	Lock him up, <i>lock up</i> the son.	Замурувати. <i>Замурувати</i> сина.
120.	The kid <i>gives me the creeps!</i>	Від сина у мене <i>мурашки!</i>
121.	You know, <i>tear it up</i> , see what happens!	Ну, <i>потусити</i> разом, а далі як піде!
122.	He's <i>chopping</i> his head <i>off!</i>	Він <i>рубає</i> собі голову!

123.	There's no way you're <i>getting out of this!</i>	Цього разу ти не <i>викрутишся!</i>
124.	I'm gonna <i>rip that thing off</i> your head.	Я <i>зіреу цю штуkenцію</i> з твоєї голови.
125.	Wow, looks like your date's <i>out for the count.</i>	Вау, здається ваша подруга <i>вирубилася.</i>
126.	Huh, <i>tell me about it.</i>	Так, я <i>вже зрозумів це.</i>
127.	<i>It can only get better</i> from here, right?	<i>Гірше вже не буде,</i> згоден?
128.	Oh, and, uh, just <i>between you and me?</i>	О, і <i>між нами дівчатами.</i>
129.	<i>He's our man.</i>	<i>Лиходія спіймано.</i>
130.	<i>I was framed!</i>	Але <i>мене підставили!</i>
131.	<i>Toodle pip and cheerio,</i> Mr. Gru.	<i>На цьому слові</i> бувайте здорові, містере Грю.
132.	I'm still <i>figuring it out.</i>	Я ще <i>думаю.</i>
133.	Well, it <i>turns out,</i> you're right.	Ну, <i>виявляється</i> ти була права.
134.	Well, she's <i>moving away.</i>	Ну, Люсі <i>переїжджає.</i>
135.	There must be the <i>standard 6 feet of space</i> between you and boys.	Має бути <i>стандартна двохметрова дистанція</i> між тобою і хлопцями.
136.	I'm just <i>chilling</i> with the guac, from my chip hat.	Я попиваю гуакамоле, їм самбреро.
137.	There's much <i>more to us than meets the eye.</i>	Ми з вами <i>не такі прості, як здаємося.</i>
138.	You <i>have not lost your touch,</i> my friend.	А ти <i>не втратив хист,</i> мій друже.
139.	Soon I will <i>unleash them on</i> the world.	Незабаром, я <i>нацькую їх</i> на увесь світ.

140.	I just need <i>to get some things off my plate</i> before we start taking over the world, that's all.	Тільки от <i>різні справи повирішуюю</i> , щоб мені вже ніщо не заважало перед нашим захопленням світу, я швиденько.
141.	El Macho's <i>onto you</i> .	Ель Мачо <i>розкусив вас</i> .
142.	<i>In the flesh</i> .	<i>При повній зброї</i> .
143.	Let's finally <i>put</i> this horrible jelly <i>to some good use</i> .	Давайте! Нарешті це гидке жиле <i>для чогось згодиться</i> .
144.	I'm actually kind of <i>freaking out</i> up here!	Якщо чесно, мене конкретно <i>плющить!</i>
145.	The show starred young Balthazar Bratt as a child prodigy and criminal mastermind <i>bent on</i> world domination.	А головною зіркою був Бальтазар Вибрик, у ролі малолітнього кримінального генія, <i>зацикленого</i> на світовому пануванні.
146.	Bratt was the biggest child actor of the 1980s, <i>striking a chord</i> with audiences all over the world.	Вибрик був найвідомішим актором дитиною, у восьмидесятих його <i>обожнювали</i> глядачі в усіх куточках світу.
147.	The show was canceled. Hollywood rejected him and Bratt quickly <i>plunged into</i> a downward spiral.	Голівуд зрікся Вибрика і той <i>швидко</i> опустився на дно.
148.	The show was canceled. Hollywood rejected him and Bratt quickly plunged into a <i>downward spiral</i> .	Голівуд зрікся Вибрика і той швидко <i>опустився на дно</i> .
149.	Son of a <i>Betamax!</i>	Дискету тобі в <i>дискковод!</i>
150.	I don't even want to <i>waste another breath</i> about the guy.	Я не хочу <i>витрачати на нього своє повітря</i> .

151.	Next time I see Bratt, I will <i>moonwalk</i> all over his stupid face!	Наступного разу я пройдуся <i>місячною ходою</i> по його фізіономії.
152.	Thank you all for coming <i>in such short notice</i> .	Дякую усім, що так <i>оперативно</i> зібрались.
153.	<i>Broke a little sweat</i> there.	Аж трохи <i>взмокла</i> .
154.	Guys! Listen to me and <i>read my lips</i> !	Народ! Послухайте мене, <i>читайте по губам!</i>
155.	'Cause I have been <i>kicked to the curb</i> .	Бо мене <i>вишвирили з роботи</i> .
156.	Gru, you've got to <i>let this go</i> .	Грю, <i>забудь про минуле</i> .
157.	No, no... you've <i>got to be kidding me</i> .	Нуу.. <i>Це просто знущання з мене</i> .
158.	Buddy, you're <i>not getting the hint</i> .	Друже, ти <i>натяків не розумієш</i> .
159.	But I really must <i>have a word with you</i> .	У мене <i>є до вас важлива розмова</i> .
160.	Oh, I was thinking, while Gru and I <i>catch up</i> on some brother stuff, you girls should go with Fritz.	О, слухайте, може поки ми з Грю <i>поспілкуємося</i> , дівчата поїдуть із Фріцем.
161.	Now, <i>feast your eyes on</i> ... Dad's lair!	А зараз <i>помилуйся на</i> ... батькове лігво!
162.	Hey, you want to <i>take her out for a spin</i> ?	Брате, не хочеш на ній <i>проїхатися?</i>
163.	Able to withstand a nuclear blast, <i>armed to the teeth</i> !	Витримує ядерний вибух, <i>озброєна до зубів!</i>
164.	You know, still <i>figuring out</i> this mom thing.	Знаєш, я ще <i>не звикла</i> до ролі матері.
165.	<i>Getting my sea legs</i> , matie!	<i>Учуся плавати</i> , врахую!

166.	They say if a <i>maiden</i> pure of heart goes into the Crooked Forest, the unicorn will come...and be hers forever.	Кажуть, що якщо <i>дівчина</i> щира серцем завітає у Зловісний ліс, єдиноріг прийде... і стане їй другом на віки вічні.
167.	I thought you were going <i>to pee your pants!</i>	Я думав ти <i>надзюриш у штані</i> .
168.	Face it, Gru. Villainy <i>is in your blood.</i>	Визнай, Грю, лиходійство <i>у тебе в крові</i> .
169.	<i>Get your mojo back.</i> Welcome Gru again!	<i>Повернути свою іскру</i> . Побути колишнім Грю!
170.	Oh, a <i>bust in the gut.</i>	<i>Живіт зараз лусне</i> .
171.	Hey, hey, hey, <i>put the brakes on.</i>	Гей, гей, гей, <i>пригальмуй</i> .
172.	I guess you can say our plan was... <i>out of this world.</i>	Можна сказати наш план виявився... <i>космічних масштабів</i> .
173.	But a <i>piece of cake</i> for us, right, Brother?	Проте нам це <i>раз плюнути</i> , правда брате?
174.	And I promise, you do not want <i>to mess with me!</i>	А я попереджаю, не варто <i>ображати мене!</i>
175.	I'll let someone else <i>burst her bubble.</i>	Хай хтось інший <i>виллє на неї відро води</i> .
176.	Just <i>follow my lead.</i>	<i>Повторюй за мною</i> .
177.	<i>Look out!</i>	<i>Стережися!</i>
178.	You're going to be just fine. I <i>got your back.</i>	Усе буде тіп топ. Адже <i>я з тобою</i> .
179.	Will you please <i>shut up?</i>	Ти можеш <i>помовчати?</i>
180.	Hey, guys. <i>Hold on!</i>	<i>Тримайтесь!</i> Це я хлопці.

181.	And the best part is you are never ever <i>go behind my back</i> ever again!	Але найбільший плюс, що ти більше ніколи в житті <i>не обдуриш мене!</i>
182.	You did nothing but <i>screwed up</i> the whole time.	Твій внесок це постійно все <i>псувати.</i>
183.	I got this <i>in spite of you.</i>	Я вкрав його <i>всупереч тобі.</i>
184.	Lucky is the best goat <i>in the whole wide world!</i>	Лакі це найкращий козлик у <i>всьому білому світі!</i>
185.	Oh, <i>look out!</i>	<i>Обережно!</i>
186.	I've prepared <i>a front row seat</i> for you.	У вас будуть <i>міця люкс на виставу.</i>
187.	I love it when a plan <i>comes together.</i>	Люблю коли <i>все вдається.</i>
188.	You're about to be <i>blasted back to</i> the 80s.	Ти <i>перенесешся назад</i> у восьмидесяті.
189.	Bye bye, <i>Wonder Twins.</i>	Па-па, <i>брати близнюки.</i>
190.	<i>Hang on</i> , girls! I got you!	<i>Тримайтеся</i> дівчата я вже тут!
191.	Their quest for a boss put the minions <i>front and center</i> for some of the civilization most historic moments.	Підчас пошуків босса, посіпаки часто опинялись <i>у епіцентрі</i> розвитку людської цивілізації.
192.	Ancient Egypt <i>held great promise.</i>	<i>Великі надії</i> були на давній Єгипет.
193.	And they <i>were off.</i>	Так вони <i>вирушили.</i>
194.	<i>Make love, not war!</i>	<i>Кохайтесь, а не воюйте!</i>
195.	<i>Move aside</i> , men.	<i>Відваліть</i> мужики.
196.	Glad we <i>came along</i> before some weirdos picked you up.	Добре, що ми <i>опинилися поруч</i> , перш ніж якісь збоченці вас підібрали.

197.	Glad we came along before some weirdos <i>picked you up</i> .	Добре, що ми опинилися поруч, перш ніж якісь збоченці <i>вас підібрали</i> .
198.	Didn't my speech inspired anyone <i>to rise up</i> and prove themselves worthy?	Невже мій виступ не спонукав нікого з вас <i>піднятись</i> та довести свою значущість.
199.	Stealing the crown and all your <i>dreams come true</i> .	Викрадіть мені корону і всі ваші <i>мрії реалізуються</i> .
200.	Well, maybe I'll <i>settle them down</i> with a bedtime story.	Ну, може його <i>заспокоїть</i> казка на ніч.

Аналіз відібраних 200 прикладів за способами перекладу ідіом (до 3-го розділу)

Оригінал	Переклад	Спосіб перекладу
Justin, you <i>get back</i> here right now! [додаток А, 1]	Афанасій, <i>зупинися</i> , я сказала! [додаток А, 1]	Контекстуальна заміна.
No, no, no! <i>There he goes</i> . [додаток А, 2]	Ні, ні, ні, хабібі! <i>Упало</i> . [додаток А, 2]	Описовий переклад.
Law enforcement still <i>has no leads</i> . [додаток А, 3]	Правоохоронці, як завжди, <i>безсилі</i> . [додаток А, 3]	Описовий переклад.
<i>Leaving everyone to wonder</i> , which of the world's villains is responsible for this heinous crime? [додаток А, 4]	А <i>усіх цікавить питання</i> : котрий з відомих лиходіїв світу скоїв цей жахливий злочин? [додаток А, 4]	Описовий переклад.
<i>How you doing?</i> [додаток А, 5]	<i>Що нового?</i> [додаток А, 5]	Контекстуальна заміна.
FYI, your dog has been leaving <i>little bombs</i> all over my yard. [додаток А, 6]	Щоб ти знав, твоя собацюра засмітила <i>бомбочками</i> мій газон. [додаток А, 6]	Калькування.
Anyway, <i>have a good one</i> . [додаток А, 7]	Ну, Фред, <i>тримайся!</i> [додаток А, 7]	Описовий переклад.
You've got <i>to be pulling on my leg!</i> [додаток А, 8]	О, <i>не дадуть спокійно поснідати!</i> [додаток А, 8]	Контекстуальна заміна.

Agnes, <i>come on</i> . [додаток А, 9]	Агнес, <i>ходімо</i> . [додаток А, 9]	Контекстуальна заміна.
I, too, have encountered great disappointment, but <i>in my eyes</i> , you will always be one of the greats. [додаток А, 10]	Я теж відчуваю страшенне розчарування, однак <i>у моїх очах</i> ви завжди будете неперевершеним. [додаток А, 10]	Калькування.
<i>Simmer down!</i> [додаток А, 11]	<i>Цитьте</i> , я сказав! [додаток А, 11]	Контекстуальна заміна.
Apparently, it's <i>a big deal</i> . [додаток А, 12]	Теж мені, <i>велике діло</i> . [додаток А, 12]	Калькування.
People are calling it <i>the crime of the century</i> and stuff like that. [додаток А, 13]	Преса розписала це як <i>злочин століття</i> і типу того. [додаток А, 13]	Калькування.
And you guys are <i>allright in my book</i> . [додаток А, 14]	І я вами <i>надзвичайно задоволений</i> . [додаток А, 14]	Описовий переклад.
That's <i>how I roll</i> . [додаток А, 15]	Це вам <i>не абищо</i> . [додаток А, 15]	Описовий переклад.
Something that will <i>blow this pyramid thing out of the water!</i> [додаток А, 16]	Проти мого плану <i>усі ці піраміди - дитяча забавка!</i> [додаток А, 16]	Контекстуальна заміна.
To <i>pull off</i> the true crime of the century. [додаток А, 17]	<i>Скоїти</i> найбільший злочин століття. [додаток А, 17]	Контекстуальна заміна.

Next, we are going to steal, <i>pause for effect</i> , the moon! [додаток А, 18]	Отже, ми з вами вкрадемо... <i>Пауза для ефекту</i> . Місяць! [додаток А, 18]	Калькування.
I've been <i>crunching some numbers</i> , and I really don't see how we can afford this. [додаток А, 19]	<i>Я підрахував наші видатки</i> , і не розумію, де нам узяти на це гроші. [додаток А, 19]	Описовий переклад.
I'm not a <i>miracle worker</i> . [додаток А, 20]	Я не мільйонер. І навіть не <i>чаклун</i> . [додаток А, 20]	Описовий переклад.
Hey, <i>chillax</i> . [додаток А, 21]	Е, <i>спокенція</i> . [додаток А, 21]	Контекстуальна заміна.
So, <i>how did it go</i> , girls? [додаток А, 22]	<i>Як наша торгівля?</i> [додаток А, 22]	Описовий переклад.
<i>Sort of</i> . [додаток А, 23]	<i>Майже</i> . [додаток А, 23]	Описовий переклад.
Okay, <i>I'm out of here</i> . [додаток А, 24]	Ну все, <i>оревуар</i> . [додаток А, 24]	Описовий переклад.
Yes, please <i>have a seat</i> . [додаток А, 25]	Так, він вас <i>викличе</i> . [додаток А, 25]	Контекстуальна заміна.
<i>That's one small step for man, one giant leap for mankind</i> . [додаток А, 26]	<i>Маленький крок для людини, велетенський стрибок для людства</i> . [додаток А, 26]	Калькування.
<i>Go by the name of Vector</i> . [додаток А, 27]	<i>Моє ім'я</i> Вектор. [додаток А, 27]	Описовий переклад.

<i>Check out</i> my new weapon. [додаток А, 28]	Це моя нова зброя. [додаток А, 28]	Опущення.
Do you <i>have any idea</i> of the capital that this bank has invested in you, Gru? [додаток А, 29]	Та ви хоч <i>здогадуєтесь</i> , який капітал цей банк вклав у вас, Гру? [додаток А, 29]	Описовий переклад.
<i>How can I put it?</i> [додаток А, 30]	<i>Як би пояснити?</i> [додаток А, 30]	Описовий переклад.
<i>Get the picture?</i> [додаток А, 31]	<i>Зрозуміли?</i> [додаток А, 31]	Описовий переклад.
Now, maybe you'll <i>think twice</i> before you freeze someone's head! [додаток А, 32]	Тепер ти <i>знатимеш</i> , як заморожувати мені макітру! [додаток А, 32]	Описовий переклад.
<i>So long</i> , Gru! [додаток А, 33]	<i>Ти з носом</i> , Гру! [додаток А, 33]	Контекстуальна заміна.
<i>Come to papa!</i> [додаток А, 34]	<i>Ти долітався!</i> [додаток А, 34]	Контекстуальна заміна.
<i>Like taking candy from a...</i> [додаток А, 35]	<i>Іди до татка</i> , мій ма... [додаток А, 35]	Контекстуальна заміна.
<i>Light bulb.</i> [додаток А, 36]	<i>Ідея</i> - бомба. [додаток А, 36]	Описовий переклад.
What <i>in the name of...</i> What? [додаток А, 37]	Що це з комп'ютером? Що? [додаток А, 37]	Опущення.

Things have been so lonely since my wife, Debbie, <i>passed on</i> . [додаток А, 38]	Я почуваюсь дуже самотньо, відколи ма шері, Деббі, <i>померла</i> . [додаток А, 38]	Контекстуальна заміна.
Just <i>release your grip</i> . [додаток А, 39]	Давай, <i>відпускай</i> . [додаток А, 39]	Описовий переклад.
<i>Don't make me laugh!</i> [додаток А, 40]	<i>Ну й насмішив!</i> [додаток А, 40]	Контекстуальна заміна.
<i>Home sweet home</i> . [додаток А, 41]	<i>Дім, милий дім</i> . [додаток А, 41]	Еквівалентний переклад.
<i>Wait a second...</i> [додаток А, 42]	<i>Секунду...</i> [додаток А, 42]	Еквівалентний переклад.
When we got adopted by a <i>bald guy</i> , I thought this'd be more <i>like Annie</i> . [додаток А, 43]	Хоч він і садюга-стоматолог, усі зуби він нам не вирве. [додаток А, 43]	Опущення.
Do the effects <i>wear off</i> ? [додаток А, 44]	Цей ефект <i>тимчасовий</i> ? [додаток А, 44]	Контекстуальна заміна.
<i>Sweet dreams</i> . [додаток А, 45]	<i>Солодких снів</i> . [додаток А, 45]	Еквівалентний переклад.
Yes, but they are very old and highly unlikely to <i>blow up</i> . [додаток А, 46]	Ві, але вони у мене давно і швидше за все не <i>вибухнуть</i> . [додаток А, 46]	Описовий переклад.
But try not to <i>toss and turn</i> . [додаток А, 47]	Хоча <i>крутитися</i> я не раджу. [додаток А, 47]	Описовий переклад.

Well, then it's going to be <i>a long night</i> for you, isn't it? [додаток А, 48]	Ну, тоді <i>ця ніч тягнутиметься цілу вічність</i> . [додаток А, 48]	Описовий переклад.
So, good night, sleep tight, and <i>don't let the bed bugs bite</i> . [додаток А, 49]	Тож тримайтесь, висипляйтесь і <i>від клонів відбивайтесь</i> . [додаток А, 49]	Описовий переклад.
I have <i>pins and needles</i> that I'm sitting on. [додаток А, 50]	<i>Аж свербить</i> усе тіло від нетерплячки. [додаток А, 50]	Фразеологічний аналог.
<i>Pinkie promise?</i> [додаток А, 51]	<i>Мізничик обіцяє?</i> [додаток А, 51]	Калькування.
Girls, <i>welcome back</i> to the fortress of Vector-tude! [додаток А, 52]	Дівчата, <i>радий вітати</i> вас у фортеці Векторія! [додаток А, 52]	Контекстуальна заміна.
<i>Pretty please?</i> [додаток А, 53]	<i>Зводіть, ну зводіть</i> . [додаток А, 53]	Контекстуальна заміна.
<i>Oh, my gosh!</i> [додаток А, 54]	<i>Боже мій!</i> [додаток А, 54]	Еквівалентний переклад.
But all you gotta do to win it is <i>knock down</i> that little spaceship there. [додаток А, 55]	Та його дуже легко виграти. <i>Підстрельте</i> той крихітний зореліт. [додаток А, 55]	Контекстуальна заміна.
I saw <i>that with my own eyes</i> . [додаток А, 56]	Я <i>бачив</i> , як вона влучила. [додаток А, 56]	Описовий переклад.

Boo! <i>Better luck next time!</i> [додаток А, 57]	Бу! <i>Пощастить наступного разу!</i> [додаток А, 57]	Еквівалентний переклад.
<i>Knocked over!</i> [додаток А, 58]	<i>Я влучив!</i> [додаток А, 58]	Контекстуальна заміна.
Gru, do you mind if I <i>have a quick word?</i> [додаток А, 59]	Ґру, дозвольте вас <i>на одне слово?</i> [додаток А, 59]	Фразеологічний аналог.
I told you <i>to stay out of here!</i> [додаток А, 60]	Я ж просив <i>не заходити!</i> [додаток А, 60]	Контекстуальна заміна.
Let's <i>face reality</i> , Gru. [додаток А, 61]	Це <i>сувора реальність</i> , Ґру. [додаток А, 61]	Фразеологічний аналог.
Now, I know there have been <i>some rumors going around</i> that the bank is no longer funding us. [додаток А, 62]	Я знаю про <i>окремі чутки у наших лавах</i> , що банк відмовився фінансувати нас. [додаток А, 62]	Фразеологічний аналог.
Well, I am here to <i>put those rumors to rest.</i> [додаток А, 63]	Я хотів би <i>покласти чуткам край.</i> [додаток А, 63]	Фразеологічний аналог.
I have <i>fired up</i> my resume. [додаток А, 64]	Я вже <i>виклав</i> своє резюме. [додаток А, 64]	Контекстуальна заміна.
And here, he's all dressed up in his <i>Sunday best.</i> [додаток А, 65]	А це наш Ґру одягнув <i>святковий костюмчик.</i> [додаток А, 65]	Описовий переклад.

<i>Send him in.</i> [додаток А, 66]	<i>Запросіть.</i> [додаток А, 66]	Описовий переклад.
I give you <i>the opportunity of a lifetime</i> , and you just blow it! [додаток А, 67]	Я дав тобі <i>унікальний шанс</i> , а ти провалив усе! [додаток А, 67]	Фразеологічний аналог.
I'm <i>not kidding around.</i> [додаток А, 68]	Мені вже <i>не до жартів.</i> [додаток А, 68]	Контекстуальна заміна.
And without a bedtime story, we'll just keep getting up and bugging you. <i>All night long.</i> [додаток А, 69]	Ну, а без цікавої казочки ми взагалі заважатимемо вам <i>до ранку.</i> [додаток А, 69]	Описовий переклад.
Okay, let's <i>get this over with.</i> [додаток А, 70]	Ясно. Читаємо казочку. [додаток А, 70]	Опущення.
This is <i>going on forever.</i> [додаток А, 71]	Ця казочка <i>безкінечна.</i> [додаток А, 71]	Описовий переклад.
I did it <i>for your own good.</i> [додаток А, 72]	Від цього <i>усі виграють.</i> [додаток А, 72]	Описовий переклад.
He <i>gave us up.</i> [додаток А, 73]	Він нас <i>віддав.</i> [додаток А, 73]	Описовий переклад.
When I get in there, you are in for a <i>world of pain!</i> [додаток А, 74]	Ти рано радієш. Ти відчуєш, що таке <i>боляче!</i> [додаток А, 74]	Описовий переклад.
He is gonna <i>kick your butt.</i> [додаток А, 75]	Ти уже <i>надів підгузок?</i> [додаток А, 75]	Контекстуальна заміна.

This time, <i>good triumphs</i> . [додаток А, 76]	Цього разу <i>добро перемогло</i> . [додаток А, 76]	Еквівалентний переклад.
Not <i>to pat myself on the back</i> , but, yes, it probably will be. [додаток А, 77]	Скажу <i>без зайвої скромності</i> : так, я в цьому впевнений. [додаток А, 77]	Фразеологічний аналог.
<i>Any relation to persons living or dead is completely coincidental</i> . [додаток А, 78]	<i>Схожість героя на особу живу чи мертву - це абсолютна випадковість</i> . [додаток А, 78]	Еквівалентний переклад.
Right, <i>bring him in!</i> [додаток А, 79]	Ясно, <i>привезіть його</i> . [додаток А, 79]	Контекстуальна заміна.
Hey there, Gru. Mr. <i>Life of the Party!</i> [додаток А, 80]	Привітулі, Грю, містере <i>родзинка вечірки!</i> [додаток А, 80]	Фразеологічний аналог.
So, I'm gonna go <i>out on a limb</i> here, but my friend Natalie is recently single, and... Оор. [додаток А, 81]	Слухай, може з мого боку це <i>марна надія</i> та моя подруга Наталі щойно розлучилася і... ой. [додаток А, 81]	Контекстуальна заміна.
I'd do it again <i>in a heartbeat</i> . [додаток А, 82]	Готова повторити. [додаток А, 82]	Опущення.
<i>Gave me a bit of a buzz</i> , actually. [додаток А, 83]	<i>Я навіть кайф отримала</i> . [додаток А, 83]	Еквівалентний переклад.
Second, after I did do that, I <i>put it back!</i> [додаток А, 84]	По-друге, я одразу <i>повернув його на місце!</i> [додаток А, 84]	Контекстуальна заміна.

<p>As you can see, <i>in the wrong hands</i>, the PX-41 serum could be the most devastating weapon on Earth. [додаток А, 85]</p>	<p>Як бачити, сироватка РХ-41 <i>в злочинних руках</i> може бути найжахливішою зброєю на землі. [додаток А, 85]</p>	<p>Контекстуальна заміна.</p>
<p>The plan is to <i>set you up</i> undercover. [додаток А, 86]</p>	<p>Наш план такий, <i>запустити</i> вас під прикриттям у крамницю в торговому центрі. [додаток А, 86]</p>	<p>Контекстуальна заміна.</p>
<p>Okay, <i>I see where this is going</i>, with all the Mission: Impossible stuff, but no. [додаток А, 87]</p>	<p>Ага, <i>уже ясно про що мова</i>, як у «Місія неможлива», але ні. [додаток А, 87]</p>	<p>Описовий переклад.</p>
<p>Okay, I see where this is going, with all <i>the Mission: Impossible</i> stuff, but no. [додаток А, 88]</p>	<p>Ага, уже ясно про що мова, як у «<i>Місія неможлива</i>», але ні. [додаток А, 88]</p>	<p>Калькування.</p>
<p>So, <i>thanks, but no thanks</i>. [додаток А, 89]</p>	<p>Тому <i>дякую, але ні, дякую</i>. [додаток А, 89]</p>	<p>Калькування.</p>
<p>Yeah, well, she is a <i>nut job</i>, and I'm not going on any date. [додаток А, 90]</p>	<p>Ні, у тьоті Джейл <i>турса в голові</i>, я не йду на побачення. [додаток А, 90]</p>	<p>Контекстуальна заміна.</p>
<p>That's <i>bonkers</i>! [додаток А, 91]</p>	<p><i>Та ні в якому разі!</i> [додаток А, 91]</p>	<p>Контекстуальна заміна.</p>

I just have no interest in going on a date, that's all. <i>Case closed.</i> [додаток А, 92]	Я просто взагалі не ходжу на побачення от і все. <i>Кінець історії.</i> [додаток А, 92]	Фразеологічний аналог.
<i>Hold the horses.</i> Who are you texting? [додаток А, 93]	<i>Не так швидко.</i> З ким переписуєшся? [додаток А, 93]	Контекстуальна заміна.
<i>Does it matter?</i> [додаток А, 94]	<i>Це має значення?</i> [додаток А, 94]	Фразеологічний аналог.
<i>Gru's back in the game.</i> [додаток А, 95]	Грю <i>знову в грі.</i> [додаток А, 95]	Еквівалентний переклад.
And don't <i>go nuts</i> with the sprinkles! [додаток А, 96]	Не <i>переборщить</i> з пудрою. [додаток А, 96]	Контекстуальна заміна.
<i>I got it!</i> Stop it! [додаток А, 97]	<i>Достатньо!</i> Зупинися! [додаток А, 97]	Описовий переклад.
I'll let you <i>get it.</i> [додаток А, 98]	<i>Краще не лізти.</i> [додаток А, 98]	Контекстуальна заміна.
Well, it seems that because of your <i>checkered past</i> , everyone else refused to work with you. [додаток А, 99]	Через ваше <i>минуле</i> всі інші відмовилися працювати з вами. [додаток А, 99]	Описовий переклад.
But not me. I <i>stepped up.</i> [додаток А, 100]	Окрім мене. <i>Я не боюся роботи.</i> [додаток А, 100]	Контекстуальна заміна.
<i>Earth to Dave!</i> [додаток А, 101]	<i>Земля – Дейву!</i> [додаток А, 101]	Калькування.

<i>Fire them at me.</i> [додаток А, 102]	<i>Вали по одному.</i> [додаток А, 102]	Описовий переклад.
He had a reputation for <i>pulling off</i> heists using only his bare hands! [додаток А, 103]	Він прославився тим, що завжди <i>скоював</i> злочини голими руками! [додаток А, 103]	Контекстуальна заміна.
He had a reputation for pulling off heists using only <i>his bare hands!</i> [додаток А, 104]	Він прославився тим, що завжди скоював злочини <i>голими руками!</i> [додаток А, 104]	Еквівалентний переклад.
My mother is <i>beyond compare.</i> [додаток А, 105]	З моєю мамою <i>ніхто не зрівняє.</i> [додаток А, 105]	Описовий переклад.
Wow! That was <i>something else.</i> [додаток А, 106]	Вау! Це був <i>букет емоцій.</i> [додаток А, 106]	Контекстуальна заміна.
Yeah! I do that <i>all the time.</i> [додаток А, 107]	Так! Я роблю це <i>щодня.</i> [додаток А, 107]	Описовий переклад.
Ha! Some <i>guard dog.</i> [додаток А, 108]	Ха! <i>Сторожовий пес.</i> [додаток А, 108]	Еквівалентний переклад.
<i>Get it off</i> of me! [додаток А, 109]	<i>Заберіть її!</i> [додаток А, 109]	Контекстуальна заміна.
Ooh, then <i>let's get it.</i> [додаток А, 110]	О, то <i>дістаньте.</i> [додаток А, 110]	Описовий переклад.
You <i>coming out?</i> [додаток А, 111]	<i>Вийдете</i> самі? [додаток А, 111]	Описовий переклад.

Or am I gonna <i>go in</i> ? [додаток А, 112]	Чи мені <i>заходити</i> ? [додаток А, 112]	Описовий переклад.
Oh! <i>Goodness</i> . [додаток А, 113]	О! А що? [додаток А, 113]	Опущення.
<i>Are you out of your gourd</i> ? [додаток А, 114]	<i>Ти з дуба на кактус упала?</i> [додаток А, 114]	Фразеологічний аналог.
Um, I'll <i>catch up with</i> you guys later. [додаток А, 115]	Ем, я <i>підійду до</i> вас пізніше. [додаток А, 115]	Контекстуальна заміна.
And my dream is to one day <i>play video games for a living</i> . [додаток А, 116]	Моя мрія <i>заробляти відеоіграми на життя</i> . [додаток А, 116]	Описовий переклад.
Look at this crazy <i>small world</i> we live in, eh? [додаток А, 117]	<i>Світ тісний</i> , погодьтесь, аміго. [додаток А, 117]	Еквівалентний переклад.
I <i>go with my gut</i> , and my gut tells me that this guy is El Macho. [додаток А, 118]	У мене <i>чуйка</i> , а моя чуйка каже, що цей дядько Ель Мачо. [додаток А, 118]	Контекстуальна заміна.
Lock him up, <i>lock up</i> the son. [додаток А, 119]	Замурувати. <i>Замурувати</i> сина. [додаток А, 119]	Контекстуальна заміна.
The kid <i>gives me the creeps</i> ! [додаток А, 120]	Від сина <i>у мене мурашки!</i> [додаток А, 120]	Фразеологічний аналог.
You know, <i>tear it up</i> , see what happens! [додаток А, 121]	Ну, <i>потусити</i> разом, а далі як піде! [додаток А, 121]	Описовий переклад.

He's <i>chopping</i> his head <i>off</i> ! [додаток А, 122]	Він <i>рубає</i> собі голову! [додаток А, 122]	Описовий переклад.
There's no way you're <i>getting out of</i> this! [додаток А, 123]	Цього разу ти не <i>викрутишся</i> ! [додаток А, 123]	Контекстуальна заміна.
I'm gonna <i>rip that thing off</i> your head. [додаток А, 124]	Я <i>зірву цю штуkenцію</i> з твоєї голови. [додаток А, 124]	Описовий переклад.
Wow, looks like your date's <i>out for the count</i> . [додаток А, 125]	Вау, здається ваша подруга <i>вирубилася</i> . [додаток А, 125]	Описовий переклад.
Huh, <i>tell me about it</i> . [додаток А, 126]	Так, <i>я вже зрозумів це</i> . [додаток А, 126]	Контекстуальна заміна.
<i>It can only get better</i> from here, right? [додаток А, 127]	<i>Гірше вже не буде</i> , згоден? [додаток А, 127]	Контекстуальна заміна.
Oh, and, uh, just <i>between you and me</i> ? [додаток А, 128]	О, і <i>між нами дівчатами</i> . [додаток А, 128]	Фразеологічний аналог.
<i>He's our man</i> . [додаток А, 129]	<i>Лиходія спіймано</i> . [додаток А, 129]	Описовий переклад.
I <i>was framed</i> ! [додаток А, 130]	Але <i>мене підставили</i> ! [додаток А, 130]	Фразеологічний аналог.
<i>Toodle pip and cheerio</i> , Mr. Gru. [додаток А, 131]	<i>На цім слові будьте здорові</i> , містере Грю. [додаток А, 131]	Контекстуальна заміна.

I'm still <i>figuring it out</i> . [додаток А, 132]	Я ще <i>думаю</i> . [додаток А, 132]	Описовий переклад.
Well, it <i>turns out</i> , you're right. [додаток А, 133]	Ну, <i>виявляється</i> ти була права. [додаток А, 133]	Описовий переклад.
Well, she's <i>moving away</i> . [додаток А, 134]	Ну, Люсі <i>переїжджає</i> . [додаток А, 134]	Контекстуальна заміна.
There must be the <i>standard 6 feet of space</i> between you and boys. [додаток А, 135]	Має бути <i>стандартна двохметрова дистанція</i> між тобою і хлопцями. [додаток А, 135]	Контекстуальна заміна.
I'm just <i>chilling</i> with the guac, from my chip hat. [додаток А, 136]	Я попиваю гуакамоле, їм самбреро. [додаток А, 136]	Опущення.
There's much <i>more to us than meets the eye</i> . [додаток А, 137]	Ми з вами <i>не такі прості, як здаємося</i> . [додаток А, 137]	Описовий переклад.
You <i>have not lost your touch</i> , my friend. [додаток А, 138]	А ти <i>не втратив хист</i> , мій друже. [додаток А, 138]	Фразеологічний аналог.
Soon I will <i>unleash them on</i> the world. [додаток А, 139]	Незабаром, я <i>нацькую їх</i> на увесь світ. [додаток А, 139]	Контекстуальна заміна.
I just need <i>to get some things off my plate</i> before we start taking over the	Тільки от <i>різні справи повирішую</i> , щоб мені вже ніщо не заважало перед нашим захопленням світу,	Описовий переклад.

world, that's all. [додаток А, 140]	я швиденько. [додаток А, 140]	
El Macho's <i>onto you</i> . [додаток А, 141]	Ель Мачо <i>розкусив вас</i> . [додаток А, 141]	Контекстуальна заміна.
<i>In the flesh</i> . [додаток А, 142]	<i>При повній зброї</i> . [додаток А, 142]	Контекстуальна заміна.
Let's finally <i>put</i> this horrible jelly <i>to some good use</i> . [додаток А, 143]	Давайте! Нарешті це гидке жиле <i>для чогось згодиться</i> . [додаток А, 143]	Описовий переклад.
I'm actually kind of <i>freaking out</i> up here! [додаток А, 144]	Якщо чесно, мене конкретно <i>плющить!</i> [додаток А, 144]	Контекстуальна заміна.
The show starred young Balthazar Bratt as a child prodigy and criminal mastermind <i>bent on</i> world domination. [додаток А, 145]	А головною зіркою був Бальтазар Вибрик, у ролі малолітнього кримінального генія, <i>зацикленого</i> на світовому пануванні. [додаток А, 145]	Описовий переклад.
Bratt was the biggest child actor of the 1980s, <i>striking a chord</i> with audiences all over the world. [додаток А, 146]	Вибрик був найвідомішим актором дитиною, у восьмидесятих його <i>обожнювали</i> глядачі в усіх куточках світу. [додаток А, 146]	Описовий переклад.

<p>The show was canceled. Hollywood rejected him and Bratt quickly <i>plunged into</i> a downward spiral. [додаток А, 147]</p>	<p>Голівуд зрікся Вибрика і той <i>швидко</i> опустився на дно. [додаток А, 147]</p>	<p>Описовий переклад.</p>
<p>The show was canceled. Hollywood rejected him and Bratt quickly plunged into a <i>downward spiral</i>. [додаток А, 148]</p>	<p>Голівуд зрікся Вибрика і той швидко <i>опустився на дно</i>. [додаток А, 148]</p>	<p>Фразеологічний аналог.</p>
<p>Son of a <i>Betamax!</i> [додаток А, 149]</p>	<p>Дискету тобі в <i>дискковод!</i> [додаток А, 149]</p>	<p>Описовий переклад.</p>
<p>I don't even want to <i>waste another breath</i> about the guy. [додаток А, 150]</p>	<p>Я не хочу <i>витрачати на нього своє повітря</i>. [додаток А, 150]</p>	<p>Фразеологічний аналог.</p>
<p>Next time I see Bratt, I will <i>moonwalk</i> all over his stupid face! [додаток А, 151]</p>	<p>Наступного разу я пройдуся <i>місячною ходою</i> по його фізіономії. [додаток А, 151]</p>	<p>Калькування.</p>
<p>Thank you all for coming <i>in such short notice</i>. [додаток А, 152]</p>	<p>Дякую усім, що так <i>оперативно</i> зібрались. [додаток А, 152]</p>	<p>Описовий переклад.</p>
<p><i>Broke a little sweat</i> there. [додаток А, 153]</p>	<p>Аж трохи <i>взмокла</i>. [додаток А, 153]</p>	<p>Описовий переклад.</p>

Guys! Listen to me and <i>read my lips!</i> [додаток А, 154]	Народ! Послухайте мене, <i>читайте по губам!</i> [додаток А, 154]	Еквівалентний переклад.
'Cause I have been <i>kicked to the curb.</i> [додаток А, 155]	Бо мене <i>вишвирили з роботи.</i> [додаток А, 155]	Описовий переклад.
Gru, you've got to <i>let this go.</i> [додаток А, 156]	Грю, <i>забудь про минуле.</i> [додаток А, 156]	Описовий переклад.
No, no... you've <i>got to be kidding me.</i> [додаток А, 157]	Нуу.. <i>Це просто знуцання з мене.</i> [додаток А, 157]	Описовий переклад.
Buddy, you're <i>not getting the hint.</i> [додаток А, 158]	Друже, ти <i>натяків не розумієш.</i> [додаток А, 158]	Еквівалентний переклад.
But I really must <i>have a word with you.</i> [додаток А, 159]	У мене <i>є до вас важлива розмова.</i> [додаток А, 159]	Описовий переклад.
Oh, I was thinking, while Gru and I <i>catch up</i> on some brother stuff, you girls should go with Fritz. [додаток А, 160]	О, слухайте, може поки ми з Грю <i>поспілкуємося,</i> дівчата поїдуть із Фріцем. [додаток А, 160]	Описовий переклад.
Now, <i>feast your eyes on...</i> Dad's lair! [додаток А, 161]	А зараз <i>помилуйся на...</i> батькове лігво! [додаток А, 161]	Описовий переклад.

Hey, you want to <i>take her out for a spin?</i> [додаток А, 162]	Брате, не хочеш на ній <i>проїхатися?</i> [додаток А, 162]	Описовий переклад.
Able to withstand a nuclear blast, <i>armed to the teeth!</i> [додаток А, 163]	Витримує ядерний вибух, <i>озброєна до зубів!</i> [додаток А, 163]	Еквівалентний переклад.
You know, still <i>figuring out</i> this mom thing. [додаток А, 164]	Знаєш, я ще <i>не звикла</i> до ролі матері. [додаток А, 164]	Контекстуальна заміна.
<i>Getting my sea legs</i> , matie! [додаток А, 165]	<i>Учуся плавати</i> , врахую! [додаток А, 165]	Описовий переклад.
They say if a <i>maiden</i> pure of heart goes into the Crooked Forest, the unicorn will come...and be hers forever. [додаток А, 166]	Кажуть, що якщо <i>дівчина</i> щира серцем завітає у Зловісний ліс, єдиноріг прийде... і стане їй другом на віки вічні. [додаток А, 166]	Калькування.
I thought you were going <i>to pee your pants!</i> [додаток А, 167]	Я думав ти <i>надзюриш у штані.</i> [додаток А, 167]	Еквівалентний переклад.
Face it, Gru. Villainy <i>is in your blood.</i> [додаток А, 168]	Визнай, Грю, лиходійство <i>у тебе в крові.</i> [додаток А, 168]	Еквівалентний переклад.
<i>Get your mojo back.</i> Become Gru again! [додаток А, 169]	<i>Повернути свою іскру.</i> Побути колишнім Грю! [додаток А, 169]	Фразеологічний аналог.

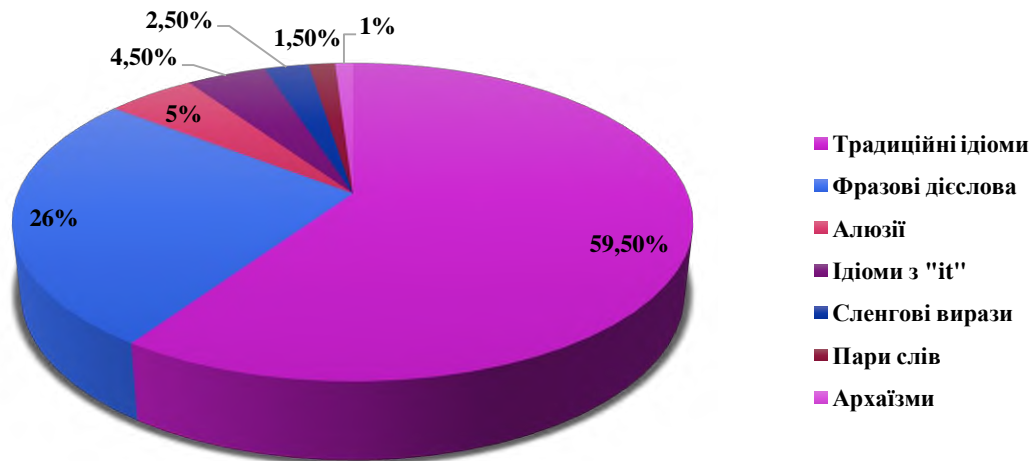
Oh, a <i>bust in the gut</i> . [додаток А, 170]	<i>Живім зараз лусне</i> . [додаток А, 170]	Фразеологічний аналог.
Hey, hey, hey, <i>put the brakes on</i> . [додаток А, 171]	Гей, гей, гей, <i>пригальмуй</i> . [додаток А, 171]	Описовий переклад.
I guess you can say our plan was... <i>out of this world</i> . [додаток А, 172]	Можна сказати наш план виявився... <i>космічних масштабів</i> . [додаток А, 172]	Фразеологічний аналог.
But a <i>piece of cake</i> for us, right, Brother? [додаток А, 173]	Проте нам це <i>раз плюнути</i> , правда брате? [додаток А, 173]	Фразеологічний аналог.
And I promise, you do not want <i>to mess with me!</i> [додаток А, 174]	А я попереджаю, не варто <i>образжати мене!</i> [додаток А, 174]	Описовий переклад.
I'll let someone else <i>burst her bubble</i> . [додаток А, 175]	Хай хтось інший <i>виллє на неї відро води</i> . [додаток А, 175]	Фразеологічний аналог.
Just <i>follow my lead</i> . [додаток А, 176]	<i>Повторюй за мною</i> . [додаток А, 176]	Описовий переклад.
<i>Look out!</i> [додаток А, 177]	<i>Стережися!</i> [додаток А, 177]	Описовий переклад.
You're going to be just fine. I <i>got your back</i> . [додаток А, 178]	Усе буде тіп топ. Адже <i>я з тобою</i> . [додаток А, 178]	Описовий переклад.

Will you please <i>shut up</i> ? [додаток А, 179]	Ти можеш <i>помовчати</i> ? [додаток А, 179]	Описовий переклад.
Hey, guys. <i>Hold on!</i> [додаток А, 180]	<i>Тримайтесь!</i> Це я хлопці. [додаток А, 180]	Описовий переклад.
And the best part is you are never ever <i>go behind my back</i> ever again! [додаток А, 181]	Але найбільший плюс, що ти більше ніколи в житті <i>не обдуриш мене!</i> [додаток А, 181]	Описовий переклад.
You did nothing but <i>screwed up</i> the whole time. [додаток А, 182]	Твій внесок це постійно все <i>псувати</i> . [додаток А, 182]	Описовий переклад.
I got this <i>in spite of you</i> . [додаток А, 183]	Я вкрав його <i>всупереч тобі</i> . [додаток А, 183]	Описовий переклад.
Lucky is the best goat <i>in the whole wide world!</i> [додаток А, 184]	Лакі це найкращий козлик <i>у всьому білому світі!</i> [додаток А, 184]	Еквівалентний переклад.
Oh, <i>look out!</i> [додаток А, 185]	<i>Обережно!</i> [додаток А, 185]	Описовий переклад.
I've prepared <i>a front row seat</i> for you. [додаток А, 186]	У вас будуть <i>місця люкс на виставу</i> . [додаток А, 186]	Контекстуальна заміна.
I love it when a plan <i>comes together</i> . [додаток А, 187]	Люблю коли <i>все вдається</i> . [додаток А, 187]	Описовий переклад.
You're about to be <i>blasted back to</i> the 80s. [додаток А, 188]	Ти <i>перенесешся назад</i> у восьмидесяті. [додаток А, 188]	Описовий переклад.

Bye bye, <i>Wonder Twins</i> . [додаток А, 189]	Па-па, <i>брати близнюки</i> . [додаток А, 189]	Описовий переклад.
<i>Hang on</i> , girls! I got you! [додаток А, 190]	<i>Тримайтеся</i> дівчата я вже тут! [додаток А, 190]	Контекстуальна заміна.
Their quest for a boss put the minions <i>front and center</i> for some of the civilization most historic moments. [додаток А, 191]	Підчас пошуків босса, посіпаки часто опинялись у <i>епіцентрі</i> розвитку людської цивілізації. [додаток А, 191]	Контекстуальна заміна.
Ancient Egypt <i>held great promise</i> . [додаток А, 192]	<i>Великі надії</i> були на давній Єгипет. [додаток А, 192]	Описовий переклад.
And they <i>were off</i> . [додаток А, 193]	Так вони <i>вирушили</i> . [додаток А, 193]	Контекстуальна заміна.
<i>Make love, not war!</i> [додаток А, 194]	<i>Кохайтесь, а не воюйте!</i> [додаток А, 194]	Еквівалентний переклад.
<i>Move aside</i> , men. [додаток А, 195]	<i>Відваліть</i> мужики. [додаток А, 195]	Контекстуальна заміна.
Glad we <i>came along</i> before some weirdos picked you up. [додаток А, 196]	Добре, що ми <i>опинилися поруч</i> , перш ніж якісь збоченці вас підібрали. [додаток А, 196]	Контекстуальна заміна.
Glad we came along before some weirdos <i>picked you up</i> . [додаток А, 197]	Добре, що ми опинилися поруч, перш ніж якісь збоченці <i>вас підібрали</i> . [додаток А, 197]	Описовий переклад.

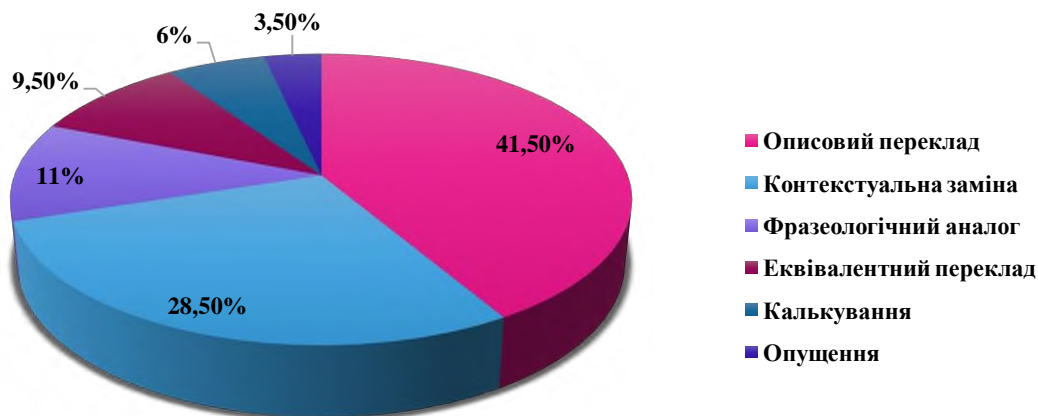
<p>Didn't my speech inspired anyone <i>to rise up</i> and prove themselves worthy? [додаток А, 198]</p>	<p>Невже мій виступ не спонукав нікого з вас <i>піднятись</i> та довести свою значущість. [додаток А, 198]</p>	<p>Описовий переклад.</p>
<p>Stealing the crown and all your <i>dreams come true</i>. [додаток А, 199]</p>	<p>Викрадіть мені корону і всі ваші <i>мрії реалізуються</i>. [додаток А, 199]</p>	<p>Описовий переклад.</p>
<p>Well, maybe I'll <i>settle them down</i> with a bedtime story. [додаток А, 200]</p>	<p>Ну, може його <i>заспокоїть</i> казка на ніч. [додаток А, 200]</p>	<p>Описовий переклад.</p>

Результати аналізу ідіоматичних виразів за класифікацією "широкого" підходу

Діаграма 1

Результати аналізу ідіоматичних виразів за основними способами їх перекладу

Діаграма 2

ALFRED NOBEL UNIVERSITY
THE DEPARTMENT OF EUROPEAN AND ORIENT LANGUAGES AND
TRANSLATION STUDIES

IRYNA KOSMINA

LOCALISATION PECULIARITIES OF ENGLISH IDIOMATIC
EXPRESSIONS IN MODERN CINEMATOGRAPHY (BASED ON
THE SERIES OF FILMS «DESPICABLE ME»)

ABSTRACT OF MASTER'S THESIS

Scientific supervisor: Zinukova N.V., DSc, Full Professor

Dnipro

2024

The thesis is devoted to the study of the peculiarities of English idiomatic expressions in modern cinematography and the problems of their translation in the process of film localisation.

There is a number of researchers who dedicated their works to the study of idiomatic expressions and peculiarities of their classification and translation, namely L.G. Skrypnyk, A.V. Kunin, Ch. Bally, J. Seidl, W. McMordie, and others. Different scientists look at the localization process from different angles.

The relevance of this topic is primarily due to the fact that English-language films occupy a special place in the global film industry and represent global culture. However, despite the general popularity of such films, the process of localising English idiomatic expressions into Ukrainian in movies remains a rather difficult task. This necessitates a study of the peculiarities of translation of English idioms in modern cinematography.

The research methods that have been used while writing the present thesis are the following: descriptive method in order to describe the features of the chosen type of translation and to classify idiomatic expressions; comparative method in order to compare and contrast the linguistic phenomena selected for the research; statistical and quantitative methods to derive numerical statistics of the research results.

We have also explored the concept of idiomaticity and found that it is not clearly defined. In domestic linguistics, scholars are mostly followers of the so-called “narrow” understanding of idiomatic units, while in British and American linguistics, the “broad approach” to the problem of idioms is more popular. Idioms include not only phrases, but also sentences of various kinds, clichés, proverbs, slang phrases, and speech patterns, which have one thing in common - their idiomaticity. In other words, these are expressions whose meaning is more metaphorical than literal, and usually unchanged or fixed in form.

One of the important aspects that should be taken into account when translating idiomatic expressions is their ability to add metaphorical, connotative and expressive meaning to media works, and the idiom itself can acquire a new shade of meaning and be used both directly and modified. Therefore, it was taken into account that before undertaking the localisation of an idiomatic unit, the translator should fully explain its meaning in the source language, refer to linguistic and cultural sources for a better understanding, and then translate it from the perspective of knowledge of the recipient's culture and national mentality.

The types of idiomatic expressions that stand out the most among others when classifying idioms according to the “broad” approach have been identified, namely: 1) Traditional idioms, the structure of such expressions is understood as the essence of phraseological expressions; 2) Pairs of words connected by conjunctions "by, and, or"; 3) Idioms with "it", where the pronoun "it" is a fixed component; 4) Allusions; 5) Archaisms; 6) Phrasal verbs.

The main ways of translating idiomatic units have been outlined, namely 1) phraseological equivalent; 2) phraseological analogue; 3) calquing; 4) descriptive translation; 5) contextual substitution.

To deepen the research, the peculiarities of media discourse have also been analysed. In particular, it was found that media discourse is studied in linguistics as a speech and thought activity in the media space. It was also taken into account that the definition of a media text goes beyond the traditional notion of a text, as it covers voice and sound parameters, visual images and technologies of its creation and distribution.

In the second chapter, we have investigated the idiomatic expressions in the series of films “Despicable Me”, “Despicable Me-2” and “Despicable Me-3”. We analysed the idioms present in the film text according to the classification of British and American linguists, also known as the "broad" approach classification, which provides for the following categories of idioms and idiomatic expressions:

traditional idioms, word pairs, idioms with "it", allusions, archaisms, phrasal verbs, slang.

To analyse the stylistic features of the film, 200 examples have been selected and analysed, among which 119 traditional idioms (59.5%), 52 phrasal verbs (26%), 10 allusions (5%), 9 idioms with "it" (4.5%), 5 slang expressions (2.5%), 3 word pairs (1.5%) and 2 archaisms (1%). It is important to emphasise that this analysis was not conducted selectively, which means that the idioms were not taken from different parts of the film text from different film sections, but all 3 film texts were fully analysed from beginning to end. Thus, according to the above data, we can confidently say that the *Despicable Me* film series is an idiomatically rich film text, in which we can see examples of various idioms and idiomatic expressions.

From the results obtained, it can be concluded that in the selected film texts, the most common are traditional idiomatic expressions (59.5%) and phrasal verbs (26%). While other categories such as word pairs, idioms with "it", allusions, archaisms and slang expressions make up the minority. The least used idiomatic category was archaisms, with only 1%, which was quite expected given the focus of the film on young viewers, who may not be familiar with archaisms.

In the third chapter, the official Ukrainian translation of the “*Despicable Me*” series by LeDoyen dubbing studio has been analysed. As a result of the analysis, we conclude that the rendering of idioms in the official localisation of the film series can be considered successful, as the translation has preserved both the meaning of the idiomatic expressions and the emotional effect they intended to have on the viewer.

In addition, after analysing the translation of all 200 examples previously given in the second chapter, we obtained the following results: descriptive translation was used 83 times (41.5%), contextual substitution - 57 times (28.5%), phraseological analogue - 22 times (11%), equivalent translation - 19 times (9.5%),

calquing - 12 times (6%), and 7 times the idioms have been omitted in the translation (3.5%).

In general, it can be concluded that in the analysed translation of film text, the most common way of translating English idiomatic expressions is descriptive translation (41.5%). This is due to the fact that it gives translators more opportunities to express various aspects of the idiom's meaning without trying to preserve the imagery, which at the same time simplifies both the translator's work and the recipient's perception of the message.

Contextual substitution (28.5%) is the second most commonly used translation method, which also simplifies the translation process, as the translator can replace the idiom with a phrase that fits better into the context of the film's plot or just take into account the actions on the screen at the moment the idiom is used. Such a translation ensures that the meaning and emotional connotation of the idiom, such as humour, sarcasm or irony, is preserved, as it takes into account the specific context in which it is used.

Calquing was the least used method (6%), because it is rarely possible to obtain an expression whose imagery is understandable and easily perceived by the Ukrainian recipient, does not violate the norms of the Ukrainian language and conveys the meaning of the idiom in the source language. In addition, 3.5% of idioms were omitted in the translation because they were not important for conveying information, so localisers used this approach.

Taking into consideration everything mentioned above, we consider it necessary to note that the study of idiom translation in the process of English cinematography localisation for the Ukrainian market remains a relevant topic, as it is an important component for the development of the media localisation industry in Ukraine and requires further detailed and comprehensive research in the future. We can also conclude that the localisation of an idiom can be considered successful and of high quality if the translation takes into account the conveyance of meaning,

sounds natural in the target language, maintains an emotional tone such as humour, sarcasm or irony, and takes into account the characteristics of the target audience and remains understandable.